

ZERGEBOGLÁR – HARMATFŰ – MÉNKÜVES KŐ

Mesegyűjtemény

ZERGEBOGLÁR – HARMATFŰ – MÉNKÜVES KŐ

Mesegyűjtemény

Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság által a fenti címen
meghirdetett pályázatra érkezett alkotások

Összeállította és szerkesztette: Sándor András

ÓRISZENTPÉTER

2025

TARTALOMJEGYZÉK:

Bevezetés.....	2
BÁRDICS LILI: Zergeboglár	5
DIANIS SZÓFIA: A szócei tündérösvény története.....	8
KERCSMÁR NÓRA: Miért kell védeni a természetet?	12
NYIRVÁRI HANNA: Kaland a természetben	15
PÁTI ZSANKA LÉNA: A Szócei Tőzegmohás Láprét megmentése.....	19
POLGÁR ZALÁN: A Szócei tőzegmohás láprét megmentése.....	22
ROZMÁN ANNA KLÁRA: A lápvilág titkai	26
BÉKY ESZTER: Szitakötőkisasszony.....	30
BÉRCZI BEÁTA: Az elvarázsolt patak	36
CSERNAY ROBERTA: Szóce	40
CZINGRÁBER GYULA: Tündérballon.....	46
ENDRESZ RITA: A bátor Zergeboglár és Harmatfű	51
GYÖNGYÖS JUDIT: Barát a bajban – Pilli és Sziti kalandja	57
KÖRMENDI KLÁRA: Klárika és Pókica kalandjai a Szócei harmatfüves láprétről.....	62
LŐRINCZ ANIKÓ: Tündérvilág a szócei vízi réten	68
PORKOLÁB ÁDÁM: Harminka és a gyöngyhíd titka	73
PSENÁK-BALASKÓ LUCA: A hiú Szitakötő	77
SERES EDIT: Lápi mese – HanKA mese.....a BoglárKÁkról.....	81
SUGÁR ZSIGMOND: Medvelepke tánc.....	87
SZALAY MÓNICA: A láprét őrzőinek varázslatos kalandjai.....	94
TÓTH ÁGOSTON: A harmatfüves völgy tündére	100

Bevezetés

A Szőcei Tőzegmohás Láprét egyike az Őrségi Nemzeti Park legértékesebb természetvédelmi területeinek, ahol a pallósoron végig haladva testközelből tapasztalhatjuk meg egy élő láprét közelségét. A lápok lefolyástalan területen kialakuló állóvizek, melyek talaja tápanyagban szegény. Az itt élő növények az oxigéntől elzárt környezet miatt nem bomlanak le, hanem felhalmozódnak a víz alatt, tőzegesednek. A tőzeg egy barnásfekete, jó víztartó és konzerváló-képességű anyag. A lápok tehát együtt jelentik a növénytakarót és a belőle képződő tőzeget.

*A Szőce-patakot kísérő láprét különlegessége abból fakad, hogy a talaj- és klimatikus viszonyok, a tiszta, bővizű források és az emberi tevékenység hatása együttesen tette lehetővé, hogy olyan értékes növények legyenek itt megtalálhatóak, amelyek az utolsó jégkorszak után voltak jellemzőek. Ilyen ritka fajokok például az **európai zergeboglár**, a **széleslevelű ujjaskosbor**, a **kígyógyökerű keserűfű**, a **tőzegeper**, a **keskenylevelű gyapjúsás**, vagy a **tőzegmoha**.*

*A lápréten található értékes életközösség kialakulásához az évszázadok óta tartó intenzív réthasználat nagyban hozzájárult. A helyi gazdák kaszálták, legeltették a rétet, illetve minden olyan anyagot lehordtak róla, ami az istállóban tartott állatok almozásához felhasználható volt (tőzegmoha, avar). Az így kialakuló tápanyagszegény környezet ad otthont több védett és különleges növényfajnak, mint például az **északi- és a töviskés sás**, a **kenyérbél cickafark**, a **szibériai nőszirm**, az **osztrák zergevirág**, a **sárgaliliom** és a **kereklevelű harmatfű**. Ez utóbbi növényke a lápokon általánosan hiányzó nitrogént rovarok emésztésével igyekszik megszerezni. Kerekded, vöröses levelein csillogó ragadós, cukortartalmú nedv segítségével csalogatja és ejti foglyul az apró muslicákat, hangyákat, és más rovarokat.*

*A láprét növényvilága mellett a terület rovarvilága is kiemelkedő; több védett és egyedi fajnak ad otthont, mint például a **kétcsíkos hegyiszitakötő**, a **kisasszony-szitakötő**, a **szarvasbogár**, az **imádkozó sáska**, a **kis***

szarvasbogár, a nagy tűzlepke, a kispettyes boglárka, a sötétaljú boglárka, a díszes tarkalepke, a nagy gyöngyházlepke, a fakó gyöngyházlepke, a csíkos medvelepke vagy a hagymazöld sáska.

A Szőcei Tőzegmohás Láprétről nem szólnak mesék. Ha fellapozzuk Magyar Zoltán: Őrségi mesék és mondák (*Balassi Kiadó, Budapest, 2013*) című kötetét, számtalan történettel találkozhatunk, amelyek az Őrségi táj, az erdők, a lápok és az itt élő emberek életéről, manóiról és tündéreiből szólnak; de Szőcéről és a völgyben elterülő láprétek gyöngysorszerű láncolatáról egy sem. Pedig, ha valamivel, akkor a mesékkel még a lekisebbeket is közelebb lehet hozni ehhez az egyedülálló természeti kincshez.

Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság 2025 tavaszán meseíró pályázatot hirdetett **„Zergeboglar – Harmatfű – Ménküves kő”** címmel, melynek témája a Szőcei Tőzegmohás Láprét, annak értékei, vagy azzal kapcsolatos – ott játszódó, kisgyerekeknek (óvodás–alsó tagozatos) szóló tündérmese volt. A mesepályázatra minden korosztály jelentkezését vártuk. A nyertes mesemesék képezi(k) majd az alapját a láprét új „A garabonciás útja” elnevezésű vezetésének. Az elkészült műveket a szakmai zsűri 2 korcsoportban bírálta el: gyermek korosztály, illetve felnőtt-nyugdíjas.

Az olvasó kezében tartott mesegyűjtemény a beérkezett pályaműveket tartalmazza – ahogy az alkotók, kisiskolásoktól a sokat próbált írókig, látják és képzelik a rétet, annak varázslatát és az ott élők életét.

Kívánom mindenkinek, aki kézbe veszi ezt a könyvet, hogy találja meg ő is a maga varázslatát a tündérek, állatok és növények színes forgatagában!

A Szerkesztő

I. kategória (10-18 éves)

BÁRDICS LILI:

Zergeboglár

Nem is olyan messze, tőzegmohába rejtve megbújik egy csodálatos mesevilág. Különleges lények lakják lepkék, bogárkák, ritka növények és az aranymoha őrzői, a tündérek.

A patak völgyben húzódik a több mint tízezer évvel ezelőtt létrejött szőcei Aranymohás birodalom. A birodalom a gazdagságát a bővizű Szőce-pataknak és a dombok alján rejtőző forrásoknak köszönheti. Illetve az apró kis tündéreknek, kik szitakötőháton repdesve gondozzák a láprét növényeit, és öntözik a Szőce-patak vizével az ott élő növényeket. Felügyelik, hogy a birodalomban rend és béke legyen.

Aranymoha lakóinak kedvenc évszaka a tavasz. Ilyenkor minden újjá éled és újra színes lesz a tőzegmohás láprét. A színekben pompázó völgy a lakóknak a boldogságot és a sokszínűséget jelenti.

Nyaranta a zergeboglár aranysárga szirma szőnyegként terül szét a völgyben. A zergeboglár öntözése komoly kihívást jelent a tündéreknek. Főként Kancsali Lukácsnak, aki gyakran összetéveszti a gyöngyházlepkék rikítóan sárga szárnyaival a zergeboglárkákat, és a nyakukba zúdítja a frissítő forrásvizet.

- Gyertek! Ez a Kancsali megint nyakon öntötte nagy gyöngyházlepke uraságot, meg kell szárítani a szárnyát – mondták egyszerre a tündércsemeték. Mire odaértek az urasághoz, egymás szavába vágva kérdezgették tőle:

- Ó jajj, jól vagy, te szegény lepke?

- Kancsali miért nem figyelsz oda jobban? – kérdezte felháborodva Kerge Kata. Csak úgy záporoztak a kérdések.

Ősszel a láprét megsárgul. Télen szürke lesz a kulimász. Az égeres-cölöpgombából száll ki a kályhafüst. A tündérek befűtöttek. A Kornistárnics tanodába járó csemetetündérek szorgosan készülnek a vizsgára téli napokban.

- Tündérkéim! Repüljétek be gyorsan a tanodába! Becsengettek! - vezényelte az osztályba a csemetéket Leveles Anna tanárnő.

A tündérek egészen a tanóra kezdetéig arról kérdezték egymást, hogy vajon miért nem tudja megtanulni ez a Kancsali Lukács a szabályokat. Lukács még új fiú volt a tanodában. Előbb-utóbb megtanul mindent, amit egy tündérnek szükséges tudnia.

Nemsokára eljött a téliszünet. A tündércsemeték szorgosan tanulnak a nagy napra, ahol a szitakötő háton való repülésből fognak vizsgázni.

Ennek a csodálatos bogárnak a hátán ülve végzik a tündérek az őrzői feladataikat.

Például járőröznek, öntöznek és felügyelnek, óvják a természetet. Ha nem lenne a szitakötő, a tündérek nem tudnák rendesen végezni a munkájukat.

Beköszöntött a tavasz.

- Hamarosan itt lesz a vizsga! – ismételte izgatottan Zúzmarás Eliza.

- Tudom, mit akarsz ezzel mondani. Verseny az égeres láperdő végéig? Tudod, ott van a mi házunk is – mondta Eliza barátja Pipacs.

- Úgy érted szitakötőháton?

- Hát persze, mi máson?

- Oké, akkor benne vagyok – mondta határozottan Eliza.

- Hívjunk ide több bogarat is versenyezni. Gyertek kétcsíkos hegyiszitakötők és ti is gyertek csíkos medvelepkék. Aranymoha lakói is csak pislogni tudtak meglepetésükben annyira sebesen suhant el előttük a sok-sok szárnyas barát.

Miután már a fürge gyíkokat is legyőzték, hazamentek lepihenni. Aludtak egy jót a vizsgára.

Másnap reggel izgatottan ébredtek. Eljött a nagy nap. Már ott álltak a kis szarvasbogarok a díszes tarka lepkék és az imádkozó sáskák, akik imádkoztak a vizsgázókért, hogy jól sikerüljön nekik a repülés.

Még sok más bogár is szurkolt nekik. Vajon sikerül-e az akadálypályán jól teljesíteniük?

A tündércsemeték a startnál várakoztak indulásra készen a szitakötőjükkel, hogy elkezdődjön a pályabejárás.

- Kövessetek engem csemeték! – jelentette ki határozottan Anna tanárnő.
- Megkell kerülnötök az egész láperdőt, végig kell repülnötök a zergeboglár tanösvényen, szárnyalhattok a pallósor alatt, felett, vagy mellett. Csak soha ne térjete le a kijelölt útvonalról. Nehogy eltévedjete! Rövidíteni sem lehet az utat, mert az csalás lenne. Végig a tanösvényen repültök egészen a Szőce-patakig, ott van a cél. A célbaérést követően lehet inni és pihenni is. Tudom, hosszú az út, de ha valamit jól akartok csinálni, megtesztek érte mindent. Ugye?
- Igen! – kiabálták a tündérek kórusban.
- Három... kettő... egy rajt! Indulás! Előre!

Pajkos Vili kétcsíkos hegyiszitakötője hátán ülve hamar az élre került. Üldözőbe vette őket Eliza, kisasszony-szitakötőjével. Kerge Kata Liliom nevű bogárkáján ül és hasítja az eget. Pompás Pipacs Szárnyas barátjával mindjárt utoléri Katáékat. Lekvár Lali Fűszállal csak nézelődnek, de ők sem lassúak. Kancsali Lukács Puli Muli hátán mindjárt vezet. Már mindenki látja a Szőce-patakot. Fej-fej mellett haladnak. Mindjárt beérnek és...és Lukácsék nyerik a versenyt. Másodikként Katáék érkeznek be, Laliék lettek a harmadikak. Utánunk már szinte mindenki egyszerre ért be a célba. Mindenki tudja, hogy ez csak egy vizsga volt. A vizsgázók jól teljesítettek.

Ha nem mindenki teljesített volna jól, akkor az én mesém is tovább tartott volna.

DIANIS SZÓFIA:

A szócei tündérösvény története

Egyszer volt, hol nem volt, hol a madár csőrét is lágy angyali dal hagyta el, élt egy kis tündér. Ez a varázslatos apró lény oly finom és kecses volt, akár csak a nyitott ablak ráncolódó selyemfüggönyei közt nyílást találó hajnali lágy szellő. Anyja volt a szeretet és a kedvesség, apja pedig a béke. Őt pedig Hédinek hívták.

A család egy meseszép, illatos zergeboglár eldugott bimbójában éldegélt. Mindig megnyugtatta a kislány lelkét, ha kiülhetett az otthonuk elé, és belerévedhetett a gyönyörű őrési tájba. A legtöbben, akik kinéznének a kútból, csak fűvet és egyhangú láprétet látnának, de ő a világ legszebb helyének vélte azt. Észrevette az állatokat, amint finoman bökdösik orrukkal a kicsinyeiket, hogy tanuljanak járni, vagy a réten lévő cickafarkokat gyenge szélben táncolni. Egy este alkonyatkor, mikor a nap lebukni készült a sötét lombkoronák dunnája mögött, a tündérlány elindult a Harmatfű térre, mely a Szóce-patak mellett békésen meghúzódó fák rejtekében pihent. Hédi már egy ideje azon törte a fejét, hogy hogyan segíthetne bemutatni az embereknek a természet szépségeit, mely a világ kezdete óta körbe öleli őket. Mialatt így elmerengett, már meg is érkezett a tisztásra, ahol száz meg száz kíváncsi fejecske türelmetlenül várt rá. A hely éjszaka olyan volt, mintha meseországban járna az utazó. Ezernyi virágszirmon suhant át a holdfény, akár egy magányos, eltévedt árnyék. Eme csillogás felért a világ összes kis lámpásának ragyogásával. Abban a pillanatban, amikor észrevették Őt a társai, éljenzésben törtek ki, és amikor a tömeg közepére ért, így szólt az összegyűltekhöz:

– Mindig nagyon elszomorít, ha valaki az életet adó környezetet nem tiszteli kellően, és szemetet hagy a rétünk csodalepeljén. Kiabálásával megtöri az

állatok nyugalmát, kedvtelésből rálép a gyönyörű tőzegeprekre, és viccből le-leszabja az ágakról a leveleket.

A hallgatóság feszülten figyelt. Majd tanakodtak, egy ideig susmorogtak, és végül közös döntésre jutottak: Mindenki számára elérhető kirándulóközponttá kell tenni az őrségi láprétet. Így az ide látogatók betekintheznek a természet szépségeinek titkaiba úgy, hogy az itt lévő élővilágot védik. Ebben mindenki egyetértett. Úgy döntöttek, hogy már a következő napokban nekilátnak a fáradalmas munkának. Másnap reggel, mikor a nap túllépett a horizont végtelen mezsgyéjén, már javában folyt a tervezgetés. Az őzikék megrajzolták a tanösvény vázlatát, miközben a tündérgyerekek bejárták a tőzegmohás láprét területét a legszebb helyek után kutatva. A magasban pedig szorgos királykák lankadatlan figyelemmel pásztázták a készülődést. Sok serény hód elszántan vágta a fát. Akinek igazán színes fantáziája van, azt ez a csikorgó hang egy kereplőre emlékeztette. Egy percre sem pihent senki sem, hiszen mindenkinek egy közös, nemes célja volt. Késő délután, amikor a hold ezüstösen csillogó körvonala már kezdett kirajzolódni az égbolton, a kis tündérek fáradtan ballagtak haza az otthonuk felé. A hazavezető úton sok szépség tárult a szemük elé. Látták, ahogy egy nőszirmo éppen bezárja lila szoknyácskáját, mintha csak a féltve őrzött titkát akarná megóvni, és örökre elrejtetni a világ elől. Érezték, ahogy egy eltévedt és rémült fuvallat megsimogatta az arcukat. Egy kicsivel később hallották, ahogy egy bagolycsalád álomra hajtja tollas fejét, majd végre meglátták otthonuk szerető, meleg derengését. Hédi a vacsoránál örömteli hanggal áradozott, hogy milyen jól haladnak a tervvel, és ha ügyesek, már másnap be tudják fejezni a tanösvényt. Nemsokára kialudtak a fények, és mindenki nyugovóra tért. A tündöklő csillagképek, akár a bátor katonák, őrizték a láp lakóinak édes álmát. Reggel mindenki frissen és üdén folytatta a félbehagyott munkát. A hangulat kedvéért a békák délelőtti szerenádokat adtak, egyre hangosabban és hangosabban, miközben sorban állva vonultak a Szőce-patakon átívelő hídon. Amikor a szarvasok elindultak, hogy helyére tegyék a pallókat, mindannyian mély megkönnyebbüléssel sóhajtottak fel. Az agancsosok elhelyezkedtek, és megpróbálták megemelni a léceket, ám azok meg sem moccantak.

Csatlakoztak hozzájuk a fehér gólyák is, akik fentről húzták a deszkákat, ezzel segítve a küzdelmet. Hiába. Még a keserűfű is búsan hajtotta le fejét. A sok tündér és állatka kétségbeesését egy kis mókuslány törte meg. Ügyesen kitalálta, hogy tudják megoldani a problémát, és így szólt:

– Fadarabra kell vetni a tervünket, hátha egy járókelőnek felkelti majd a figyelmét.

Senki nem habozott. Hamar nekiláttak puhafát keresni. Mialatt javában folyt a kutatás, a bölcs folyami rák apó egy kő oldalán nekilátott élezni tette kész ollóit, hiszen nem mindennap vés fakéregre egy öreg patak lakó. Hangos kiáltás hallatszott. Egyikőjük megtalálta a megfelelő mézgás éger fatömböt, amit nagy diadalmasan vittek a karcoló mester elé. Pár óra múlva elkészült a mester mű. Rögvest öt gőte is jelentkezett, hogy beviszik a faluba az alkotást, hátha valaki észreveszi azt. Lassan elindult a csapat, a magasból pedig pár galamb kísérte az eseményeket. Hosszú út után megérkeztek. Pihentek, majd lerakták egy férfi háza elé a faragványt. Akkor még nem is sejtették, hogy a tanítóé volt az a takaros kis lak. Mindenki szedte a lábát, ahogy csak bírta. Siettek vissza a többiek közé, hogy közhírré tegyék a sikeres utat. Eközben a pedellus kilépett faragott vaskapuján, és meglátta a különös tárgyat. Kezébe kapta, és óvatosan bevitte a virágoktól illatozó otthonába. Leült régi, görbe íróasztala mögé, és alaposan vizsgálgatni kezdte a kincset. Hamarosan megértette mit is jelent a képírás, melyen a kirándulóközpont tervrajza volt látható. Elindult a térkép alapján, hogy felmérje a helyzetet. Amint a rétre ért, megpillantotta a magányosan heverő deszkákat. Azon nyomban a fejébe ötlött egy terv. Visszasietett a szobájába tollért és papírárt, hogy levelet írjon az Őrségi Nemzeti Parknak, hogy segítsenek létrehozni az építményt. Másnapra egészen nagy csapat verődött össze felszerelkezett munkásokból. Minden ember nekifeszült a pallók emelésének, amelyeket együttes erővel a helyükre billentettek. Egyesével gondosan elkészítettek néhány ismertetőtáblát, amelyeken különböző érdekességeket tüntettek fel a növényekről és némely állatról. Már csak az épület megépítése maradt hátra, amit hamarosan fel is tudtak állítani. A tündérek bált rendeztek a jól bevált terv tiszteletére, és az est fénypontjaként pitypang nektárral koccintottak. Az éj leple alatt néhány kicsiny lámpa meggyulladt, és Hédi

vezetésével pár tündérgyerek elindult az ösvény központjának szépen tündöklő fényei irányába, ahol megcsillantak a gyapjúsáson boldogan csúszkáló harmatcseppek. Kitalálták, hogy bejárják a lápvidéket, mintha ők lennének a kirándulók. Amint ráléptek a biztonságot adó falapokra, azok bízatóan megcsikordultak. Tetőtől-talpig melegség áradt szét bennük. A páratlan csoda, mely fogadta őket, lenyűgözte érdeklődő kis szemecskéjüket. A kosbor tiszta szívvel nyújtotta feléjük szirmait, miközben arról ábrándozott, hogy mennyire várja a holnapi látogatókat. Egy kicsit közelebb léptek a sétány pereméhez, és a vérű kedvesen megcirógatta tenyerüket. Az egyik deszka részén pedig átlátszódtott a lábuk alatt elterülő Fekete-tó. Lassan haza kellett indulniuk, hiszen már nagyon későre járt. A vén ketyegő azt mutatta, már csak pár óra van hátra, és megérkeznek az első vendégek.

Nem sejthetem, hogy Te kedves hallgató valaha betérsz-e a lápkrét mesés világába. Ám szívből remélem, hogy egyszer erre vetődsz, és igazán megnyitod a szíved. Figyelsz a természet hangjára, és e kincs fennmaradása érdekében megtartod az itteni szabályokat. Amennyiben mindezeket megteszed, egy új virág nő a tőzegmohás lápkrétén, melyben megszületik egy Hédihez hasonló kedves kis tündérke. Ha a lengedező szellőben erre jársz, talán Te is láthatod, hogy néha egy kicsi varázspor, vagy egy székecske, esetleg pár cipőcske kipotyog egy-egy otthont adó bimbóból.

KERCSMÁR NÓRA:

Miért kell védeni a természetet?

Lehet, hogy nem is ismerted a Szőcei Tőzegmohás Láprét legendáját? Most elmesélem!

Tudtad, hogy a lápréten emberi szemmel alig észrevehető kis tündérszerű szárnyas lények élnek? Ezek a láptündérek. Sárgaliliomokban, kereklevelű harmatfüvekben laknak. Mindenki kedves, segítőkész, okos. A rosszakat vagy elküldik a Nagy Gyöngyházlepke Utcai Jóvávaltoztató Iskolába, vagy elküldik a Gonosz Boszorkányok Földjére. A Gonosz Boszorkányok gonoszak és kegyetlenek. Ők tönkre akarják tenni a természetet. De most kezdem is a történetet!

Volt egyszer egy gyémánt. De ez nem akármilyen gyémánt. Ez a különleges tárgy varázserővel bír. És ezért harcoltak a Láptündérek és a Gonosz Boszorkányok. De várjál, azért elmondom mit tud ez a tárgy. Azt valósítja meg, amit akarsz. De nem akárhogyan! Kétnaponta lehet kívánni, kétszer, de mindig csak egy és két óra között. A gyémánt ezt egy évig tudja csinálni, majd még egy év újratöltődés kell neki. Ha azonban rossz időpontban kívánsz, akkor örökre tönkremegy a gyémánt. Ezt az eszközt egy szerencsés fogadás keretében megnyerték a Láptündérek. És azóta mindenki boldogan élt a Szőcei Tőzegmohás Lápréten. Legalábbis a mai napig. Ezen a napon nagy tolongás kezdődött a lápréten. Minden kis tündérnek a postaládájába gyanús levél érkezett. Így szólt:

Kedves Láptündérek!

A Sötétaljú Boglárka Rétre gyertek ki mindnyájan pontban délután egy órakor, a Varázsgyémánttal!

Köszönettel:

Támogatótok

Furcsálották ezt a tündérek. Nem tudták, hogy elhiggyék-e. De nem volt sok idejük, ezért gyorsan elkészítettek egy álgyémántot. Pontban délután egy órakor gyülekeztek a réten. Amikor mindenki odaért, hirtelen nagy sötétség támadt az egész lápréten. A tündérek rosszat sejtettek. Tudták, hogy ezek a Gonosz Boszorkányok. Az egyik királyi őr (mert a Láptündéreknek van királyuk és királynőjük) gyorsan elfutott a gyémántért, és azt kívánta, hogy tűnjenek el a boszorkányok. Ám ahelyett, hogy ez a varázslat teljesült volna, egyre-másra kezdtek kiszáradni a növények, s végül az egész láprét. A boszik elmentek, és hatalmas köd maradt utánuk. Pár nap múlva, amikor már oszladozott a köd, a tündérek rájöttek, hogy a náluk lévő gyémánt nem az eredeti gyémánt volt, mert a boszorkányok kicserélték a náluk lévőre. Ugyanakkor az volt a szerencsájük, hogy nem ment tönkre az elrabolt gyémánt a helytelen időpontban kívánság miatt, mert a királyi őr a tudtán kívül a másik gyémántnak kívánt. Viszont ez az időpont a boszorkányok gyémántjára nem vonatkozott, ezért az a gyémánt sem mondta fel a szolgálatot. Ez a boszi-gyémánt viszont a kívánságodnak csak a rossz oldalát teljesíti. Gondolkodtak szegény Láptündérek, hogy mitévők legyenek. Megpróbálkoztak egy ugyanolyan nyájas levéllel, mint amit ők kaptak a postaládájukba, de a rossz lények egyből kiszimatolták, hogy ezt a tündérek küldték. Végül csak egy megoldás jutott eszükbe. Háború.

- De hát akkor még jobban tönkremenne a láprét! – ellenkeztek egyesek.
- Ez nem jó megoldás! Kérjünk segítséget valakitől! Vagy valakiktől! – tanácsolták mások.
- Az emberektől! Ők úgyis védik a természetet! – kezdték suttogni egyre többen.
- De hogyan kezdjünk hozzá? – hangzott a tanácstalan kérdés a szomorú tündérek szájából.

A tündérek nyomozni kezdtek. Először kém-tündérek küldtek a Gonosz Boszorkányok Földjére, de ez nem vált be. Egyrészt nem találták a gyémántot, másrészt pedig a boszorkányok észrevették az egyik Láptündért és elrabolták. A tündérek ezután befejezték a kémkedést. Ekkor eszükbe jutott, hogy megpróbálnak a boszik nevére rájönni, hátha abból valamit ki tudnak

következtetni. A király lápfonján rákerestek a boszinevekre. Találtak is egy olyan honlapot, amelyben bosziábécé-sorrendben rábukkantak az összes lehetséges boszinévre. Az egyik kis láptündér észrevette, hogy ha oszlopban nézzük a neveket, akkor értelmes szavak jönnek ki. Ilyen szavak is voltak köztük: rongálás, állatkínzás, szennyezés. Arra jutottak, hogy nekik is védeni kell a környezetet. Hiszen ezek a szavak arra utaltak, hogy a boszorkányok ezekből a bűnökből jöttek létre. Megritkították a láptroli járatait, több környezettudatos előadást is tartottak, nem gyártottak szórólapokat, hanem helyette egy plakátot tettek ki a hirdetőfalra. És persze több növényt ültettek. Sok tündér újrahasznosította a szemetet, ételmaradékait. Innentől kezdve rengetegen eldöntötték, hogy nem vásárolnak olyan sokat, hanem otthon, és a kertben található alapanyagokból főztek. Ám még így is maradt boszorkány, aki őrizhette a gyémántot. Nem tudták pontosan, mi az oka ennek, de sejtették, hogy az embereknek is változtatni kell az életmódjukon. Viszont ők túl picik ahhoz, hogy feltűnést keltsenek az emberek birodalmában! Csak reménykedni tudtak abban, hogy észreveszik az emberek az ő erőfeszítéseiket.

Sajnos azóta csak nőtt a Gonosz Boszorkányok száma. Miattunk. Éljük környezettudatosan! És ezzel nem csak a Szőcei Tőzegmohás Lápréten segítünk, hanem az egész világon! Ne legyen egy Gonosz Boszorkány sem! Szabadítsuk ki az egyik elrabolt tündért! Ha így folytatjuk, elfogy a vizünk, nem lesz fa, és élőhelyünk se lesz, senkinek se, még az állatoknak se! Éljük úgy, mint a Láptündérek!

NYIRVÁRI HANNA:

Kaland a természetben

Sétáltam egy vasárnap délután fényes napsütésben, a szombathelyi Parkerdőben. Éppen azon gondolkodtam, hogy merre nem jártam még és mit nézzek meg itt, mikor megláttam a tündérlakot. Olyan volt, mint egy miniatűr ház, barna ajtóval és pici csengővel. Úgy gondoltam, hogy becsengetek. Ding-dong, ding-dong ding-dong. Egy aprócska tündér nyitott ajtót.

Köszöntem a kis tündérnek, a tündér válaszul picivé változtatott, hogy elvigyen egy csodálatos helyre, a Szőcei Tőzegmohás Láprétre és ott megmutassa a rétet. Kis bizsergést éreztem és eltörpülve a tündér mellé huppantam. Suhintott a pálcájával és oda is értünk a láprétre.

Gyere csak utánam! – mondta kedvesen.

Megmutatott ott a tündér sokféle gyönyörű virágot és élőlényt. Elhaladtunk a tavaszi tőzike mellett, amely lógatta fehér fejceskéit. Nagyon hasonlított a hóvirágra a kis fehér kalapjával. Elképzeltem sok kis manót, akik ilyen kis kalapot viselnek és elmasíroznak mellettünk. Láttuk közeledni a kaszálót, ezért sietnünk kellett, nem szerettünk volna a közelébe kerülni. De a lápréten nem lehetett mindig a földön menni. Vagy ha tudtunk is, kezdtünk süllyedni a lápban.

Ezen hogy fogunk átjutni, tiszta láp! – sóhajtott a tündér.

Tudsz úszni? – kérdeztem tőle.

Igen tudok. – felelte a kis tündér.

Akkor mire várunk még, úszunk! – folytattam lelkesen.

Még sosem éreztem ilyen furcsát. Ahogy úsztunk, egyre koszosabbak és láposabbak lettünk. Fúj! –gondoltam magamban. De éppen felettünk szállt el egy méltóságteljes kisasszony-szitakötő. Olyan szép! Élénk színe, szinte világított a napban. Kék szárnyain csillogott a fény. De nem nézhettük sokáig. Mert megláttuk a kereklevelű harmatfüvet. Csak messziről néztük meg, mert féltünk, hogy minket is rovarnak néz és megesz. Sok tüskéjével majdnem

sündisznónak néztük. De akkorra már nagyon mocsarasak lettünk. Úgy gondoltuk, hogy lemegyünk a patakhoz fürödni. Ja, meg persze inni, mert megszomjajztunk a nagy loholásban. Megláttuk a vízben a folyami rákot. Lassan haladt a patak alján. Észrevett minket és kissé megijedt, de mondtuk neki, hogy csak megmártózunk és nem maradunk sokáig. Elbeszélgettünk vele az életről. Például ő mesélt arról, hogy milyen nyugalmas a víz alatt. Én pedig elmeséltem neki, hogy honnan jöttem, hogy egy faluban lakom, szeretem az állatokat és van egy testvérem. Sokáig beszélgettünk, aztán szép tisztán tovább álltunk. Amikor a sétánk véget ért, a tündér behívott a háromágú fában lévő odúba, ahol limonádét ittunk.

De most már későre jár. Haza kell mennem! – mondtam neki kis idő elteltével.

Ahogy kiértünk a háromtörzsű fa mellé, hogy visszaváltoztasson és visszavarázsoljon, egy bagoly elragadta a kis tündért mellőlem. Biztos azért kapta el, mert kis egérnek, pocoknak vagy valamilyen finom falatnak nézte.

– Ajjaj! Ez szörnyű! – mondtam ki hangosan.

Ha nem változok vissza, akkor a kutyám lehet, hogy megesz, vagy a szüleim rám lépnek, és nem találkozhatok a barátnőimmal és egyáltalán, hogy jutok így haza? Szegény kis tündér, hogy menthetném meg? – estem kétségbe. Elhatároztam, hogy követem őket. Egy darabig még tudtam futva és fűszálról fűszálra ugrálva követni a baglyot, de aztán már nem láttam. Felkiáltottam szomorúan:

– Elvesztem!

Sétáltam még kb. 1-2 km –t aztán megláttam egy nyuszi lábnyomát. Gondoltam magamban most őt követem. De aztán megláttam az út szélén feküdni.

Megkérdeztem, hogy mi történt vele. Azt mondta, hogy belement egy tüske a lábába.

Ó, te szegény! Várj, majd én kihúzom! – vigasztaltam meg.

Nagy nehezen kihúztam a lábából a tüskét.

Nem láttál egy baglyot, aminek a karmában egy tündér volt? – kérdezem tőle.

De láttam! – válaszolta gyorsan a nyúl.

És nem tudod véletlenül, hogy hová viszi? – érdeklődtem tovább.

De azt is tudom. Tudom hol lakik a bagoly. Gyere, pattanj fel a hátamra, elviszlek! Kapaszkodj!

Békaugrásokkal oda is értünk. Innen már egyedül kell tovább menned! Nem mehetek már veled erre. Itt egy rejtekhely. Ide, ha be tudsz menni, segítenek neked azok, akik ott laknak. De vigyázz, mindenkinek köszönj hangosan!

Bementem ebbe a bizonyos "titkos bunkerbe". Hangosan és illendően köszöntöttem a bent lévőket:

Jó napot kívánok!

Ott mindenki bagoly volt, kivéve a főnök, mert az kutya volt. Megkérdeztem, hogy látták-e azt a baglyot, amelyik egy tündért tartott a karmában.

Igen, láttuk. – válaszolták.

És hol van? – kérdeztem őket tovább.

Elmondjuk, és vissza is kapod, ha kiállsz 3 próbát!

Na és mi az első próba? – kérdeztem gyorsan.

Ki kell szedned a folyami rák ollójából a halat mielőtt, megenné.

De hisz az lehetetlen! – mondtam, de mégis bíztam benne, hogy sikerül és megpróbáltam.

Bementem a vízbe, hogy teljesítsem az első próbát. Sikerült is, nagy nehezen. Kacsintottam a ráknak, hisz pont vele beszélgettünk sokat.

Tessék teljesítettem.

Oké, 2. próba? – vártam az új utasítást.

Megkell etetned a házi sárkányunkat. – válaszolta a kutya.

És mivel etessem meg? – kérdeztem.

Hát hússal! Tessék, itt van a hús, amit kértél. – adta a kezembe a kutya a húst.

És hol van az a sárkány? – érdeklődtem bátran.

Ott a ketrecben. – mutatott hátra a rejtekhely sötét részébe a kutya –főnök. Ahogy észrevettem a sárkányt, azt gondoltam, hogy nem fog sikerülni. De aztán mégis sikerült, mert a sárkány elég jó kedvében volt. Ha nem lett volna, akkor szerintem meg is evett volna.

– Megettettem. – mondtam. – A 3. próbát várom!

Fel kell másznod a végtelen fán, hogy lehozod a tündért.

Neki is láttam a famászáshoz. Másztam, másztam már azon voltam, hogy föladom, amikor megláttam a baglyot, amelyik elrabolta a tündért. Ez erőt adott, gyorsan felmásztam és kivettem a karmai közül. Erre a bagoly így szólt:

Hé, az az én fiókáim vacsorája!

Nem, ő a barátom!

Leereszkedtünk a fáról. Azt mondta a kutya-főnök, hogy mivel teljesítettem a próbákat ezért elmehetek és elvihetem a tündért is.

A tündér nagyon fáradt és kimerült volt, mert a bagoly karmai között nem volt kényelmes az utazás. De megrázta magát, felismert, és tudta, hogy nagyon szeretnék már hazamenni. Ezt mondta:

Na, gyere, haza vislek, de most már tényleg. Visszaváltoztatott és haza teleportált. Itt véget is ért a kalandom. Otthon aztán hosszan meséltem a történetekről.

PÁTI ZSANKA LÉNA:

A Szőcei Tőzegmohás Láprét megmentése

Egyszer volt, hol nem volt élt egyszer egy gonosz boszorkány, aki mindig újabb és újabb gonoszságra készült. Most éppen azt az ádáz tervet eszelte ki, hogy nagy szárazságot varázsol a Szőcei tőzegmohás láprétre. Így is lett, sikerült a vén banya hitvány mágiája, és így elszáradt az egész rét. Az összes növény elhervadt, még a magas aranyvessző, a nagy csalán és a szeder is búslakodott.

Éppen arra járt egy tündér, amikor meglátta a növényeket és a nagy szárazságot, végtelenül szomorú lett.

Mi történt veletek? – kérdezte csüggedten.

Egy ördögi boszorka elvarázsolta a tisztást–hangzott kórusban.

Hogyan segíthetek? – faggatta őket együtt érzően.

Sokáig gondolkodtak, de nem jutottak semmire, közben a tündér meglocsolta őket a Szőce-patak vizéből. Mikor másodjára ment a folyócska felé, azt vette észre, hogy üres a forrás medre. A vasorrú bába észrevette a tündérke fáradozásait, így gyorsan elvarázsolta a patakocskából a vizet. A tündér szerencséire tudott varázsolni vizet, de amikor meglocsolt vele egy virágot, nagyon megdöbben, mert az életető folyadéktól azonnal elszáradt a virágszál. A tündér nemcsak jószívű volt, hanem éles eszű is, így nem locsolta meg a többi növényt, nehogy ők is elszáradjanak, mert akkor az egész rét elenyészik.

Mi csak a Szőce-patak vizéből ihatunk, mert ha nem akkor elpusztulunk–mondta szelíden egy kicsi kereklevelű harmatfű.

Rendben, szólok a tündértársaimnak és együtt kitalálunk valamit–s már repült is a tündérbirodalomba.

Mikor odaért, azon nyomban belevágott a történetbe:

Sziasztok, van egy rossz hírem- folytatta volna, de beleszólt Tündér Dávid.
Szia! Tudjuk mi történt, de ne aggódj, együtt megoldjuk a csermely vizét-
mondta, s már neki is látott.

Egy nagy üstbe mindent beletett, ami csak kellett a varázslatos ellenszer elkészítéséhez, és pár perc múlva kész is lett a bájital. Tündér Ilona széleseben és boldogan szárnyalt vele vissza a legelőre, ahol a növények már kimerülten és lankadtan várták. A tündér beleöntötte a varázslalt az általa varázsolt vízbe. Kész is lett újra a patak. A kis patakocska ismét a régi friss és kellemes illatát árasztotta. A virágok vidáman locsolkodtak a kedvenc vizükkel, s kezdett visszatérni a testükbe az élet. Sajnos a kízó szárazságot ez a kis zuhanyzás nem oldotta meg. A tündérkisasszony ismét törni kezdte a kobakját. Hamarosan ki is pattant a fejéből az újabb ötlet: esőfelhőket varázsol, hogy sok-sok esőcsepp áztassa a repedezett földet. Tudta jól, hogy ezt egy tündér nem képes megoldani, talán még három sem. Így, visszarepült a társaihoz. Ott elmesélte az újabb elképzelését, és közösen kiötlötték a megvalósítás menetét. Kis idő múlva visszatértek a szőcei láprétre. Tíz tündér együttes erővel már megbirkózott a feladattal: kövér felhők kezdtek gomolyogni az égbolton. A gonosz boszorkány, eleinte csak sátáni kacajjal figyelte Őket, hiszen biztos volt benne, hogy ilyen kis csenevész lények képtelenek esőt előidézni. Mikor azonban elkezdett csöpörögni az aranyat érő égi áldás, a vén banya már nagyon dühös lett, úgy döntött, hogy odamegy, és örökre elátkozza a vidéket. Elindult a hétfejű sárkányával, s repült, repült, míg oda nem ért. Mikor odaért leszállt a sárkányáról.

Most elátkozom az egész vidéket úgy, hogy soha többet ne legyen eső
hahaha- kacagott gúnyosan, és már kezdte is volna, de Tündér Lili megállította.

Ne tedd! Miért akarod tönkretenni ezt a szép vidéket? – kérdezte a kicsi, törékeny tündérlány picit reszketve, de bátran szembenézve a félelmetes banyával.

A boszi meghökkent, hogy ilyen apróság szembe mert szállni vele, s a döbbenettől kicsúszott a száján a vallomása:

Azért mert nem szeretem a virágokat.

De ezt már sokkal szelídebb hangon sutogta, s közben lehorgasztotta a fejét.

Miért nem szereted a virágokat hisz olyan szépek, – kérdezte hitetlenkedve Tündér Ilona.

Azért mert én csak a zöld színt szeretem – szolt halkán a boszi, de már egészen barátságossá szelídültek az arcvonásai.

Tudod mit, csinálunk neked egy szép rétet, ahol csak zöld növények vannak – ígérték neki a tündérek s már neki is láttak a munkának. Ástak, kapáltak, öntöztek, szaporán ültették a szebbnél szebb növényeket. mindent csináltak. Késő délutánra kész is lett a tisztás.

Köszönöm – mondta hálásan, a hajdani boszorkány, aki közben megfiatalodott és szárnyakat is kapott. Úgy nézett már ki, mint a többi csodaszép tündér körülötte.

Soha többet nem csinált gonoszságot, hanem boldogan élt a zöld megannyi árnyalatában pompázó kis birodalmában. A mi kis virágaink végül megmenekültek

és biztonságban maradtak. A boszink máig is tündér, ha meg nem gondolta magát. Te is megláthatod, ha ellátogatsz Szőcére, hiszen ma is ott él a lápréten, nem messze a többi tündértársától! Itt a vége, fuss el véle, aki tudja, elmesélje!

POLGÁR ZALÁN:

A Szőcei tőzegmohás láprét megmentése

Egyszer egy szép tavaszi napon történt, hogy a láprésre idegen emberek érkeztek, abból a célból, hogy erre a csodaszép helyre egy lábakon álló kalandtábort építsenek.

Észrevette, az itt élő Szilárd, a kétcsíkos hegyiszitakötő, hogy itt valami nincs rendben. Odaszállt az egyik közeli cickafarkra és kihallgatta őket. Nagyon megijedt attól, amit látott és hallott.

- Eddig az itt élő emberek megvédték a területünket, mi történt most, hogy elárultak minket?

Gyorsan megkereste a barátját Mártont, a csíkos medvelepkét.

Útközben elrepült a csendesen csordogáló Szőce patak felett, megcsodálva a virágzó láprétet, aminek a látványával sohasem tudott betelni. Szomorúságot érzett, amikor eszébe jutott, hogy mit hallott az előbb.

- Márton! Márton! Hol vagy? - kiabálta izgatottan.

- Itt pihentetem a szárnyaimat a zengevirágok között-válaszolta Márton vidáman.

- Képzeld hatalmas a baj! Idegen emberek jöttek a rétre! Kihallgattam őket, valami olyasmiről beszéltek, hogy kalandparkot építenek a rétünk helyére.

Márton is megrémült a hír hallatán, de eszébe jutott valami.

Szóljunk gyorsan Ödönnek, az öreg szarvasbogárnak, ő biztos tudja, hogy mit csináljunk.

Így is lett.

Repültek tovább. Útközben találkoztak Hajnalkával, a díszes tarkalepkével, aki épp egy pallódeszka oldalán sütkérezett. Hívták, tartson velük a szarvasbogárhoz.

A láp legeldugottabb, de egyben legbiztonságosabb zugában élt Ödön, az öreg szarvasbogár.

- Ödön, segíts nekünk kérlek!
- Miért vagytok ilyen izgatottak? -kérdezte kedvesen.
- Nagy baj van! Képzeld, mi történt ma velem! -gyorsan elmesélte neki a hallottakat Szilárd.

Ödön is megrémült a történetek hallatán. Csöndben gondolkozni kezdett. Egyszer csak felkiáltott!

- Megvan a megoldás! -ezzel neki is kezdett a tervének.
- Menjetek el Sárához, a sárgaliliom tündérhez, ő tudja a megoldást. - Vigyázzatok, mert útközben találkozhattok rátok leselkedő veszélyekkel is. A kereklevelű harmatfű pont az utatokban nyílik. De számotokra a legveszélyesebb Sándor az imádkozó sáska és a fiai: Sebestyén és Sámuel! Bármikor előbukkanhatnak a fűszálak közül és Rátok ugranak! Ha lehet kerüljétek el őket!

Hajnalka is szeretett volna velük menni, de őt megkérték, hogy maradjon otthon és vigye el hírt a többi lakónak és gyülekezzenek a szarvasbogárnál, amire visszatérnek.

Így is lett.

A két barát elindult Sárához, a sárga liliom tündérhez.

Rövid időn belül elkapta őket egy hatalmas zivatar. A sok víztől a szárnyaik nehezzé váltak, nem tudtak így tovább repülni, ezért elbújtak egy óriási levél alá száradni.

Amikor elállt az eső, akkor vették észre, hogy mellettük hajladozik egy harmatfű, amiről mindketten tudták, hogy veszélyes húsevő növény.

Óvatosan igyekeztek elrepülni a gonosz növény mellől.

- Ezt megúsztuk! - sóhajtottak fel.

Ahogy a nap újra kisütött, meglátták a csodálatos sárgaliliom mezőt. Minden virágban egy-egy tündér lakott, A legszebb virág volt Sáráé.

- Megtaláltuk! - kiabálták örömmel.

- Sára, Sára!

- Ki kiabál nekem? - kérdezte kedvesen a tündér.

- Mi vagyunk! Márton és Szilárd. Ödön küldött minket hozzád.

Erre előlépett egy sárga ruhájú, szőke kis tündérlány a virágból.

- Miben segíthetek Nektek?

- El fogjuk veszíteni a rétet! Kalandparkot akarnak építeni a lakhelyünkre! Segíts nekünk, kérlek! - hadarta el gyorsan a hegyi szitakötő.

- Gondolkodnom kell-válaszolt csilingelő hangján a tündérlány.

- Megvan! - kiáltott fel hirtelen. - Hívjátok össze a többieket és közös erővel ijesszétek el az embereket onnan!

- De hogyan? - kérdezték egyszerre a fiúk.

- A tündér barátnőimmal összegyűjtünk a virágokból annyi liliomport, amittől biztosan elkábulnak az idegenek. Vigyétek magatokkal a port és szórjátok az emberek közé, amikor legközelebb ott lesznek a réten. Ne féljeteK nem halálos, de megijednek a hatásától és biztosan be sem teszik a lábukat többé a rétre.

- Köszönjük! Nagyon tetszik az ötleted! - mosolygott Márton.

Így is lett.

Megvárták hát a liliomport és kis levelekből készült zsákocskákban vitték haza.

Ahogy elérték a láprét szélét, a nehéz zsákocskák cipelése kifárasztotta őket, megálltak egy kicsit, megpihentek, el is bóbiskoltak. Emiatt nem láthatták, hogy veszély leselkedik rájuk. Sándor és a fiai.

- Finom vacsora- gondolták a sáskák.

Odaosontak a két baráthoz és rájuk akarták vetni magukat. De egy tőzegeper szára megmozdult mellettük, amire az alvó lepke és a szitakötő azonnal felébredtek.

- Ne! Ne bántsatok minket! Éppen a láprét megmentésére készülünk! - kiáltották. - Ha minket most megesztek, nektek sem lesz lakhelyetek többé! - hadarta Márton félelmében.

- Miről beszéltek? - kérdezte Sámuel

- Ha életben hagytok minket, akkor gyorsan elmondjuk nektek- válaszolt remegve Szilárd.

Elmeséltek mindent töviről-hegyire.

- Rendben! Most az egyszer megkönyörülünk rajtatok.

- Induljunk! Nincs időnk várakozni! - sürgették őket.

Repülés közben újra átbeszélték mindent.

Megérkeztek Ödön bűvőhelyére, ahova Hajnalka már összegyűjtötte a többi ott lakó állatot.

Voltak ott szitakötők, az egész szarvasbogár család, sáskák egész serege, tűzlepkék, boglárkák, sok-sok díszes tarkalepke, gyöngyházlepkék, csíkos medvelepke és annyi pillangó és bogár, hogy megszámolni se lehetett.

Szilárd és Márton gyorsan elmondták a tervet és türelmesen, de izgatottan várták, hogy újra jöjjenek ez emberek.

Nem is telt el sok idő és megjelentek mindenféle gépekkel, szerszámokkal.

Ekkor az állatok közül, aki tudott repülni, az a levegőből, aki a földön mászott az alulról hintette el a sárga liliomból készült tündérport. Segítségükre volt a szél is, ami pont akkor támadt fel, így szépen beterítette a sárga porral a láprétet.

Az emberek elkezdtek köhögni, tüszögni, jajveszékeln.

– Menjünk innen, mind meghalunk!

Futottak az autóikhoz, hátra hagyva mindent. Úgy megijedtek, hogy soha többé nem tették be a lábukat Szőcére.

Az állatoknak sikerült megmenteni a lápot. Estére mulatságot rendeztek. Együtt táncolt a rét összes lepkéje, sáskája, szitakötője és minden rovára. Az zenét a liliomtündérek szépen csengő éneke adta.

Azóta is az állatoké és a tündéreké a szőcei láprét.

ROZMÁN ANNA KLÁRA:

A lápvilág titkai

Mindenki azt gondolná, hogy a láprét tök unalmas. Pedig, ha jobban megfigyeljük és jól kinyitjuk a fülünket hallhatjuk ahogy az apró manók, tündérek beszélgetnek egymással. Mi ezt úgy érzékeljük, hogy csak a szél fúj, de hogyha egy kicsit csöndben maradunk meg tudjuk különböztetni a szelet és ezeket az apró neszeket. Látni nem láthatjuk, mert amikor a kis vékony pallón sétálunk ők átváltoznak növényekké. Mikor hazamegyünk vagy végeztünk a túrával, beindul a sürgés forgás. Tőzegeper tündér táncra perdül a Tőzegmoha tündérrel, aki boldogan ropja partnerével. A Kenyérbélcickafark tündér, a Kockásliliom manó, a Zergeboglár manó és a Keskenylevelű gyapjúsás tündér körtáncot jár. Valakik, akik öregebbek csak trécselgetnek a mindennapi dolgokról. Ilyenek például: a Szellőrózsa tündér és a Salátaboglárka tündér. Na, ez mind szép és jó, de nehogy azt higgyétek, hogy minden pici lény ilyen barátságos és vidám, mint akiről az előbb meséltem. Kereklevelű Harmatfű tündér és társai mindig arra törekednek, hogy elrontsák mások mulatságát. Mivel ők állandóan hadakoztak a szelidebb tündérekkel, Szibériai Nőszirm -a jó tündérek és manók védelmezője-megbüntette őket, hogy többet nem léphetnek a vidámság birodalmába. Még a láprét keletkezése után egy kicsivel, mikor már a tündérek, manók, rovarok jelen voltak, az őrző-védő adott az apróságoknak egy ládikát. Abban a ládában volt minden, ami segített nekik növényé változni. A mai napig ezt használják. A díszes láda tartalma volt egy cafat papír, amire halandzsa szerű varázsige volt írva, egy virágszirom, amit a védelmező adott nekik, és egy különleges kristály, amit az északi eszkimótündérek ajándékoztak oda a lápi tündéreknek. Az ellenségnek nincs ilyenük, ezért hogyha emberek jönnek, akkor nekik muszáj elbújni az igazi növények között. Egyszer csak egy óvodás csoport jött meglátogatni a láprétet. Az óvónéni nagyon sok érdekes dologról beszélt nekik, de ki látott már olyan ovist, akit leköt az ilyesmi és amúgy is a gyerekek inkább mentek

volna vissza az oviba játszani. Nekem még annál inkább unalmas volt, mert én ezeket a dolgokat már mind kívülről fújom. Hiszen én vagyok a mesélő! – Na gyerekek! Tudtátok, hogy a tőzegmoha 95 százaléka víz? Ugye milyen érdekes? Srácok, valaki figyelne rám egy iciri-picirit?! – emelte fel hangját az óvónő. De aztán senki sem figyelt rá, mert mindannyian valami egészen mással voltak elfoglalva. Na de most térjünk rá a lényegre! Amikor a csoport elment, a rossz tündéreknek egészen begörcsöltek a szárnyaik a sok bujkálástól. Lassacskán feltápászkodtak és mérgeledni kezdtek. Hogy mi volt a nagy harag tárgya? Ó, ugye azt már említettem nektek, hogy ők nem tudnak növényé változni mert nincs olyan varázsládájuk, mint amilyen a vidám láplakóknak van. A gonosz társaság nagyon meglegelte már a rengeteg sok bujkálást, ezért Kereklevelű Harmatfű tündér összehívta szövetségeseit és kupaktanácsot hirdetett. Nem nagyon hallottam, hogy miről sutyorognak, de mintha valami olyasmiről tanácskoztak volna, hogy hogyan tudnák ellopni a ládikát. Ha azt hiszitek én értettem félre nyugodtan fogadjatok azokkal, akik szerint nekem van igazam és majd kiderül ki is tippelt jól! Na megint elkalandoztam, úgyhogy folytatom tovább a mesét! Szóval még aznap este Kereklevelű Harmatfű tündér és társai elsomfordáltak a „jókhöz” és ellopták a különleges ládikát. Pont, ahogy én megmondtam! Másnap kora reggel a Tőzegeper tündér, akinek a láda őrzése volt a feladata, ijedten rohant ki a pici házából. –Jaj, jaj! – kiáltozott rémülten a tündér– Valaki ellopta a csodaládát! –Ó, ne, most mi lesz velünk?! – siránkozott a nép –Valakinek nyomban meg kell találnia! Bátor, erős és rátermett tündér vagy manó jelentkezzen a keresésre! – mondta szigorúan a Szibériai Nőszírom tündér, de egy árva lélek sem jelentkezett. Mindenki csak habozott és mondogatta: „Hát én nem tudom”. Egyszer csak egy daliás tündér rakta fel a kezét! –Én vállalom! –mondta. Végre valahára! –ujjongott a védelmező. A sármos tündér, Széleslevelű Ujjaskosbor volt. Lilás rózsaszínes haját csak úgy fújta a szél és világos zöld szemében megcsillant a reggeli nap sugara. Mindenki látta, hogy rátermett volt a feladatra és még azt is tudták, hogy ennél megbízhatóbb tündér nincsen ezen a világon. Így hát a bátor tündér elindult útjára. Kereste a ládát égen földön csak ott nem, ahol igazából volt. Meg is kérdezett mindenkit, aki csak élt és mozgott a lápréten.

De mindenki azt felelte: „Nem tudom”. Egyszer csak a tündérkének eszébe jutott a várva várt mondat: hogyha nincsen seholy, akkor biztos az ellenségeink lopták el”. Na végre! Lassan és óvatosan elsompolygott a vetélytársak kapujához. Belépett. Beosont a Harmatfű tündér házába és megpróbált hallgatózni. Következő pillanatban ezek a szavak ütötték meg fülét: – Hé, te manó, gyere csak közelebb! – hívta szolgálóját a gonosz tündér. Elmondom neked hol van a varázsládikó! Arra az esetre, ha valami történne velem. De ha elárulod valakinek... úúú... akkor ide nem léphetsz be többet! A láda itt van a szobámban, a polcon. Tudom, nem jó rejtékhely, de senki nem fogja megtalálni! Rajtad kívül. Ezeket mondta a Harmatfű. A manó nem szólt semmit. Mikor a szolgáló és a Kereklevelű Harmatfű tündér kimentek a házból, kis barátunk fogta magát, besettenkedett a szobába, és levette a polcra a csodaládát. Amikor éppen ment volna haza, eszébe jutott, hogy megleckézteti a tolvajokat. Úgy döntött, hogy örökké növénné változtatja őket. Elmondott egy másik varázsigét, mint amikor emberek jönnek a láprétre és szépen sorjában átváltak a láda elrablói. Hazatért a mi hősünk, mindenki ujjongott meg tapsolt. De bezzeg senkinek sem árulta el, hogy mit művelt velük. Hogy miért azt nem tudom, de az a lényeg, hogy ti tudjátok. A gonosz tündérek magukban füstölögtek, mert szólni nem tudtak hiszen a növények nem tudnak beszélni. Rajtuk kívül minden láplakó boldog volt, és úgy, mint a mese elején táncoltak és ünnepeltek. De vajon kit ünnepeltek? Hát Széleslevelű Ujjaskosbort, aki megmentette a varázsládikót és a birodalom boldogságát. És én ezt mind honnan tudom?? Onnan, hogy én vagyok a mesélő, aki mindenről tudott és valamit még át is élt! Ugye milyen nehéz elhinni, hogy ez a történet mind igaz. Senki ne feledje, hogy én nem mesét írtam, hanem egy történetet meséltem el nektek. És mikor a Szőcei tőzegmohás láprét pallóján sétáltok és láttok széleslevelű ujjaskosbort jusson eszetekbe, hogy ő mentette meg a Vidámság Birodalmát.

II. kategória (felnőtt)

BÉKY ESZTER:

Szitakötőkisasszony

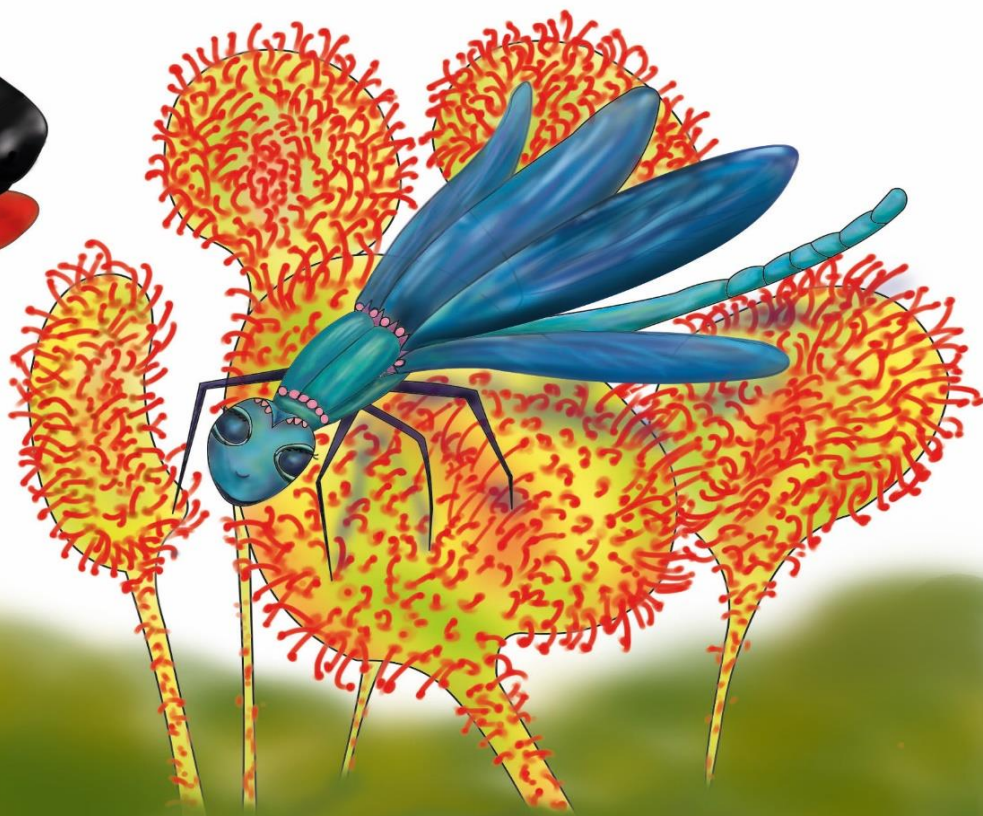
Egyszer volt, hol nem volt, a Venvidéken is túl, az Őrség szélén, a Szőce patak melletti tőzegmohásnál élt Palkó és kutyája Cifra. Esténként a Nagy Égerfa alatt üldögéltek és nézték az aranyló mohapárnát a naplementében.

Egyik nap hallják ám, hogy valaki segítségért kiáltozik. Először Palkó azt hitte, hogy csak a nyárfák susognak. Ahogy elnézett a hang felé megpillantott a

Harmatfű csapdájába beszorulva egy csodaszép, kéklő szitakötőt.

– Segítség, segítség! – hallja ismét.

Az ámulatból felocsúdva, Cifrával együtt odafutottak a veszélyes növényhez és Palkó óvatosan kiszabadította a kis szitakötőt.

- Kedves Palkó, köszönöm, hogy megmentettél – mondta hálásan.
- Te tudsz beszélni? – csodálkozott továbbra is Palkó.
- Én a tőzegmohás láprét elvarázsolt tündére vagyok, a nevem Szitakötőkisasszony – sóhajtott. Ezután elmesélte Palkónak, hogy itt élt a puha mohapárnák között három kis tehenével. Egyszer azonban a Lápi Banya megirigyelte a három aranyos tehenet.
- Engem szitakötővé változtatott, de szerencsére a tehénkéim szanaszét futottak, ezért a banya nem tudta megszerezni őket – mesélte szomorúan.

Igencsak megtetszett Palkónak a kedves beszéd, így elhatározta, hogy elmegy a banyához és rábeszéli változtassa vissza a szitakötőt tündérlánnyá.

- Ó, kedves Palkó! Nagyon veszélyes az – szólt aggódva Szitakötőkisasszony –, de ha úgy gondolod, hogy mégis elmész, akkor adok neked valamit. Ezzel átnyújtott a fiúnak egy Kenyérbél Cickafarkat és egy sárga Zergeboglárt. Azután szólt a Nagy Tűzlepkének, hogy kövesse Palkót.
- Ezeknek varázsereje van. A tehénkéket nem könnyű megszerezni. Használd jól a virágokat és a lepkét – figyelmeztette.
- Tudod merre találom Lápi Banyát? – érdeklődött Palkó.
- Menj végig ezen a pallóson és biztosan megtalálod – válaszolt a szitakötő.

Palkó elkészönt Cifra kutyától és meghagyta neki, hogy őrizze jól a kis házat. Tarisznyájába tette a virágokat és lepkével a kalapján elindult megkeresni Lápi Banyát.

Jól tudta, hogy nem szabad letérnie a pallókról, mert a hívogató, aranylőzöldben csillogó, puha mohapárna alatt bizony posványos van. Halkan dudorászott, ám egyszer csak nyüszögésre lett figyelmes.

- Jaj, jaj, jaj, jaj nekem, hát ide ragadtam!

Ahogy közeledett a hang felé látja, hogy a mohapárnák között valaki vergődik és a pallóba kapaszkodva próbálja kihúzni piros csizmás lábát a tőzegmoha közül, ahova jól beleragadt.

- Mit csinál itt öreganyám? – kérdezte gyanútlanul Palkó. – Hát nem tudja, hogy nem szabad lelépni a pallósorról?

- Dehogy nem tudom édes fiam, de én vagyok Lápi Banya! Nekem aztán mindent szabad! –hencegett még így is.
- Jól van na, öreganyám! Éppen Lápi Banyát keresem, ha azt mondja, hogy maga az, akkor én elhiszem. Kihúdom innen a piros csizmájával együtt, úgyis beszédem van magával. Aztán Palkó jól belekapaszkodott a banya gúnyájába és egy nagy rántással, a piros csizmával együtt, kikapta a lápból.
- No édes fiam, mi beszéded van velem? – kérdezte a banya.
- Él itt a lápréten egy tündér, ha jól tudom maga változtatta szitakötővé.
- Hát kedves fiam, nem is tudom. Bizony meglehet – ismerte el kelletlenül.
- Akkor tüstént változtassa vissza!
- Nem úgy van az édes fiam, annak ára van! – csattant fel a hálátlan boszorkány.
- És mi az ára? – kérdezte Palkó.
- Van itt valahol a tőzegmohás lápréten három tehénke. Egy arany színű, egy ezüst színű és egy vastehénke. No, ha azokat elhozod nekem, bizonyisten visszaváltoztatom Szitakötőkisasszonyt tündérré – fogadkozott a banya.
- Aztán hol találom azt a három tehenet?
- Na, én azt nem tudom pontosan, de indulj el északnak, keletnek és nyugatnak vagy talán délnek – javasolta a vénasszony.
- Ezzel is sokra mentem – gondolta Palkó és elindult az orra után.

Ment, mendegélt, látja ám, hogy valami fénylik a tőzegmohás réten. Hát az aranyszörű tehénke bundáján csillogott a Nap fénye. Olyan picike volt a tehén, hogy alig látszott ki a körülötte lévő csodaszép, rózsaszínű virágok közül. Palkó gyanútlanul belépett a virágmezőbe. – De szépek vagytok – dicsérte őket, nem is sejtve, hogy Kígyógyökerű Keserűfű között áll.

És ebben a pillanatban a földből ezer meg ezer kígyó tekeredett elő.

- Ó, hát erre figyelmeztetett Szitakötőkisasszony! Most aztán mitévő legyek
- gondolkodott, bár nem sok ideje volt, úgyhogy előkapta tarisznájából a fehérszínű Kenyérbél Cickafarkat. Gyorsan bedobta a kígyók közé, ami ott kenyérré változott. A kígyók meg éhesen rávetették magukat. Palkó hóna alá kapta az aranyszörű tehénkét és futott vissza a pallósorra. Szerencsére a kis tehén tudta, hol találják az ezüstszerűt.

Ahogy haladtak az égeres erdő felé Palkó meglátta az ezüstittehénkét. Lelkesen indult feléje, de eszébe jutott, hogy az aranyszörű tehénnél hogyan járt.

– Na most már óvatos leszek – figyelmeztette magát – körülnézek mi van itt. Jól is tette, mert az ezüstszerű tehenet Töviskés Sás vette körül.

– Ezen bizony nehéz lesz átjutni – morfondírozott magában.

Belenézett tarisznyájába és elővette a szép sárga Zergeboglárt. Ebben a pillanatban a virág zergévé változott! Palkó gyorsan belekapaszkodott a szarvába, és uccu neki, már át is ugrották a szúrós sáskerítést. Innentől az ezüstithehenke vezette őket, aki tudta, hogy merre van a vastehen.

Épphogy néhány métert mentek, Palkó meglátott egy fura Csíkos Medvelepkefelhőt. Ahogy közeledtek, a lepkék hirtelen egy mérges medvévé változtak át.

– No, Palkó, most légy okos! Ekkor a vállán ülő Nagy Tűzlepke felrebbent, szárnyai úgy fénylettek a napsütésben, mint a tűz. A medvének sem kellett több! Futva menekült az erdőbe. Palkó megfogta a vastehenet is és elindultak vissza Lápi Banyához.

Ütemesen lépkedtek a pallón. A tehénkéek patáinak kopogása között egyszer csak megint hallja ám:

– Jaj, jaj, jaj! Hát nem beleragadtam a tőzegmohásba?!

Palkó már tudta, hogy mi történt.

– Na öreganyám, még mindig nem tanulta meg, hogy ne lépjen le a pallósorról?

– Jól van fiam, jól van! Húzzál ki gyorsan, hadd kapjam meg a tehénkéimet

– sürgette Lápi Banya Palkót.

– Rendben van, de visszaváltoztatja Szitakötőkisasszonyt tündérré, ugye? – kérdezte gyanakodva Palkó.

– Hát persze fiam, persze – morogta a banya. Palkó megfogta a banyát és egy rántással ismét kikapta a mohapárnák közül.

Közben Szitakötőkisasszony is megérkezett. Már aggódott Palkóért, így elindult a pallósor felett repkedve. Akkor ért oda hozzájuk, amikor a fiú kihúzta a beszorult lápi banyát. Rászállt Palkó kezére és ebben a pillanatban

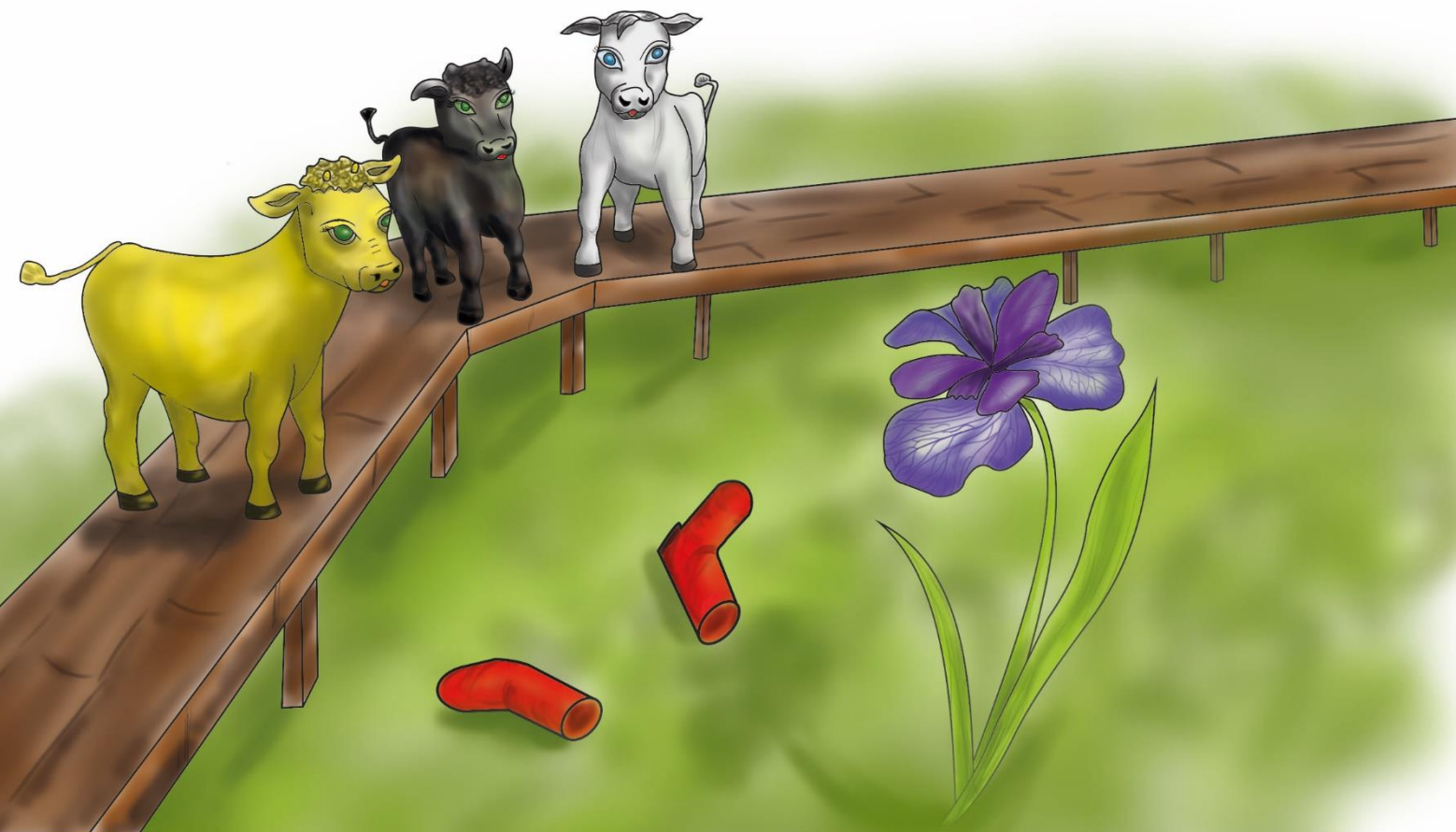
tündérlánnyá változott. A fiú szíve nagyot dobbant és többé el sem akarta engedni az aprócska kezét.

– Na öreganyám, már kétszer megmentettem az életét. Éljen békességben a lápréten és jöjjön el az esküvőnkre is.

Azzal Palkó, Szitakötőkisasszony és a három tehénke elindult visszafelé a kis házhoz. De bezzeg a hálátlan banya kiabált utánuk:

– Adjátok ide a tehénkéket, mit fogok vacsorázni!

Több sem kellett a három csodás tehénnek! Megfordultak, és egyszerre ráfújtak Lápi Banyára. És lássatok csodát: egy szépséges lilavirágú Nőszirm lett belőle!

A következő vasárnap terített asztalokkal és arany mohapárnákkal várták a vendégeket a lakodalomba. Szitakötőkisasszony ruhájára ezer Gyöngyházlepke repült, Palkó kalapját pedig egy lilavirág díszítette. Még ma is élnek, a tehénkép puha arany mohapárnán fekszenek és Cifra kutya őrzi őket.

BÉRCZI BEÁTA:

Az elvarázsolts patak

Sűrű sötétség ereszkedett a láprétre. Minden csendesen pihent, csak néhány, álmatlanságtól szenvedő béka kuruttyolását csípte nyakon a szél, és szórta szét az éjszakában. A kicsiny patak is ébren volt, ugyan olyan vidáman csörgedezett, ahogyan azt napközben is szokta. Arra azért gondosan ügyelt, hogy ne verődjön nagy erővel a part menti kövekhez, mert úgy megzavarhatja az alvók nyugalma.

A gyenge holdfény egy furcsa, hajlott hátú alak körvonalait rajzolta ki. Még sötétben is ijesztően festett. Arcának közepén hatalmas orr éktelenkedett, hajszálai meg úgy meredtek az ég felé, mintha éppen most csapott volna belé a villám. Óvatosan lépdelt, ormótlan csizmáit nagyon elővigyázatosan eresztette a földre, nehogy felébressze a láprét békésen szunnyadó lakóit.

- Majd én megmutatom ezeknek az ostoba kis semmirekellőknek, hogy ki vagyok! - sziszegte alig hallhatóan magában, szemeivel folyamatosan a környéket pásztázva. Amit én akarok, azt megszerzem. Senki és semmi nem állhat az utamba.

Az éjszaka sötétjében érkező, hívatlan látogató nem volt más, mint Zubbony, a gonosz varázsló. Messze földön ismert volt, hogy bármire képes, és varázserejét csakis a rossz érdekében használja. Régóta fájt már a foga erre a csodás, élettel teli lápvidékre. Legfőbb vágya volt, hogy kietlen pusztasággá változtasson itt mindent, elűzze kedves lakóit, és saját gonosz birodalmát építse fel. Korábban voltak sikertelen próbálkozásai, de most biztosra akart menni. Jól ismerte már a járást, egyenesen a patak felé vette az irányt. Elégedett volt, mert a parttól kissé távolabb, megfelelő búvóhelyet talált, fontos volt, hogy a láprét lakói közül ne találhasson rá senki. Sikerült teljesen megnyugtatnia magát ezekkel a gondolatokkal, hisz korábbi kudarcainak emlékei, rossz árnyékként követték. Lépett még néhányat a patak irányába, aztán megállt. Szemei vörösen izzottak, fejét az ég felé emelte, szélesre tárta karjait, majd erőteljesen suttogva így szólt:

- Kénköves kü, poklok tüze, varázspálcám suhints ide!

- Eme helyre átkom üljön, sebes patak, ím eltűnjön!

A varázslat végeztével, feje búbjáig beburkolózott köpönyegébe, bemászott egy kiszáradt, üreges fa törzsébe, és elaludt.

- Ébresztő, ébresztő! Keljetek fel gyorsan! - járta körbe Pántlika kétségbeesett kiáltása a tájat. A kis lakók zavartan bújtak elő pihenő helyeikről, azt sem tudták nagy ijedségükben, hogy merre fussanak. Zsiga, - az öreg szarvasbogár, - tudatta a többiekkel, hogy kora reggeli sétája közben Pántlikát a patak menti tisztás irányába látta repülni, így aztán mind arra indultak. Repkedtek a szitakötők, a szebbnél szebb lepkék, a kicsiny madarak, szaporán szedték lábukat a szarvasbogarak, ugráltak a sáskák, a sor végén pedig, Vili, a kis Vidra cammogott álmosan. A tisztáson már ott sorakoztak a békák és a kicsiny rákok is. Pántlika, a kedves és bölcs kisasszony-szitakötő sebesen verdesett szivárványszínben pompázó szárnyaival. A lakók lélegzetüket visszafojtva, mind Pántlikára figyeltek.

- Barátaim! Amint látjátok, nagy bajban vagyunk. Az éjjel teljesen kiszáradt a patak. Tudom, nem kell magyaráznom, hogy ez mit is jelent számunkra. Pontosan érti mindenki. Veszélybe került az otthonunk, melyet féltő gondoskodással őriztek meg ilyen romlatlanul az őseink, s tesszük ezt mi is, legjobb tudásunk szerint, Körbe repültem a területet, és mondhatom, már most összeszorult a szívem attól, amit láttam. A zergeboglárkák kezdik földre hullatni vakító, sárga ruhájukat, aztán sorra hervadnak majd varázslatos virágaink, az orchideák, a nősziromok, a harmatfű, a liliomok. Kiszárad a patak mentén magasodó sás is. Végül, nekünk sem lesz így maradásunk, új otthont kell keresnünk.

A láprét lakói szomorúan vették tudomásul az elhangzottakat. Pántlika folytatta.

- Én azonban azt javaslom, hogy ne futamodjunk meg. Arra, ami az éjszaka történt, csak egyetlen magyarázat létezik. Zubbony visszatért, és megint el akar űzni minket.

Hangos morajlás futott végig a hallgatóságon. Zubbony neve félelmet váltott ki majd mindenkiből. Pántlika elszántsága azonban átragadt az összes lakóra, és ez az erő messze űzte a kezdeti bénultságot.

- Nincs más esélyünk, - folytatta a kis szitakötőt, - segítségül kell hívjuk a láprétek jószágos tündérét, Csengettyűt. Nem késlekedhetünk tovább. Ha most útra kel valamelyikünk, sötétedés előtt vissza is érhet.

Bársony, - a csodálatos tűzlepke, - azonnal a magasba emelkedett, jelezve ezzel, hogy ebben a pillanatban kész útnak indulni. Mindent alaposan átbeszéltek, a madarak néhány jó tanáccsal látták el, külön kiemelve az úton rá leselkedő veszélyeket. Bársony mindezek ellenére, lepkétől szokatlan bátorságot tanúsítva vállalta a feladatot, hogy megmentse szeretett otthonát.

A nap már éppen kezdte pirosra festeni az ég alját, amikor Csengettyű és Bársony megérkeztek. A lakók ujjongva fogadták őket. A gyönyörű tündér azonnal felismerte a gonosz varázslat nyomait, jól tudta, hogy egyetlen percet sem vesztegethet el, ideje munkához látnia. Még egy teljes nap sem telt el Zubbonny szörnyű átka óta, a pusztítás mégis egészen jól látható.

- Drága Barátaim, - üdvözölte a lakókat különleges csilingelő hangján a gyönyörű tündér, - örülök, hogy újra találkozunk, bár a körülmények aggodalomra adnak okot. Tündér munkám során, jól megtanultam, hogy a gonoszságon csak egyetlen dolog képes felülemelkedni. Megkérlek hát benneteket, hogy tárjátok szélesre szívetek kapuját, és ismételjétek utánam a varázsigét, mely semmissé teszi az átkot. Azzal Csengettyű magasra emelkedett, egész teste vakító arany fényt árasztott, meggypiros ajkaiból, mint egy lágy dallam hangzott a varázsige.

- Szeretetnek útján járok, semmisüljön meg az átok!

- Szívnek szava, nyugtató, gonosz felett győz a jó!

A lakók Csengettyű után, háromszor, hangosan ismételték a varázsigét, szinte még a szívük is egyszerre dobbant Ezt követően egyetlen hang sem hagyta el senki száját, olyan néma lett minden, hogy a szélcsendben mozdulatlan falevelek susogását is hallani lehetett. A lakók türelmesen várakoztak. Pár rövid pillanat röppent csak el, a távolból máris vízcsobogás hallatszott. Az üres meder újra friss, tiszta vízzel telt meg. Mindenki hangosan ünnepelt. A szitakötők és a lepkék lenyűgöző táncba kezdtek, a madarak és a békák együtt énekeltek, a többiek pedig élvezték a látványt. A láprét összes

élőlénye hálás volt Csengettyűnek, aki meghatódva verdesett szárnyaival. Szemében apró könnyecsek szöktek.

- Drága Barátaim! - szólalt meg kissé elcsukló hangon. Ismét bebizonyosodott, hogy milyen hatalmas ereje van az összefogásnak és a jó szándéknak. E kettő együtt csodákra képes. Reménytelennek tűnő helyzeteket tudunk így megváltoztatni, pontosan úgy, ahogy azt az imént tettük. Sajnos, el kell most búcsúznom tőletek, de ez a búcsú nem végleges. Hamarosan visszatérek, és olyan különleges ünnepséget rendezünk, melyre magammal hozom a környező erdők, rétek, lápok összes lakóját. Viszont látásra, drága Barátaim!

Szavai után, szélesre tárta szárnyait, és eltűnt a messzeségben.

Zubbonyt a patak vizének csobogása ébresztette fel álmából. Dühösen nyugtázta, hogy átaludta az egész napot, így fogalma sem volt, hogy mi történt. Már sötétbe öltözött a táj, így előmerészkedett rejtekhelyéről. Nem akart hinni a szemének, arra gondolt, csak egy rossz álom, amit lát. A kiszáradt meder ismét friss vízzel telt. Legszívesebben hatalmasat üvöltött volna az éjszaka csendjébe, de inkább nem tette. Még csak az hiányzott volna, hogy találkozzon a lakókkal. Nem kellett nagyon megerőltetnie magát, hogy felismerje, kinek a segítségével kelt új életre a patak. Mostanra pedig az is világossá vált számára, hogy Csengettyű jószágos varázserejével szemben tehetetlen, így végleg le kell mondania aljas tervéről. Az éj leple alatt, megszégyenülve távozott, és soha többé nem tért vissza.

CSERNAY ROBERTA:

Szóce

Ez a mese az erdei varázsló, Ménküves kő Mester meséje, éji tűzparázs fényénél megpihenő erdei vándornak. Hát te, kis barát? Te nem járod éjnek idején az erdő mélyét? Akkor nem találkozatsz a vén Ménküvessel, sem pedig bölcs történeteivel... Na, de egyet se bánkódj, elmondom én neked rögvest, ülj csak ide mellém. Szádat becsukd, füled kinyisd, hallgasd szépen, miről szolt az öreg, amikor legutóbb találkoztunk a szócei lápoktól egy kőhajításnyira. Mese, mese meskete, bújj be gyermek szívébe...

Egyszer volt, hol nem volt, a Borostyán tón túl, a Szala völgyén innen, sűrű erdők mélyén élt egy boszorka. Hogy még manapság is él-e, vagy már a szivárványon túli világban gyűjti a felhővirágokat, a jótékony gyógyító holdfüveket, na meg a napfény illatát színes kis üvegekbe, azt emberfia meg nem mondhatja. Mert nagy gyógyító tudománya volt neki, az egyszer biztos. Onnét tudom, mert aki bajával megtalálta, azt a boszorka néhány csepp gyógyítókaival ripsz-ropsz meggyógyította! Na, dehát, hogy szavamat ne vétsem, a boszorkány neve Szóce volt.

Most úgy gondolod kiskomám, hogy gonosz és csúnya volt Szóce, bibírcsókkal a vasorrán, igaz? De bizony nagyon megtévedtél! Nem volt se rossz, se rút, de nem ám! Élő emberfia ha pillantást vethetett rá, hát még a szája is tátva maradt a gyönyörűségtől! Csodaszép csillagfényű tünde volt a lány. Hosszú, fényes, hullámozó fűzöld haja a földet cirógatta, virágillatú ezüst selyemfátyla könnyen lebbent, ha szellő játszott vele. Jobb szemében hordta a Hold fényét, bal szemében a Napét. Amikor kacagott, szivárványos pillangók táncoltak körülötte, és ha szomorkodott, – mert biza történt, hogy körülfogta szívét a borúság – vele könnyezett az ég is. A sűrű erdő növénykéi és állatkái szerették nagyon, mert jóságos és igaz volt minden teremtményhez. Hát, ahogyan mondtam volt, egyszer elfogta a szívét a bánat szegénykének. Halandó ember azt meg nem sejthette, hogy vajon mi okozott neki oly keserű bánatot? Elmondom szép sorjában, ahogyan én azt

hallottam Ménküves Mestertől. Bár még kisember vagy, de tiszta szíved rögvest megérti a tündérmesét.

Szóce bodzakuckója a bővízű kristályforrásokkal itatott tőzeges láprét mellett bújt meg az erdő szélén. Földanyánk múltjából ősi életerőket őrzött magában a vénséges láp sötét, rejtett mélye. Az itt élő növényké, füvek réges-régen egykor alásüllyedtek a mocsárba. A vizes rét mélye igen megörült a sok szép, immár vízalatti színes szíromnak, bimbónak, virágnak és őrizte őket a mélyben. Még a levegő tündéreit, a szilfeket sem engedte látogatóba hozzájuk. Ahogy azonban telt-múlt az idő, tovatűnt a vidám tarkaság, a finom illat. Mert, gondold el, a láp nem csak magába zárta, hanem szép lassan sötétbarna tőzeggé változtatta őket. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, mert a tőzegnek az emberek nagy hasznát vették. Kibányászták a tőzegásók, megszáritották és tüzelőanyagként használták barnaszén helyett. Ami azonban nagy baj volt, hogy jaj!, a növények tündérlakói is mind-mind alásüllyedtek a mélybe! Sás-tündér, Zergevirág, Kosbor-apó, Keserűfű-fiú, Tőzegmoha-anyó kisunokájával Tőzegeperrel, Harmatfű-lány, Sárgaliliom és még számos barátjuk...

Időtlen idők óta együtt vártak az éjfélete sötétben szabadulásukra. Tőzegbe fogva lesték vágyakozva a napocska fényében suhanó kisasszony-szitakötő reptét. A szarvasbogár és az imádkozó sáska zizzenését. A nagy tűzlepke és gyöngyházlepkék játékát... A réten sütkérező testvéreikre, rokonaikra gondoltak, akik sajnos nem tudtak segíteni rajtuk. Talán el is feledkeztek róluk egy hangyányit, mert sok, nagyon sok idő telt el azóta, hogy elnyelte őket a vizes rét éhes gyomra. Szegények szomorkodtak, de dühöngtek is eleget.

Egy szép napon Szóce tündérboszorka hóna alatt az ezüstkancsóval épp a gyémántos forráshoz indult friss vízért, amikor halk siránkozás ütötte meg a fülét.

„Jaj, segítsetek, magos égi világokba vágyakozunk vissza!”

Szóce sem volt rest, letette az ezüstkancsót egy hatalmas öreg tölgy tövébe, aztán kutatta-kereste a hangokat. Már-már azt hitte, hogy megtréfálták a huncut erdei manók, amikor nagyvégtére a rét szélére ért.

„Hát itt biza nem megyek tovább, mert sokszor megtréfált már az a csalóka ingovány, félelmetes mocsár” – gondolta és vette magát, hogy visszaforduljon az ezüstkancsóért.

„Szőce, Szőce!” hangzott most már egészen közről. „Húzz ki bennünket innét, mert már időtlen-idők óta itt várunk! Sírunk és dühöngünk, várjuk, hogy visszatérhessünk a napfény birodalmába, innen, hol soha nem süt az Isten áldotta nap!”

„Ki van ott a füvek alatt csillámló víz alatt?”

„A tőzeg!”

„Őzek??” ütközött meg Szőce, és még a szája is tátva maradt a nagy csodálkozásban. „Hát ilyet még nem hallottam, méghogy vízalatti őzek! Ti, susogó, sóhajtozó, siránkozó akárkik, ne járassátok velem a bolondját, mert egykettőre olyan bűbájos varázsigét találok mondani, hogy csak na!!

„Jaj, édes kedves Szőce, higgyél nekünk, mi voltunk valaha a rét természetszellemi, most pedig a tőzegbe lácólva élünk! Testvérekéid vagyunk! Kérve-kérünk, szabadíts ki bennünket!”

Most már aztán igazán nagy kutakodásba, keresésbe fogott a boszorkalány. Eszébe jutott, hogy igaz lehet, amit az imént hallott, mert a hűvös esti szellő is suttogott néha az eltűnt tündérnép szomorú sorsáról. Dehát, ki hitte volna, hogy igaz a csacska szellő szava? Eképpen morfondírozott Szőce, aztán egyszerre csak segítségre váró testvérekére lett. Ott látta őket a homályos mélyben. Megörvendett, de nagyon! Örömében még azt sem vette észre, hogy igencsak belecuppant a nedves vizenyős lápba. Ám vidámsága hamar elszállt, mert kiszabadítani sehogy sem tudta őket. Tehetetlenségében és tanácstalanságában keserű könnyekre fakadt, és bizony vele sírdogált a rét, az erdő és az égen kúszó fodros felhők is.

„Elmegyek Ménküves kő Mesterhez segítséget kérni, ő biztosan tudja, hogyan szabadulhattok meg! Ne féljetelek lelkeim, sietek!” szólt Szőce bizakodva és már suhant is. Három nap, három éjjel kutatta az erdőt, mígnem rátalált a bölcs Ménküvesre a tölgyliget szélén. Épp makkipipáját tömkölte illatos gyógynövényekkel.

„Mester, Mester, tűvé tettem érted erdőt-mezőt, nagy segítségre van szükségem, gyorsan gyorsan, hamar hamar!” kiáltotta Szőce lélekszakadva.

„Hát a köszönés? Az a lábban maradt?” mordult rá az öreg.

„Adjon Isten szép jó napot, Ménküves kő Mester!” szölt Szőce illendően. „Reád is gyermekem!” viszonzta a varázsló most már mosolyogva. „Mi járatban, ily nagy sebbel-lobbal??”

„A köszönés igaz nem maradt a lábban Ménküves, de a rokonaink igen! Ők a láb mélyében régtől fogva tartott testvéreink! Sás-tündér, Zergevirág, Kosbor-apó, Keserűfű-fiú, Tőzegmoha-anyó kisunokájával Tőzegeperrel, Harmatfű-lány, Sárgaliliom és még sok-sok társuk... az ő megmentésükért jöttem, tanácsért! Mi tehetek szabadulásukért??” kérdezte sietve a tündelány. A vén Mester komolyan tekintett a tündelányra, nagyot szippantott a pipájából, aztán bólintott:

„Végre itt az idő. Nagyon nagy dolgot akarsz tőlem Szőce. Nemes és önzetlen a szándékod lelkem, ezért válaszolhatok kérdésedre. Az elementálok felszabadítása az ember dolga, amelyre megérett. A leszálló erőket ismét felszállóvá kell tenni.”

„Hát, azt meg hogyan?” keseredett el a boszorka. „Nekem olyan varázsigém nincs, ami a leálló erőket lóvá tudná tenni!”

„Jaj te, kerge tünde, hát kinek beszélek én? horkant fel az öreg varázsló. „Nem mondom kétszer, azért hát jól figyelj!! A tőzeg anyagába láncolt szomorú és dühös éteri lények felszabadításának titka ez: a törékeny tőzegszálakból tőzegfonál készüljön. Azzal emelkedhetnek ki a mélyből szeretteink. Kérd az elemek és növények erőit: a rózsáslila erdei mályva szirmait, a vadgesztenye fehér héját, a vörösfenyő narancsos gyantáját, az antimonkristály fekete csillogását, az ájer erejével vegyítve!”

„Értem Mester, értem!” És buzgón ismételte a vén Ménküves szavait: „A törékeny tőzegszálakból tőzegfonálnak kell készülnie. Azzal emelkedhetnek ki a mélyből mérgesen szomorkodó éteri lényeink. Kérem a kőzetek és növények erőit: a rózsáslila erdei mályvától a szirmait, a vadgesztenyétől fehér héját, a vörösfenyőtől narancsos gyantáját, az antimonkristálytól fekete csillogását, az ájer erejével vegyítve!” válaszolta bizakodóan Szőce.

„Na, de álljunk csak meg. Mi a csuda az az ájer?”

„Le-ve-gő.”

Erre már vidáman gyöngyözött fel Szőce kacagása: „De hisz ez nagyszerű, ők mind a barátaim, biztosan szívesen segítenek! Máris repülök tovább!”

„Várj, te zöldfülű!... akarom mondani zöldhajú boszorka! Ezzel még egyáltalán nem teljes a mű! Hiszen a bagoly vagy a farkaskoma nem tud szőni, fonni! Tudtommal pedig ti sem, Földanyának láthatatlan gyermekei!”

„Hát az igencsak így igaz, Mester.”

„A tőzegfonál készítéséhez az ember segítsége kell...”

„Ó, jaj, akkor nagy a baj, Ménküves... Hisz azt se tudják már, hogy létezünk, nemhogy segítségünkre lennének...” szölt csüggedten Szőce.

„Nem, tündérkém, ez már nem így van velük. Neked az a dolgod, hogy üzenj nekik. Suttogj körülöttük erdőt-mezőt jártukban, kertjükben, álmukban. Meghallják közülük a tiszta szívűek, és hidd el, felszabadítjátok együtt a bezártakat. Az ember elfelejtett ugyan sok igazságot, de már emlékezik. Szolgálatába állhat most már a tőzegben felgyűlt őserő. Óvja és gyógyítja az embert a tőzegfonálból készült ruha, a tőzegfonálból szőtt kelme, ha ő cserébe ismeri, tiszteli a teremtet és tudja, hogy mi a dolga az elementálokkal, éteri lényekkel. Nos, most már mindent tudtadra adtam, eredj Szőce lányom, vidd a világba a megváltó titkot!”

A kis boszorka jól emlékezetébe véste a bölcs tanítást, szépen hálát mondott és kedvesen búcsút intve suhant tovább sietve.

Meglátogatta szépen sorjában segítségért barátait: mályva kisasszonyt, a hatalmas vadgesztenye komát és szomszédját vörösfenyő urat, antimonkristály asszonyságot és az esti hűvös szellőt, aki erőn-mezőn immár a visszatérő felszabadított tündérnépről suttogott...

Mire visszakanyarintotta útját a kis boszorkány a lápréthez, hát örömdal, vidám énekszó várta ott! A jó hír megelőzte Szőcét! Hogy ki volt gyorsabb, a jó gondolat, a csacsogó patak vagy a sebesszárnnyú szitakötő, ki tudja? Sás-tündér, Zergevirág, Kosbor-apó, Keserűfű-fiú, Tőzegmoha-anyó Tőzegeper kisunokájával, Harmatfű-lány, Sárgaliliom és társaik halk háladala gyöngyözött fel a mélyből eljött szabadulásukért! Szőce pedig boldogan vitte a hírt az emberekhez is, ahogy azt a Mester meghagyta... Suttogott az embereknek természetben jártukban, kertjükben, álmukban. És láss csodát!,

előkerültek a poros padlásokról a régi rokkák, szövőszékek, és szorgos unokák lesték öreganyjuktól a szövés-fonás, kézimunka minden csínját-bínját.

No, kis barátom, hát valahogy így szólt ez a mese, amiről Ménküves kő Mester regélt egy csillagfényes éjjelen az őrségi erdők mélyén. Emberpalánta, ha jól füleltél, figyeltél, mostanra már te is tudója vagy a tőzegláp és Szőce tünde áldásos titkának. Ha megtanulsz fonni, szőni, kötni, varrni, akkor neked is lehet gyapjúnál puhább tőzegfonalad, óvó-védő tőzegisipkád. Aki jó szívvel adná, hozzon nekem is egyet!

Az égből lehullott három alma: egy a mesélőé, másik azé, aki hallgatta, harmadik azé, aki megfogadta. Aki nem hiszi, járjon utána! Itt a mese vége, fuss el véle!

CZINGRÁBER GYULA:

Tündérballon

A szőcei-láprétet két erdősáv fogja össze; két erdő, két mesebeli birodalom, a különleges rét őrzői. De kell is neki az őrség, mivel a láprét mélyén olyan titkok bújnak meg, amiket csak így lehet megóvni. A számtalan érdekes növény mellett itt élnek ugyanis a lápi-tündérek. Ezek a kis csodalények tartják életben a különleges klímát és gondoskodást kívánó területet. Ők őrzik többek közt a *Sárga sásliliom* és a *Kereklevelű harmatfű* titkát. Ezek a tündérek roppant dolgos kis teremtnyek, nap mint nap ott tevékenykednek a láp mélyén megbúvó tőzegben és munkájuk nyomán új élet sarjad, növények születnek és nőnek fel, apró élőlények találnak otthonra és élik harmonikus életüket emberi szem elől elzárva.

Természetesen nem minden ilyen könnyű és egyszerű, mert vannak az életnek a lápon nagyon-nagyon érdekes pillanatai is. Egy ilyen pillanat az, amit most fog elmesélni Zergebog, a sokat látott és tapasztalt tündér, aki a kistündéket szokta tanítani a rét dolgaira. Éppen javában suhannak a föld felett, alacsonyan szállva, hogy a kisebb fűszálakat kelljen csak kerülgetni, egészen a legközelebbi Harmatfű-telepig, amit óvatosan közelítenek meg. Zergebog leszállást int és a tündérek finom szárnyacskájukkal elpihenve a puha talajra huppannak.

Körülöttük a táj színes és a megszokott barnás-zöldes-sárgás árnyalatokat rózsaszínes, húsos, hússzínű szárok és fénylő cseppecskékkel teli kacsok veszik át. Mesésen néznek ki és a kis tündék szájtátva bámulják letről a magasan lévő, ragyogó antennákat.

– Tényleg a Zergeboglárról kaptad a neved? – kíváncsiskodik az egyik cserfes apróság, aki éppen ott sertepertél Zergebog lábai alatt.

Az idős tündér bólogat, körbepislant, hogy minden rendben van-e és magaköré inti a kicsiket.

– Valóban, nevem a híres lápi növényről, a közismert Zergeboglártól származik – mondja elégedetten –, ugyanis egy Zergeboglár telep mellett

éltek szüleim és mikor világra jöttem valamikor május és július között, éppen virágzott ez a növény.

– Te is olyan magas vagy, mint az a sárga szirmú! – szól közbe egy másik apróság. Zergebog nevet, aztán beleegyezően bólint.

– Majdnem. A növény magassága emberi léptékkal számítva akár 180 cm is lehet. Mint egy ember. Igaz, mi tündék hozzájuk képest parányiak vagyunk, akár a rovarok, de azért kedves tőled, hogy ilyen hatalmasnak látsz. Na, hogy tudjátok, bár nem ez lenne a téma, azért elmondom azt is, hogy névadó növényem enyhén illatos, gömbölyű szirmozatú virág és nedves, mocsaras területeken él meg csak, illetve patak melletti ligetekben. Nem akárhol, és szigorúan védett is, az emberek nem kaszálhatják le csak kedvükre! Magassága pedig kiváló kilátóvá teszi alkalomadtán, még nekünk is! Nagyon-nagyon messzire tudunk látni a tetejéről.

– Akkor az a fűrészesen fogazott, háromrészes levelű magas növény lenne, ami a láp túlfelén nő? – kérdi egy másik tünde-fióka.

– Az-az – bólogat az öreg tündér – nő az mindenhol. De most egy másik, izgalmas növény miatt jöttünk, amit ha felnéztek, itt láttok a fejünk felett. Erre a környékre szigorú repülési tilalom érvényes minden jószándékú tündérnek! Ez nagyon fontos, nehogy elfeledjétek! Majd elmagyarázom azt is, hogy miért.

A kis tündék ámulva néznek felfelé és körbe, ahol a hússzínű szárak nyújtóznak a magasba. Enyhe szél lengedez, a virág-erdő együtt mozog a léggel és az apróságok is velük ringatóznak önkéntelenül is. Zergebog mosolyogva néz és eszébe jut gyerekkora, amikor ő tanulta ugyanígy a lápi növények természetrajzát és meséit.

Egyszer csak hirtelen egy hosszúkás rovar repül el a fejük felett és belezúg az áttetsző cseppecskék közé. A kis tündék váratlan csodát látnak, mert a rovar rátapad a cseppekre és ott marad. Zergebog megköszörüli a torkát.

– Látjátok, ezért jöttünk most. A Harmatfűt figyelitek, ahogy éppen megvendégel egy lelkesen ideszálló rovar. Ez a szépséges növény ugyanis így táplálkozik és az a rovar ott fog maradni vendégségben, amíg be nem fejezi a növény az étkezést.

– Miért hívják így? – érkezik a kérdés.

– A levelein található fonalszerű mirigyszőrök, azok a kis antennák, amit megbámultok éppen, azok választanak ki ilyen átlátszó cseppeket. Ezek miatt néz ki olyannak, mintha mindig harmatos lenne és a rovarok ezt látják úgy, hogy fogyasztható folyadék. Mintha egy kis kávézó, vagy bár lenne számukra.

– Akkor inni jönnek ide? – kérdi az előbbi kistünde. Zergebog megvakarja a fejét és mutogatni kezd.

– Kérdésedre válaszolva voltaképpen igen. Reptükben látják, hogy ott csillognak a cseppek és rászállnak, hogy igyanak. A növény pedig vendégségbe hívja őket, azzal, hogy beleragadnak és a levelek szépen lassan köréjük fonódnak, mint a paplan. Bebugyolálják őket, amíg a növény élvezi a házigazda szerepet. A rovarok pedig átváltoznak onnan. De nézzük meg fentről is. Csak óvatosan, utánam repüljetek! – lódul meg és a csemeték feje felett lebegve várja, hogy ők is felemelkedjenek. Megindulnak távolabb a Harmatfű-teleptől és egy fa törzsére kapaszkodva gyűlnek össze ismét a telep felett. Innen kiváló a kilátás a növényekre, látható, hogy terülnek szét a környező talajon.

A fatörzsről Zergebog integetve magyaráz.

– Ezeknek a kis termetű, tölevélrózsás növényeknek közel 100 faja ismert. Varázslat hozta létre őket, egykor egy szerelmes leány könnyeiből lettek, aki élete alkonyán pirosra festette a házát és ott pihent meg. Ebből nőttek ki a növények és mindenki csodájára rajtuk voltak a lány könnyei... Amúgy nedves, mocsaras, tápanyagszegény területeken fordulnak elő. Most pedig figyeljünk és mindjárt látjuk, hogy jön egy raj, ami belerepül ezekbe a virágokba...

És tényleg, ahogy a nap kibújt az erdő felett, egy kisebb rovarcsoport repült feléjük. Fekete pontok a levegőben, mintha szőnyeg lenne, úgy szálltak át a virágok felett. Jónéhányan kiváltak és rátapatakat a Harmatfüvek cseppjeire. A kistündék ámulva nézték, hogy ott maradnak és egy ideig zümmögve beszélgetnek, aztán elcsitulnak a rovarok. A növények pedig rájuk hajtják leveleiket és a rovarok onnan nem látszóttak már.

Egy idő után Zergebog jelzi a kicsiknek, hogy ideje indulni, mert a láp még tartogat érdekességeket. Felszállnak hát és óvatosan kikerülve a

Harmatfüveket, tovább repülnek. Közben Zergebog hangosabban, de folyamatosan magyaráz.

– Ezen a lápon él a Sárga sásliliom is, amit az emberek néha elfogyasztanak, mert hosszúkás, mondhatjuk, hogy tündér méretek szerint hatalmas, öt-hét centiméter hosszú virágaival erős, édes-citromos illata van. A kínai konyha szerint még finomság is, nyersen is fogyasztják! Nagyon drága, természetvédelmi értéke szerint százezer forint is lehet az ára, ha valaki mostanában leszakítja. De menjünk tovább, nemsokára alkonyodik és még van dolgunk.

A nap leereszkedik és homályosabb lesz a láp és az azt övező erdősávok is. Zergebog itt megáll és rámutat a talajra, ami felett ott lebegnek mind.

– Amiért jöttünk az a láp egyik titka, a ménküves kú nevezetű jelenség – mutat körbe az idős tündér. A táj erre ugyanolyan, mint másutt a lápon, de valahogy mégis más, mert érezni a levegőben valami különös varázslatot... A kistündék izgatottan néznek körbe, ez a terület emberek számára nem látható. Zergebog némán vigyorog. – Figyeljete! – mutat előre és azt keresi minden apróság szeme, hogy mit is kellene látni... aztán valami elkezd enyhén púposodni és a lápi víz alól kipukkan egy buborék. Majd több is. Egyre több és aztán látványosan belobban és kékes fénnel lebeg a növényzet felett a lidérccláng. Mindenki elbűvölten bámulja, csak az öreg tündér mosolyog elégedetten.

– Na, figyeljete! – odaint a levegőbe és a következő buboréktömeg felett megjelenik egy zsebkendő méretű szövet. Látszólag könnyű és úgy ereszkedik lefelé, mintha ráérne, de a buborékok felett a négy sarka összecúsúszik és ballont alkot.

Zergebog odarepül, valamit motoz és a zsebkendő végeire csomó kerül, illetve egy kisebb kosárka, amivel felfelé kezd szállni a szerkezet.

– Léghajó! – kiáltják a tündék és ujjongva körbeperegnek.

– Vigyázzatok, menjetek távolabb, mert csak a varázslat tartja így egyben a szerkentyűt – kiáltja Zergebog és a tündék széjjelebb reppennek, ám csodálkozásuk és ujjongásuk nem változik. A kis szerkezet egyre száll feljebb és néhány kíváncsi rovar már meg is szállja. Ráülnek a kosárka szélére és onnan mozgatják csápjaikat kifelé. A tündék távolabbról követik, majd

amikor eléri a fák magasságát, Zergebog vezényszavára visszarepülnek a biztonságos föld-közelbe.

– Láthattátok, ez a hírhedt ménküves kű. A növényzet rothadása metánt termel és a felszín alatt a tőzegből kipárolog, kijön a vízen át, ott pedig a levegővel együtt robbanóelegyet alkot. Ez belobban és kékes fénnel ég, amíg a gáz el nem fogy. Az emberek lidércclángnak is hívják és néha megijednek tőle. De egy ügyes tündér fel tudja használni saját mulatságára és később még komolyabb dolgokra is ezt a természeti csodát – mondja vidáman és újra varázsolni kezd. A buborékok összeállnak, ragyogó felületük mintha szappanhabból lenne és ott köröznek körülöttük, majd kigyulladva forogni kezdenek. Zergebog ott dobálja őket a tündér-erővel és komoly kis tűzijátékot rögtönöz.

– Az emberek ezt sosem láthatják, de nekünk szabad ezzel játszani – okítja a kicsiket és megmutatja, hogyan kell a metánból és vízből kis villódzó gömböket búvólni, amik a levegőn kigyulladva színpompás fényecskékkel szórakoztatják a nézőket. A sötétedő láp felett pedig lassan lemegy a nap, míg végül csak a környező tájon kibuggyanó ménküves kű lángjai világítanak.

Egy ideig még játszanak, próbálgatják erejüket, aztán Zergebog így szól:

– Megyünk haza gyerekek, holnap majd újra jövünk, újabb ismeretekért a lápra.

Azzal a tündék felszállnak és követik Zerebogot, hogy visszatérjenek rejtett otthonukba.

ENDRESZ RITA:

A bátor Zergeboglár és Harmatfű

Szőcefoldnek közepén, a zöldellő rétekkel és tiszta vizű forrásokkal körülvett patak völgyben élnek Tőzegmohás Láprét lakói. Vannak közöttük szarvasbogarok, szitakötők, lepkék, sáskák, boglárkák, valamint a Láprét adott otthont tündéreknek és manóknak is egyaránt. De itt élt egy erdőszéli kunyhóban a Lápi Boszorkány is.

A Lápréten keresztül, egy fából készült pallósor vezet végig, itt szokott találkozni barátaival a kis Harmatfű. Apró termetű, vékony alkatú tündér volt, aki zöld ruhácskájával, rózsaszín és élénkvörös színekben pompázó szárnyaival, fején pedig egy harmatcsepp koronával mégis kitűnt a többiek közül. Mindig vidám, jószívű és segítőkész volt. Legjobb barátja Sárgaliliom és Kenyérbél Cickafark voltak, akikkel mohapárna házikóikban, egymás szomszédságában éltek.

Egy meleg, verőfényes júniusi napon Harmatfű és barátai ültek a pallósor szélén, lógatták a lábaikat és nagyokat nevettek, miközben hirtelen elrepült előttük valaki.

Ő volt Zergeboglár, egy másik kis tündér. Hosszú lábai ellenére, teste kerekded formájú volt, melyet halványsárga ruha takart. Szárnyacskaí is sárgás színekben ragyogtak, főleg mikor a nap sugarai megcsillantak rajta. Harmatfűvel ellentétben, ő szinte mindig rosszkedvű, szomorú volt, sokszor mérges is. Haragudott a világra. Nem voltak barátai, a napokat pedig egyedül, magányosan töltötte és Láprét egyik legtávolabbi mohapárna házikójában élt.

Harmatfű és barátai sajnálták, szerettek volna a közelébe férkőzni, összebarátkozni vele. Zergeboglár azonban kerülte őket, ahogy Láprét összes többi lakóját is.

Közben a nap már délutánra járt, mikor a távolban egy sötét folt jelent meg az égen, mely egyre közeledett Tőzegmohás felé.

– Nézzétek! Valami felénk tart – kiáltott fel hirtelen Harmatfű.

Mind a hárman izgatottan figyelték, hogy mi lehet az a hatalmas lény, amely szinte úszott a felhők között és mind közelebb került hozzájuk.

– De hisz ez egy sárkány! – kiáltotta rémülten Sárgaliliom.

– Figyelmeztetnünk kell a többieket! – szólalt meg egyből Kenyérbél Cickafark.

Gyorsan felpattantak és háromfelé vették az irányt, hogy Tőzegmohás összes lakóját figyelmeztetni tudják a közelgő veszélyre. A Sárkány hírére nagy lett a riadalom Lápréten, aki tudott bezárkózott a házikójába vagy fedezékbe vonult a réten a szörnyeteg elől.

Harmatfű volt az, aki odaért a legtávolabbi kis mohapárna épülethez, melyben Zergeboglár élt. Bekopogott. Nem jött válasz. Újra kopogtatott, de most már kicsit erősebben és hosszabban.

– Mit akarsz? Menj el és hagyj békén – szólt egy dühös kis hang odabentről.

– Kérlek, zárkózz be jól és ne gyere ki! Nemsokára ideér egy hatalmas sárkány – válaszolta zaklatottan Harmatfű és várt még egy darabig a kicsiny épület bejárata előtt, hátha a mérges kis tündér előbújik otthonából.

Odabent Zergeboglár csak állt a szoba közepén, a hír hallatára még a vér is meghűlt az ereiben. „Mi lesz, ha a sárkány elfoglalja Tőzegmohást? Ha el is akarja pusztítani?” – tette fel magában sorban a kérdéseket. Majd arra gondolt, hogy bár nincsenek barátai, magányosan éli a mindennapjait, de mégis szeret itt lakni a patak völgyben, a mindig békés Tőzegmohás Lápréten, mely az ő otthona is. Szereti a rét és a környező erdő nyugalma, hallgatni a házatól nem messze kanyargó, kristálytishta vizű Szőce-patak csobogását.

Ekkor valami melegséget érzett a szívében, majd egy gondolat villant fel benne:

„Engem is figyelmeztettek a veszélyre. Nem feledkeztek meg rólam. Számítok nekik. Fontos vagyok nekik. Mert én is közéjük tartozom. Én is Tőzegmohás lakója vagyok.”

De ekkor már a bejáratnál állt, keze a kilincsen, majd kinyitotta az ajtót.

Harmatfű éppen tova repülni készült, hogy megkeresi barátait, mikor Zergeboglár utána kiáltott:

- Várj! Ne menj még el! – kérte őt.

Mikor Harmatfű megállt vele szemben, így folytatta:

- Köszönöm, hogy nem felejtettél el és rám is gondoltál.

A mindig mérges, szomorú tekintetű Zergeboglár arcvonásai szép lassan kezdtek megváltozni és lágy mosollyal az arcán, tenyerébe fogta Harmatfű két kezét, majd így szólt:

- Hálás vagyok neked, amiért iderepültél figyelmeztetni engem és szeretném, ha barátok lehetnénk.

- Ennek igazán nagyon örülnék! – felelte örömtől repesve a vidám kis Harmatfű.

Miközben megölelték egymást, Zergeboglár kis szíve megtelt boldogsággal, hogy végre ő is tartozik valakihez, végre neki is van most már barátja.

Ekkor egy hatalmas, mennydörgő üvöltést hallottak a közelből, mire mind a ketten összerendeztek. A sárkány volt az, miközben tett pár kört a levegőben, felmérte a terepet, majd úgy döntött, hogy Láprét és környéke pont megfelelő hely lesz az új otthonának. Akkor még nem is sejtette, hogy ezzel a döntésével a saját sorsát pecsételte meg.

Zergeboglár és Harmatfű ezalatt már egy közeli égerfa felé vették az irányt, miközben kicsi szívük egyre hevesebben vert a félelemtől. A fa lábánál lévő kis odúban találtak menedéket maguknak és onnan figyelték, ahogy a Sárkány elfoglalja a pallóösvény melletti területet.

Hosszúkás testét, fejét és lábait kékes-zöld csillogó pikkelyek borították, míg szemei és szárnyai arany színekben pompáztak. Ahogy a lemenő nap sugarai még utoljára megcsillantak a testét borító pikkelyeken és a szélesre tárt szárnyain, csak úgy ragyogott az egész sárkány, de így még félelmetesebbnek tűnt.

Mi lesz most velünk és a többiekkel? – kérdezte aggódva Zergeboglár, miközben szemüket le sem vették a gonosz szörnyetegről.

Van egy ötletem – suttogta neki Harmatfű. – El kell jutnunk a Lápi Boszorkány házához, talán ő tud nekünk segíteni. Az a hír járja, hogy ő mindent lát és hall, mindent tud – folytatta tovább Harmatfű. Bár az is igaz, hogy még soha senki

nem beszélte vele, de még csak a kunyhója közelébe sem merészkedett senki.

A két kis tündér megvárta míg besötétedik és a sárkány elalszik, majd összeszedték minden bátorságukat és elindultak hát a boszorkányhoz, hogy megmentse Tőzegmohást. A Hold a csillagokkal karöltve világította meg útjukat.

A pallósr alatt haladtak végig szép csendben, miközben felváltva vetettek pillantást a szörnyetegre, megbizonyosodva így róla, hogy még alszik.

Egyszer csak odaértek a pallósr végére, ahol egy fákkal körülvett kis tisztás terül el. A tisztás végén, ahol az erdő folytatódik, meglátták a boszorkány kunyhóját. Egymásra néztek, majd Zergeboglár megfogta Harmatfű kezét és így repültek együtt egészen a kunyhó bejáratáig.

Éppen azon tanakodtak, hogy melyikük kopogtasson be, amikor hirtelen kitárult az ajtó és ott állt előttük teljes életnagyságban a Lápi Boszorkány. Nagyot nyelt a két kis tündér és még szorosabban fogták egymás kezét.

Már vártalak titeket – szólta a boszorkány. – Gyertek be, sok még a dolgunk.

A bátor kis tündérek követték a hajlott hátú boszorkát a kunyhó végében található üstig, amiből sűrű füst szállt felfelé. Az üst körül három kis Aranymoha Manó szorgoskodott. Ahogy a boszorkány az üst fölé hajolt, láthatóvá vált mély ráncokkal borított arca. Nem volt se csúf, se ijesztő a külseje, de még a hangja sem volt rémisztő. Egyszerűen csak öreg volt már, viszont annál bölcsebb. A két kis tündér összenézett és érezték, hogy nem kell félniük tőle.

Meg kell mentenünk Tőzegmohást a sárkánytól – szólalt meg Zergeboglár. Azért jöttünk hozzád, hogy te talán tudsz segíteni abban, hogyan lehetne tőle megszabadulni.

– Mindent tudok a sárkányról és segítek is nektek, mert ki nem állhatom őt – felelte a Lápi Boszorkány, majd így folytatta. – Egyetlen dolog van, ami elpusztítja, az pedig a Ménküves-kő. Ebbe az üstbe már minden hozzávalót összegyűjtöttek szorgos kis manóim, nemsokára készen leszünk vele. Még napfelkelte előtt el kell juttatni a követ a sárkányhoz. Ez pedig a ti feladatotok lesz, de mindhárom kis segítőm veletek fog tartani. Amikor a felkelő nap első

sugarai megvilágítják a követ, az megreped, majd villámok fognak belőle cikázni, melyek eltalálva a sárkányt, csillámporrá fogják változtatni.

Ezek után a boszorkány kevert még egyet az üst tartalmán, elmondott egy varázsigét, majd a felszálló füstből előtűnt egy szürkés-fekete kő, a Ménküves-kő. A manók fogták a követ és beletették egy szalmazsákba.

– Indulnotok kell! – szólt a boszorkány a két kis tündérnek. Legyetek nagyon óvatosak! Tőzegmohás sorsa immáron a ti kezetekben van.

Harmatfű és Zergeboglár elköszöntek a boszorkánytól, majd oldalukon a három Aranymoha Manóval és a szalmazsákba rejtett kővel elindultak visszafelé. Ismét a pallósor alatt haladtak végig. Elöl ment Harmatfű, utána a manók a zsákot cipelve és végül Zergeboglár. Amikor a sárkány közelébe értek, egy pillanatra megálltak és vártak. Semmi nesz, a hatalmas lény mélyen aludt. Lábujjhegyen közelítették meg a sárkány fejét, majd letették eléje a zsákot és kivették a követ. A sárkány egy pillanatra megmozdult, mire mind az öten szinte kővé dermedtek, még levegőt sem mertek venni. A szörnyeteg azonban aludt tovább. A három manó ezután óvatosan elindult a pallóösvény alatt vissza a boszorkány kunyhójához, míg Zergeboglár és Harmatfű újból elrejtöztek az égerfa lábánál lévő odúban és várták a napfelkeltét. Nagyon fáradtak voltak, de egyikőjüknek sem jött álom a szemére, nem is mertek az alvásra gondolni. Telt-múlt az idő, majd lassan pirkadni kezdett. Kivételes csend honolt Tőzegmoháson, senki sem mert előjönni otthonából. A két kis tündéren hirtelen különös izgatottság lett úrrá, hogy mi lesz, ha nem ébred fel a sárkány. De alighogy ez a gondolat átsuhant rajtuk, a hatalmas lény kinyitotta szemeit, vett egy nagy levegőt, majd megpillantotta maga előtt a Ménküves-követ. Felemelte, forgatta, nézegette, hogy mi lehet ez és hogyan került egyáltalán ide, hiszen tegnap még nem volt itt. Harmatfű és Zergeboglár feszülten figyelték, le nem vették szemüket a sárkányról. Abban a pillanatban egy fénysugár találta el a kő közepét és mielőtt a szörnyeteg bármit is tehetett volna, a kő hirtelen megrepedt, majd az ide-oda cikázó villámok egy szempillantás alatt csillámporrá változtatták.

A két kis tündér várt egy pillanatig, majd körbepötyögtek a területet, ahol az előbb még a sárkány volt. Megkönnyebbülve és széles mosollyal az arcukon

tekintettek végig a lápréten, ahogy itt-ott megcsillant valami a napfényben. Boldogan, egymás kezét fogva vitték körbe a hírt, hogy megmenekültek a sárkánytól és újra nyugalom, béke költözik Tőzegmohás életébe, mely azóta is, mind a mai napig tart.

GYÖNGYÖS JUDIT:

Barát a bajban - Pilli és Sziti kalandja

Május közepe volt. Épphogy megjelentek az első napsugarak a Szőcei Tőzegmohás Lápréten, amikor Pilli, a fiatal csíkos medvelepke ébredezni kezdett. Meg-megigazgatta szárnyait, kiropogtatta elgémberedett lábcskáit majd egy hatalmas ásítás után mosolyogva tápáskodott ki ágyikójából. Pislantott párat ám az ébredés utáni jókedve azon nyomban szertefoszlott, ugyanis eszébe jutott, hogy a Lepkevigyázóba ma jön Tűzi bácsi – a nagy tűzlepke – aki minden nap ellátogat a kislepkékhez Láptant tartani, amikor is sok fontos és hasznos dolgot tanulnak az élőhelyükről.

Ah, jaj, nekem, már megint egy dögunalmas napnak nézünk elébe! – sóhajtott fel Pilli és unottan indult meg a Lepkevigyázó felé.

A Lepkevigyázóban gyűltek össze minden nap a Láprét fiatal lepkéi, akik sok-sok játékkal és tanulással töltötték ott napjuk nagy részét. Az idősebb lepkék és Tűzi bácsi megtanították nekik, hogy melyik növényrel és rovarral milyen viszonyt érdemes ápolni. Ki az, aki jóbarát, és ki az, akit jobban teszik, ha messzire elkerülnek. Pilli ezeken az alkalmakon rendszerint álmodozó tekintettel nézegetett a Lepkevigyázó ablakain kifelé. Kintről a legjobb barátja, Sziti hatalmas szaltókat vetve a levegőben vigyorogva cukkolta a kis Pillit, aki alig bírta megmaradni a popóján. Szitivel – a kétcsíkos hegyiszitakötővel – kicsi koruk óta elválaszthatatlanok. A szitakötőkre más szabályok vonatkoznak, nekik ugyanis rövidebb ideig tart az oktatás, és pár alkalom után már szabadon repkedhetnek, amerre csak akarnak. A lepkék esetében ez sajnos nem így van. Hosszú-hosszú hónapok alatt sajátítják el a fontos tudnivalókat. Pilli minden porcikája vágyódott arra a szabadságra, amely Szitinek csupán a származása miatt megadatott.

Pilli, kérlek megismételnéd, amit az előbb a kereklevelű harmatfűről mondtam? – zökkentette ki gondolataiból Tűzi bácsi a kis pillangót.

Hogy én? – próbált némi időt nyerni Pilli. – A kereklevelű harmatfű levele kerek. Éés hajnalban harmatos, üde zöld,... ezért kedvelt a pillangók körében. – vágta ki magát büszkén Pilli.

Nem, Pilli! – sóhajtott a mindig türelmes Tűzi bácsi. – Épp ellenkezőleg. A kereklevelű harmatfű egy húsevő növényfaj, amely rovarokkal táplálkozik, így rendkívül veszélyes a pillangókra nézve, ezért kerülni kell!

Pilli erre nem is szólt semmit, összehúzta magát amilyen apróra csak tudta, míg a társai halkán kuncogtak rajta. Tűzi bácsi kissé mérgesen nézett rá a nevetgélő fiatalságra, mire azok elhallgattak. Az öreg tűzlepke nem értette, miért nem figyel jobban Pilli, hiszen érdekesen tartotta az óráit, sokat beszéltette a kis lepkéket, hogy megbizonyosodjon felőle, hogy megértették, amit mondott nekik. Jó eszű pillangónak tartotta a kis csíkos medvelepkét, aki könnyen gyorsan tanul, mégis a legfontosabb tudnivalóknál kalandozott el a figyelme.

Pilli már alig várta a Láptan végét. Sziti a Lepkevigyázó előtt repkedett fel-alá. Pilli lehorgasztott fejjel jött ki.

Hát téged meg mi lelt? – kérdezte a barátja. – Miért búslakodsz?

Olyan jó neked Sziti! Szabad vagy, mint a madár és nem kell felesleges dolgokat tanulnod nap, mint nap. – szomorkodott Pilli.

Persze, mert már mindent tudok az ég egy adta világon! – piruettezett nagyokat Sziti a levegőben. – Nos, hova menjünk ma?

Hova, hova? Tudod jól, hogy nem hagyhatom el a lápot, amíg mindent meg nem tanulok. Ne fájdítsd a szívemet.

Rendben. Akkor mit szólsz ahhoz, ha követjük ezt a fapallósort, amit az emberek idetettek maguknak és megnézzük a legeslegvégét. Az még a Láprét vége, de már kicsit egy új terület eleje. Na, mit szólsz? – próbált lelket önteni Sziti kis barátjába.

Ám legyen! Induljunk! – kapott erőre Pilli.

Habár a nap még magasan járt, Pilli tudta, hogy egy rövid kimenője van csak, utána igyekeznie kell haza. Sziti vagány, merész szitakötő volt, Pilli szülei nem mindig nézték jó szemmel kettejük kalandjait. Egymást kergetve vidáman repkedtek a palló fölött. Amikor a láprét végére értek, leszálltak a palló szélére megpihenni. Sziti hosszasan mesélt neki milyen virágok és milyen érdekes

rovarok, valamint emlősök élnek a lápréten túl. Pilli mindig tátott szájjal hallgatta ezeket a történeteket. Annyira belemerültek a lápréten túli világ képzeletbeli felfedezésébe, hogy nem vették észre, amikor egy feléjük szaladó kisfiú a palló szélére ráugrott. Megremegett alattuk a föld, és a palló alatti lápba estek. Olyan szerencsétlenül sikerült a zuhanás, hogy mindkettőjük szárnya felhorzsolódott a pallók közti aprócska szálkákban, így nem tudtak hirtelen felreppenni. Miután Pilli kicsit összeszedte magát, észrevette, hogy egy élénkvrös színű fura növény mellé esett, aminek a tüskés levelei végén mintha kis esőcseppek csillognának. A fájdalmait ellenére is megbabonázva nézte a növényt. Sziti kicsit távolabb huppant le és hamarosan magához térve kiáltozott a kislepke után. Pilli hallotta ugyan Sziti hangját, de annyira lekötötte figyelmét a különös növény, hogy nem válaszolt barátjának. Sziti az utolsó pillanatban ért oda. Pilli már majdnem megérintette a kereklevelű harmatfű egyik kis cseppecskéjét. Pilli hatalmasat bucskázott. A barátja taszította odébb.

Hééékás! Mi ütött beléd? Miért löktél ekkorát rajtam? Így is annyira fáj a bal szárnyam.

Szívesen. – így a válasz. – Mondd csak, mit tanítanak Neked azon a híres Láptanon? – kérdezte mérgesen Sziti. – Hát nem vetted észre, hogy majdnem egy kereklevelű harmatfű vacsorája lettél? Ez, ha nem tudnád egy rovarévő növény! Itt kínálgatja Neked az édes cseppeit, aztán hamma, volt Pilli nincs Pilli.

Jaj, köszönöm, hogy megmentetted az életem Sziti. Pedig épp ma tanultunk róla, de én elkalandoztam, nem figyeltem Tűzi bácsira, amikor elmondta, hogy néz ki ez a veszélyes növény. – pihegett megszeppenne Pilli.

Jól van no, ne aggódj! Az egyszer biztos, hogy most már egy örök életre megjegyzed! – nyugtatta barátját a szitakötő.

Szerintem induljunk haza, mára nekem elég volt a felfedezőútából. – mondta Pilli.

Hazafele csendesen repültek, egyiküknek sem volt kedve megszólalni, mindketten a gondolataikba merültek. Amikor megérkeztek Pilliék lakhelyéhez, Pilli odafordult barátjához:

Figyelj Sziti! Én olyan akarok lenni, mint Tűzi bácsi. Meg akarok tanítani a kislepkéknek mindent! De mindent ám! Nem akarom, hogy bárki mással ilyen eset előfordulhasson!

Szép tervek Pilli! De ahhoz még nagyon sokat kell tanulnod! – jegyezte meg barátja.

Igen, tudom! De elhatároztam. Híres lepketanár leszek, nálam jobban senki sem fogja ismerni a láprétek élővilágát. – határozta el magát Pilli.

Rendben kis Tudor cimborám! Vajon a kígyógyökerű keserűfűről hallottál-e már? – kérdezte Sziti.

Nem tudom. Lehet, hogy már tanultuk, de nem emlékszem rá... Elég ijesztő neve van, attól is van félnivalónk?

Nem, dehogy – kacagott jóízűen a barátja. – Csak a gyökere csavarodik S alakban, mint egy kígyó, innen a neve. Nagyon hasznos növény, képzeld, még gyógyhatása is van, és a virágjának a nektárja pedig hmm meg kell kóstolnod, az valami mennyei!

Holnap megmutatod nekem ezt a kígyógyökerű keserűfüvet? – kérdezte Pilli. Még jó, hogy! – örvendezett Sziti – ha Tűzi bácsi óráján megtanultál mindent, utána indulhatunk.

Rendben. Már alig várom! – búcsúztak el egymástól a jóbarátok.

Pilli az aznapi izgalmak hatásától teljesen kimerülve, holtfáradtan, de mégis boldogan tért nyugovóra. Másnapról pedig, mint akit kicseréltek. Nagyon figyelt Tűzi bácsi láptan óráin, szorgalmi feladatokat kért, kutatómunkákat vállalt, rengeteget tanult és hétről hétre egyre többet tudott meg az élőhelyéről. A társai, a szülei, és maga Tűzi bácsi sem értette mitől változott meg Pilli ilyen hirtelen, de mindenki örült és rendkívül büszke volt a kis csíkos medvelepkére.

Pilli igaz barát volt. A megannyi tanulás mellett sem feledkezett meg a legjobb pajtásáról, Szitiről, akivel ezután is sokat kalandozott. Ha egyszer Te is ellátogatsz a Szőcei Tőzegmohás láprétre, majd megállsz egy kicsit és csendesen figyelsz, biztosan hamarosan feltűnik a két jóbarát, ahogy cikázva repkednek és versenyeznek egymással. Épp egy kalandjukra igyekeznek, ebben biztos lehetsz. Ne zavarod meg őket, csak mosolyogj rájuk. Tartsd

tiszteletben, hogy ez az ő játszótérük, így hagyd őket gondtalanul repkedni, hogy legközelebb majd elmesélhessék Neked legújabb történeteiket.

KÖRMENDI KLÁRA:

Klárika és Pókica kalandjai a Szőcei harmatfüves láprétről

Volt egyszer egy kislány, Klárika, akinek a szíve tele volt kérdésekkel, de még több szeretettel. Az emberek azt mondták, a pókok csúnyák és ijesztőek, de Klárika nem így gondolta. Egy nap beköltözött hozzá egy apró, különös pók, akit Pókicának nevezett el. Az első pillanattól kezdve barátok lettek: esténként egymásnak meséltek, titkokat súgtak a párnák közé, és minden nap hálásak voltak egymásért.

Klárika szerette a meséket, és még jobban szerette, amikor anyukája esténként mellé ült, és mesélt neki. Az egyik ilyen este anyukája különös történetet mondott egy elfeledett világról: a Szőcei harmatfüves láprétről, ahol tündérek, erdei manók és egyszarvúak éltek békében a Szőce-patak mentén – egészen addig, amíg az emberek el nem felejtettek ölelni, segíteni, és hinni a csodákban.

Klárika nagy szemekkel nézett fel az anyukájára.

– Anya... de hogyan lehet elfelejteni szeretni? – suttogta. – Hiszen a szeretet nem olyan, mint egy kabát, amit a szekrénybe teszünk. Az ott van a szívünkben... nem?

Anyukája elmosolyodott, de a szemében egy kicsi szomorúság is felvillant.

– Tudod, kicsim, néha a felnőttek annyira elfoglaltak, hogy észre sem veszik, mennyire hiányzik a közös nevetés, a közös séták, a természetben töltött idő. Néha a munka, a rohanás, a telefonok, a képernyők mind elvonják a figyelmet. És a szívük mélyén ott van a szeretet, de elfelejtik kimutatni.

– Olyan ez, mint amikor nem locsoljuk meg a virágot? – kérdezte Klárika halkán. – Mert az ott van, de ha nem gondozzuk, elszárad.

– Igen – bólintott az anyukája. – És a természet is ilyen. Ha nem vigyázunk rá, ha nem megyünk ki hozzá, ha nem nézzük meg, milyen csodák rejtőznek benne, akkor egyszer csak elfelejtjük, mennyi örömet adhat. Pedig a legszebb

emlékek sokszor nem a játékboltban születnek, hanem amikor együtt nézünk meg egy szivárványt, hallgatjuk a madarakat, vagy érezzük a fű illatát a mezőn.

Klárika elgondolkodott.

– Anya... mi régen sokat kirándultunk, ugye? – kérdezte halkan. – De mostanában kevesebbet.

Az anyukája megsimogatta Klárika haját.

– Igazad van, kincsem. Talán mi is egy kicsit elfelejtettünk figyelni ezekre a pillanatokra. De tudod mit? Megígérem, hogy ezen változtatunk. Mert te is tanítasz nekünk. Te emlékeztetsz rá, mennyire fontos a csoda.

Klárika boldogan mosolygott, és odabújt anyukájához.

Aznap éjjel, amikor Klárika már az ágyában feküdt, furcsa fény derengett az ablakon túl. Pókica a vállára mászott, és halkan megszólalt.

– Érzed ezt? A harmatfüves Szőcei Láprét minket hív

Ekkor egy csillogó virágszirom ereszkedett le az ablak elé, mintha meghívót hozott volna. Egy apró világító zergebogar körözött körülöttük, mintha utat mutatna. Klárika habozás nélkül nyitotta ki az ablakot, és egy puha szellő magával vitte őt és Pókicát egy másik világba – ahová a zergebogar vezette őket.

A virágos rét, ahol földet értek, csillámportól ragyogott. Díszes tarkalepkék, nagy tűzlepkék és fakó gyöngyházlepkék szárnyaltak felettük, a levegőben tündérek repkedtek, nyuszik gurigázták az örömet, a bokrok tövében szarvasbogarok beszélgettek, míg a nagy gyöngyházlepke az egyik harmatcsepp széléről kortyolt. A széleslevelű ujjaskosborok bólogattak, a kígyógyökerű keserűfű lágyan hajladozott a szélben, s a tőzegeper bokrai közt kis szarvasbogarok szaladgáltak. A keskenylevelű gyapjúsás puha fehér pamacsai apró felhők módjára ringtak. A levegő tele volt édes illatokkal: a tőzegeper aromája, a moha puha párnáinak frissessége, a harmatcseppek hűvös csillogása.

Egy mohaház előtt egy szeplős, kócos hajú manó toporgott izgatottan.

– Végre megjöttél! – kiáltotta. – Én vagyok Peti, a koboldmanó. A Barátság Virága elhervadt, és csak egy igaz szívű gyermek hozhatja vissza a fényét.

Klárika elmosolyodott. – Megpróbálhatom.

Peti közelebb lépett.

– Tudod, Klárika, az emberek elfelejtettek igazán szeretni. Ezért kell három próbát kiállnod, hogy megmutasd: a szeretet újraébreszthető. De előbb tanulj meg egy varázsverset:

„A szeretet ott van, ha látod, ha nem,
Türelem csillaga ragyog szívemen.
Ha bízol, ha hiszel, erőd megtalál,
Kitartás virága mindig hazavár.”

Pókica a lány vállán ült, és a kis pókszíve gyorsan dobogott. Soha nem gondolta volna, hogy ilyen nagy kalandban lesz része. De boldog volt, mert tudta: Klárika bátor, és együtt bármit legyőzhetnek.

Peti megvakarta a fejét. – Nem leszel egyedül. Silver is segít nektek.

A ködből előlépett Silver, a hófehér egyszarvú, akinek sörényéből csillagfény csordogált. Nem szólt semmit, csak lehajtotta fejét, s Klárika megértette: mehetnek.

– Három próbát kell kiállni – mondta Peti. – Mindegyik próbánál egy-egy kincset keresünk: bátorságot, elfogadást és igaz barátságot.

Első próba: az újrakezdés bátorsága

A harmatcseppek csillogtak, amikor megérkeztek egy tisztásra, ahol egy sárgaliliom alatt egy pici tündér, Lili, kuporgott.

– Mi történt? – kérdezte Klárika gyengéden.

– Elrontottam a táncom a tündérünnepeken – szípogetta Lili. – Azóta mindenki csak nevet rajtam.

Klárika megsimította Lili szárnyait.

– Tudod, Lili, soha nem baj, ha valamit elrontunk. A hibákból születnek a legszebb újrakezdések. Aki elesik, és újra táncol, az bátor. Aki fél, és mégis megpróbálja, az ragyog.

– Mondjuk el együtt!

„A szeretet ott van, ha látod, ha nem,
Türelem csillaga ragyog szívemen.
Ha bízol, ha hiszel, erőd megtalál,
Kitartás virága mindig hazavár.”

Pókica hozzátette: – Az igazi bátorság nem azt jelenti, hogy nem félünk.
Hanem azt, hogy a félelmeink ellenére megpróbáljuk újra.

Ekkor a nagy tűzlepke suhant el felettük, és a díszes tarkalepke körözött
vidáman. A sárgaliliom megcsillant, és Lili mosolyogva felállt.

– Köszönöm! – mondta, majd piruettezett egyet, a fakó gyöngyházlepke
tapsolt neki a szárnyaival.

Második próba: a másság szépsége

Mentek tovább a lápréten egyszer csak megláttak egy kis nyuszt, Bubu,
kuporgott a moha tövében. Senki sem beszélt vele, mert a fülei hosszabbak
voltak, mint bárki másé.

– Senki sem szeret játszani velem – suttogta Bubu. – Mindenki kinevet.

Klárka letérdelt mellé, megsimította a fejét.

– Tudod, Bubu, a világ legszebb dolga, hogy mindannyian mások vagyunk.
A te füleid lehet, hogy hosszúak, de pont ezért hallod meg a legapróbb
nevetést is a fák között, vagy az erdő szívének dobbanását.

– Mondjuk el együtt!

„A szeretet ott van, ha látod, ha nem,
Türelem csillaga ragyog szívemen.
Ha bízol, ha hiszel, erőd megtalál,
Kitartás virága mindig hazavár.”

Pókica mosolygott: – A másság nem hiba. A másság varázslat. Mindenki
másképp szép, és nem a külső tesz minket szerethetővé, hanem az, ahogyan
másokra figyelünk.

Bubu szeme ragyogni kezdett. Odabújt Klárikához.

– Köszönöm. Még soha senki nem mondta ezt nekem.

A háttérben a kisasszony-szitakötő szállt át a víz felett, a hagymazöld sáska
üdvözlő táncot járt.

Út a harmadik próbához

Ahogy közeledtek, sűrű köd ereszkedett le. Silver fújtatott, de az út nem látszott.

– Mit tegyünk? – kérdezte Klárika.

Peti szólt:

– Hunyd be a szemed, és hallgass a szívedre!

Klárika lehunyta a szemét, érezte, ahogy Pókica apró lábaival megérinti az ujját.

– Itt vagyok veled – suttogta Pókica.

A ködben apró fények villantak. A gyapjúsás, a szarvasbogarak, a lepkék mind egy irányba mutattak. Klárika lassan lépett előre. A köd eloszlott.

Harmadik próba: az igaz barátság kulcsa

Amikor elérték a Barátság Virágát, az csak egy szürke rügy volt a Szőcei lápréten. Hideg volt körülötte a patak partján, mint egy elfeledett álom.

Peti megállt. – Ez az utolsó próba. A legnehezebb. Itt nem segít csillámpor, sem bátorság. Csak az igaz érzések.

Klárika Pókicát a tenyerébe vette.

– Köszönöm, hogy a barátom vagy – suttogta. – Nem vagy nagy, nem vagy csillogó. De te vagy az, aki mindig itt van, ha szomorú vagyok. Te hallgatsz meg, amikor senki más nem figyel. És te vagy az, aki mindig önmaga.

Pókica halkán megszólalt: – Én köszönöm, hogy engem választottál. Nem azért, mert szép vagyok, hanem mert láttál bennem valamit, amit más nem látott. A barátság nem attól igazi, hogy mindig mosolygunk. Hanem attól, hogy akkor is maradunk, ha nehéz.

Most együtt mondták:

„A szeretet ott van, ha látod, ha nem,

Türelem csillaga ragyog szívemen.

Ha bízol, ha hiszel, erőd megtalál,

Kitartás virága mindig hazavár.”

Ekkor Silver előlépett, sörényéből csillagpor hullott a földre. A Barátság Virága hirtelen kivirágzott. Minden szírom ragyogott, színeiben ott táncolt a nevetés, a könny, az ölelés, az elfogadás, a remény.

A láprét minden lakója örömtáncot járt: a kétcsíkos hegyiszitakötő, a kispettyes boglárka, a sötétaljú boglárka, a csíkos medvelepke, a nagy tűzlepke – mind együtt ünnepeltek. A tőzegmoha párnák között vidáman ugráltak a kis sáskák, a díszes tarkalepke körbepörpörpült a virágot.

Silver lehajtotta fejét, Klárika Pókicával a vállán felpattant a hátára, s elindultak. Silver vágta végig a lápréten, amely teljesen virágba borult. A fény táncolt a harmatcseppeken, a tündérek éneke csendült az erdő szélén. A világító zergebogár ott röppent előttük, hazakísérte őket.

Másnap reggel Klárika ágyában ébredt. Az ablaküvegen ott ragyogott egy fényes virág lenyomata. Pókica a párnája mellett szuszogott.

Ahogy kinézett, eszébe jutott, mit ígért anyukája: újra együtt kirándulnak, nevetnek, megkeresik a természet kincseit. Mert a csoda nemcsak a mesékben él – ott van a fűben, az égben, a szívünkben is.

Ha hiszed, ha nem, így volt, ott a Szőcei harmatfüves lápréten. És ha egyszer átsétálsz a tanösvényen, és jól figyelsz, talán te is hallod a tündérek énekét, és a lágy szellőben érzed, ahogy simogat a szeretet.

LŐRINCZ ANIKÓ:

Tündérvilág a szőcei vízi réten

Menekülés a Jégkorszakból

Szeretem, amikor a rét fölött tündöklő nap fénye megcsillan az esőcseppeken és a szivárvány pompás hídja megjelenik...összekötve Eget és Földet....

Ez a remény hídja kislányom! – mondja mindig dédmamám, Írisz.

Én már kuporodok is az ölébe, mert tudom, hogy mi következik. Lágy, dallamos hangján, mintha csak a szél susogna, mesélni kezd. Évezredes történet elevenedik meg szavai nyomán, bátorságról, barátságról, szeretetről és reményről. Ez a mi történetünk. Én Iringó vagyok, a kis tündérlány és elmesélem nektek, hogyan jutottak el őseim erre a csodás helyre.

Talán hallottatok az Óriás vulkánról, minden baj okozójáról. Sok ezer éve, mikor a vulkán kitört az izzó láva elpusztított rengeteg élőlényt. A füst és a hamu elzárta a napfényt, ezért lassan kihűlt és befagyott minden. Didergett az egész világ – így kezdődött a Jégkorszak. A Fagy Birodalma markában tartotta a Földet. Jégcsap katonáitól rettegetek a növények, állatok. Mindenki elbújt a víz alá, föld alá, barlangok zeg- zugos járataiba. Próbálták túlélni a hideget és a sötétséget. Csak a bátor Fürkészek merészkedtek ki a szabadba kémlelni az eget, nincs-e egy parányi fénysugár a horizonton? Megcsillan-e egy apró csillag a jégkristályokon? Szél anyó melegebb fuvallattal érkezik-e? A dermedtő csendben hallatszik-e sáskaciripelés?

Némaság uralkodott a tájon. A kőkeményre fagyott földön csak jégvirágok nyíltak, a folyók helyén gleccserek kanyarogtak, mint hosszú kék kígyók. A kis állatok összebújva melegítették egymást és várták a jó híreket. A növények leveleiket maguk köré fonták, mint egy takarót, és a kelyhüket szorosan becsukták, hogy védjék kicsinyeiket, a magokat. A picike magokban pedig ott várakozott az élet.

A tündérek segítettek, ahol tudtak. Ha pár csepp vízhez jutottak, már vitték is a legszomjasabb élőlényeknek. Vékonyka hajszálgyökök nyújtóztak feléjük, picinyke bogarak kortyoltak boldogan poharaikból. Sosem fáradt el csilingelő hangjuk a vigasztalásban, apró karjuk az ölelésben. Már hírmondó is alig maradt az életből, mikor a távoli vidékről visszaérkező Fürkészek elűjságolták:

Az Óriás vulkánon túl már olvad a hó, zöldül a táj és csicseregnek a madarak! Erre az örömhírrre vártak – csak azt kellett kitalálni, hogyan lehet odajutni? A tündérek három éjjel, három nap tanakodtak, mitévők legyenek, majd összehívtak mindenkit és elmondták kupaktanács tervét: Ott, ahol a legvékonyabb a füst az égbolton, a tündérek varázspálcájukkal rést nyitnak, éppen csak akkorát, hogy egy napsugár átbújhasson rajta. A kis növények, apró állatok pedig egy varázsigével segítenek, hogy amikor a meleg napsugár eléri a felhőket, a jégcseppek megolvadjanak. Ha a felhő „sírni kezd” akkor Írisz dédmamám, a legerősebb tündér varázspálcájával szivárványhidat varázsol az égboltra. Ezen a hídon tudnak megmenekülni. Csodálatos terv volt és végre remény költözött a szívekbe!

Másnap hajnalban morgás ébresztette a tündéreket. Mintha egy óriás gyomra korogna.....mi lehet ez?

Emlékszem, pont így kezdődött az Óriás vulkán kitörése! – mondta Leander a legöregebb tündér. – Ez rosszat jelent! Ha most újra füst és hamu kerül az égboltra, soha nem szabadulunk el innen!

Riadó, riadó! – futottak a Fürkészek minden égtáj fele – siessetek, itt az idő! Egy életünk, egy halálunk, most kell megpróbálnunk a menekülést!

Pillanatok alatt mindenki útra kész volt: tündérek kezükben csillámló varázspálcáikkal az ég felé mutattak, a többiek pedig ezt a varázsigét ismételték:

„Bújj elő szép Napsugár,
növény, állat téged vár!

Melegeddel segíts rajtunk,
ezer évig majd megfagyunk!

Segíts rajtunk friss eső,
szép Napsugár, bújj elő!”

És akkor megtörtént a csoda..... a füst között áttört egy fénysugár, és a felhő könnyeivel áztatta a Földet: Íríz pedig az egész égbolton átívelő szivárványt festett varázspálcájával.

A csodálatos hét színű úton gyorsan elindultak. Mindenki a színe szerint választott útvonalat:

a vörösön menekült a széleslevelű ujjaskosbor a tőzegeperrel,

a narancson a nagy tűzlepke szállt,

a sárgán az osztrák zergevirág, a sárgaliliom, a zergeboglar és velük repült a kétcsíkos hegyi szitakötő,

a zöldön az északi sás, a töviskés sás, az imádkozó sáska kelt útra,

a kéken a kornistárnics, a kisasszonyszitakötő, és a kispettyes boglárkalepke az indigón és az ibolyán pedig a szibériai nőszirm, menekült.

A többiek a tündérek kis kosaraiban tették meg az utat. Az óriás vulkánon túl, már várta őket a friss vízű patak és az aranymoha párna. Puha ölelésében kipihenték magukat, majd letelepedtek a szőcei tőzegmohás réten. Azóta is itt élnek, nézz csak körül! Nekünk tündéreknek kedvenc évszakunk a tavasz, mikor a hideg után újra életre kel a rét: a patak fölött szitakötők cikáznak, messzire elhallatszik az ájtatos manó ciripelése, szarvasbogarok bújnak elő az avarból és a lepkék örömtáncot járnak a virágok felett. Ez a színpompás táj maga a csoda! Ilyenkor virágot bont minden barátunk: sárgában, rózsaszínben, pirosban, kékben pompázik a patakpart. Tudjuk, hogy a Föld még mindig jégsapkát hord, vannak zord vidékek.... ezért figyeljük az égboltot. Mikor szivárványt látunk eszünkbe jut a megmenekülésünk és várjuk, hátha új vendég érkezik a remény hídján. Ha felnézel az égre, bármerre is jársz, a szivárvány színeiben megláthatod a szőcei láprét lakóit. Én, Iringó a kis tündérlány várlak, hogy elmeséljem neked, milyen kalandjaink vannak itt a széles víz ölelésében!

Ezen a tájon csodálatos az élet: a tiszta vízű patakokban folyami rákok és tegzesek bújnak meg, a parton zöld levelű kövér páfrányok terpeszkednek. Nappal szeretjük hallgatni a süvöltő halk füttyögését, éjjel pedig a pisedenevérek cikázó röptében gyönyörködünk.

Sok növényre, állatra vigyázó szemek figyelnek. Mi tündérek az emberek láthatatlan segítőtársai vagyunk. Tavaly nyártól már én is az

Oltalmazók közé tartozom. Az avatás mindig a nyári napfordulókor történik, mikor a leghosszabb a nappal és a legrövidebb az éjszaka. Ilyenkor, Szent Iván napján a kis faluban, Szőcén tüzet gyújtanak és köré gyűlik a falu apraja, nagyjá. Mikor a Fürkészeink jelzik, hogy a fiatalok kezdik gyűjteni a tűzrevalót, mi is útra kelünk. Pici szárnyainkkal nem tudunk ilyen hosszú utat megtenni, ezért jégkorszaki barátaink segítenek nekünk: nappal a tűzlepke hátán utazunk, éjjel pedig a tőzegeper piros kelyhében pihenünk. Amint fellobban a láng és a virágkoszorús lányok párjaikkal átugorják a tüzet, mi is táncba kezdünk. Nekünk is ünnep ez, hisz a Napot segítjük a sötétség elleni harcban. A máglya fénye azt jelenti, ismét győzedelmeskedik a jóság a gonoszság felett. Mi fiatal tündérek izgatottan figyeljük szárnyainkat a tánc közben, hisz akinek a szárnya áttetszőből szivárványszínre vált, csatlakozhat az Oltalmazókhoz. Imola barátnőmmel már mi is közéjük tartozunk. Izgatottan vártuk ezt a pillanatot, miben tudunk majd segíteni, hol lesz ránk szükség?

Az ünnep után alig érkeztünk vissza a láprétre, kaszás emberek jelentek meg. Óvatosan lépkedve, sűrű csapásokkal dolgoztak. Hamarosan haris fiókák kétségbeesett hangjait hallottuk, majd szüleik reszelős válaszát: - Gyerrrrtekkk, gyorrssannnn, rejtőzzni.....

Mi Imolával egy magas fehér zászpa tetejéről figyeltük ahogy a kaszások középről kifele haladva vágják a rendet. Tudtuk, hogy a rét szélén, körben megmarad a magas fű, ide kell vezetnünk a harisokat. - Erre, erre, kövessetek bennünket! Mögöttünk, a fűcsomók között lapulva egy barna haris-konvoj kanyargott, óvatosan kerülgetve a kaszásokat. Ez nagy feladat volt nekünk, hisz tudtuk, hogy idén tavasszal csak kevés család érkezett vissza a messzi Afrikából. Ha nem tudjuk megmenteni őket, talán soha többet nem halljuk a lápon a haris énekét. Végre kimerülten megérkeztünk a rét szélére. Hamarosan a kaszák suhogása is elhallgatott...sikerült a mentőakcióIgazi hősöknek éreztük magunkat.

Télen újra bizonyíthattuk, milyen jó Oltalmazók vagyunk: a kereklevelű harmatfű szorult segítségre. Leander, az öreg tündér óva intett bennünket, hisz ez egy húsevő növény. Tudtuk, hogy csak rovarokkal táplálkozik, de ragadós nedve minket is foglyul ejthet, és bizony onnan nehéz a szabadulás. Sok tündér vesztette el így szivárványos szárnyát. Messziről kérdeztük a

napharmatot, mi a baj? Kiderült, hogy olyan gyorsan jött a tél, nem tudott védőburkot készíteni magának, így nem óvja meg semmi a hidegtől. A levelek ott feküdtek mellette, de már nem tudott beburkolózni velük. Imolával ketten felemeltünk egy levelet, ráterítettük a harmatfűre...aztán még egyet és még egyet..... Így ment egész álló nap, míg végre biztonságba került a növény. Nagyon elfáradtunk, ezért este Írisz dédmamám szárított macskagyökérből teát készített nekünk. Amíg a gőzölgő italt kortyoltuk elmeséltük neki, milyen nehéz dolgunk volt.... nincs is ennél tündért próbálóbbr feladat.... Írisz csak sejtelmesen mosolygott. Még mi sem tudtuk, hogy tavasszal egy fekete gólyát kell majd megmentenünk.....

De erről, majd később mesélek!

PORKOLÁB ÁDÁM:

Harminka és a gyöngyhíd titka

A szőcei lápréten, egy ködbe burkolódzó, titokzatos birodalom peremén, – ahol a tőzegmoha lágyan ringatózott a szélben –, élt egyszer egy parányi, de különleges növényke, akit Harminkának hívtak. Nem volt ő sem óriás, sem feltűnő, mégis levelein olyan csillogó, apró cseppek táncoltak, mintha maga a mosolygó hajnal hintette volna rájuk a fényét. Az arra járó, deszkapallón egyensúlyozó emberek gyakran megálltak, elmerülve a parányi cseppekben tükröződő varázslatban. Ilyenkor Harminka elpirult, (ha egy harmatfű egyáltalán el tud pirulni), és még inkább igyekezett a tőzegmoha puha, zöldellő takarója mögé húzódni.

Harminka nem szerette a feltűnést. Szívesebben rejtőzött volna el a kíváncsi tekintetek elől, akár emberé, akár állaté volt az. Tudta, hogy más, mint a többiek. Levelein nem egyszerű harmatcseppek csillogtak, hanem ragadós kis csapdák, melyekkel a táplálékát fogta. A láprét különleges, tápanyagszegény talaja nem kínált elegendő élelmet számára, így kénytelen volt a parányi rovarokból pótolni a hiányt. Ez a ragadós csillogás gyakran félelmet keltett az apró rovarokban, pedig Harminka sosem akart bántani senkit.

– Bárcsak olyan lehetnék, mint a többiek! – sóhajtott a gyakran, miközben a szél a láprét gazdag növényzetét ringatta. – Ők nem ijesztik el a rovarokat, és mégis boldogan élnek! A láprét lakói, a kecses szitakötőktől a szorgos hangyáig, szerették egymást, leszámítva, ha egy fecsegő tücsök véletlenül egy másik lakhelyére tévedt.

Az öreg tőzegmoha, a láp bölcs őrzője, gyakran vigasztalta a kis harmatfüvet. – Ne szomorkodj, kis Harminka! A természetben mindennek megvan a maga szerepe. Nézd csak a madarakat! Némelyik csodásan énekel, más magasra száll, van, amelyik pedig kiválóan úszik. Mind különbözőek, mégis tökéletesek a maguk módján. Az öreg moha, aki már évszázadok óta figyelte a láp életét, bölcs szavaival mindig megnyugtatta Harminkát.

Egy napon aztán különös dolog történt. Piri, a kis piros szitakötő zokogva érkezett Harminkához. Szárnyai reszkettek az izgalomtól, és alig bírt beszélni.

– Mi történt? – kérdezte Harminka aggódva.

– A... a kisöcsém... – szípogetta Piri. – Beszorult egy öreg fatörzs alá! Nem tudom kiszabadítani, és senki sem elég kicsi, hogy odaférjen hozzá!

Harminka elgondolkodott. Talán... talán a ragadós cseppjei segíthetnének? Eddig mindig szégyellte őket, de most...

– Várj! – kiáltotta. – Van egy ötletem!

Harminka összpontosított, és a levelein lévő cseppek lassan világítani kezdtek, halvány kékes-zöld fénnel töltve meg a környéket. A fény utat mutatott a fatörzshöz, ahová a kis szitakötő beszorult.

– A cseppjeim ragadósak. – magyarázta Harminka Pirinek. – Ha óvatosan rácsöppentek néhányat a fatörzszre, talán ki tudjuk húzni vele az öcsédet!

Piri azonnal megértette a tervet. Néhány bátor hangya és egy öreg százlábú is csatlakozott hozzájuk. Harminka nagy koncentrációval irányította a cseppjeit, amik, mint apró kötelek, odatapadtak a beszorult kis szitakötőhöz. A hangyák és a százlábú pedig együtt húzták a „kötelet”.

És sikerült! A kis szitakötő kiszabadult, még csak egy karcolás sem esett rajta. Ez azonban csak a kezdet volt. A hír gyorsan elterjedt a lápréten: Harminka cseppjei nemcsak foglyul ejtik a rovarokat – segíteni is tudnak! Hamarosan más állatok is felkeresték, ha bajba kerültek.

Amikor egy kis katicabogár család elvesztette az otthonát egy viharban, Harminka világító cseppjei mutatták meg nekik az utat egy biztonságos új lakhelyhez. Amikor a méhek nem találták a legédesebb virágokat, Harminka cseppjei, mint iránytű vezették őket. És amikor egy fiatal béka eltévedt az esti ködben, Harminka fénylő cseppjei apró lámpásokként világították meg az utat hazafelé.

De a legnagyobb próbatétel még csak ezután következett. Egy különösen forró nyáron a láprét kezdett kiszáradni. A növények levelei megsárgultak, a virágok szirmai lehervadtak. Még az öreg tőzegmoha is összezsugorodott, pedig ő mindig büszkélkedett azzal, mennyi vizet tud magában tartani. A forráságban a tücskök sem húzták a hegedűjüket, a békák pedig a sárban

keresték a nedvességet. A láp, ahol minden növény és állat együtt él, néha az emberi felelőtlenség áldozatává is válik.

- Ha nem találunk hamarosan vizet, mindannyian el fogunk száradni! - aggódtak a láp lakói.

Harminka tudta, hogy most rajta a sor. Összehívta minden barátját: Pirit és családját, a hangyákat, a százlábút, a katicákat, és minden bátor rovar, aki segíteni akart.

- A cseppjeim nemcsak világítani tudnak. - magyarázta. - Érzik a víz jelenlétét is! Ha összefogunk, talán megtalálhatjuk a föld alatt megbújó forrást!

Aznap éjjel különleges látvány tárult az éjszakai láprét fölé. Harminka cseppjei erősebben ragyogtak, mint valaha, körülötte pedig rovarok százai dolgoztak együtt. A szitakötők a levegőből figyelték a terepet, a hangyák a földben kutattak, a katicák pedig ide-oda szaladgáltak, követve Harminka útmutatását. A kis szöcskék is beálltak a sorba, a fülükkel érzékelve a talaj rezgéseit.

Végül, egy öreg fatörzs alatt megtalálták, amit kerestek: a láprét ősi forrását! De a víz útját régi levelek és gallyak torlaszolták el. A kis csapat azonnal munkához látott. Mindenki azt csinálta, amihez a legjobban értett: a hangyák ástak, a százlábú elhordta a leveleket, a szitakötők szárnyaikkal legyezve segítették a víz útját, Harminka pedig világító cseppjeivel irányította a munkát.

A föld mélyéből, halkán szivárogni kezdett a kristálytisza forrásvíz. Mintha egy láthatatlan kéz simogatta volna végig a lápréten, a kiszáradt növények élettel teltek meg. A sás levelei újra büszkén meredtek az ég felé, a virágok pedig, mint apró ékszerek, bontották ki szirmaikat. Még az öreg tőzegmoha is, melynek teste már ráncosra aszalódott, visszanyerte rugalmasságát, és mély mohazöld színe ismét vibrálni kezdett. A tücskök ciripelése újra megtöltötte a levegőt, a békák pedig, mintha kórusban énekelnének, hálájukat kuruttyolták.

Aznap este nagy ünnepség volt a lápréten. Bár a szentjánosbogarak halványan pislákolva táncoltak az égen, a lepkék és szitakötők keringőztek a levegőben, a virágok pedig mind együtt ringatóztak a szélben, mintha egy

láthatatlan karmester vezényelte volna őket. De a legnagyobb meglepetés még csak ezután következett.

Az öreg tőzegmoha titokzatosan mosolygott, majd így szólt: – Harminka, gyere csak közelebb! Amikor a kis harmatfű odahajolt, az öreg növény halkán súgta: – Nézd csak meg a cseppjeidet!

Harminka lenézett, és elámult. A cseppjei már nem csak egyszerűen ragyogtak – gyöngyházfényű színekben pompáztak! És ahogy a holdfény megérintette őket, apró, csillogó hidak jelentek meg körülötte, melyeken a láprét legkisebb lakói vidáman szaladgáltak át. Ezek a hidak olyanok voltak, mintha apró ékszerekből lennének kirakva, és finoman rezegtek a szélben, akár a szitakötők szárnyai. A harmatcseppek felületén pedig látszódtak a rovarok tükörképei, ahogy önfeledten játszadoznak.

– Látod? – mosolygott az öreg tőzegmoha. – Mindig mondtam, hogy különleges vagy. Most már te is tudod, miért.

Harminka boldogan nézett körül. A láprét minden lakója a barátja lett, és már senki sem félt tőle. Sőt, a rovarok versengtek, ki játszhat a csillogó hidakon! A hangyák apró versenyeket rendeztek, a katicák pedig körbe-körbe röpködtek a hidak felett, mintha egy varázslatos körhintán ülnének.

Azóta a láprét még szebben virágzik, mint valaha. És ha ma elsétálsz a szőcei láprét fadeszkás ösvényén, és nagyon figyelsz, talán észreveszed Harminkát, ahogy cseppjei gyöngyházfényűen csillognak a napsütésben. Most már tudod, hogy ezek nem egyszerű harmatcseppek – hanem egy bátor kis növény varázserejének bizonyítékai, aki megtanulta, hogy éppen a különbözösége teszi őt különlegessé. A ragadós felületű cseppecskék apró ragadozók, melyek csapdába ejtik a rovarokat, de nem ártanak nekik, ha segítségre szorulnak.

Harminka pedig, aki addig mindig szerényen meghúzódott a többi növény között, most már büszkén viselte különlegességét. Tudta, hogy a cseppjei nemcsak a rovarok táplálékai, hanem a láprét apró csodái is. Ha pedig arra jártak a kisiskolások az ösvényen, boldogan mesélt nekik a harmatcseppjei által mutatott csodákról, és szívesen eljátszott a gyerekekkel is.

PSENÁK-BALASKÓ LUCA:

A hiú Szitakötő

Egyszer volt hol nem volt az Óperenciás tengeren is túl, ahol az a hegyesorrú, kurta farkú kismalac túr, élt a Szőcei Tőzegmohás Lápréten egy szitakötőlány. Gyönyörű színes szárnyai voltak, melyek napnál is fényesebben csillogtak, villogtak, csillámlottak. Egész nap szárnyát illegette, billegette, nap felé tartotta, összecsukta, kinyitotta, saját szépségében gyönyörködött hiú módon. Négy szárnya lágyan simult a keskeny derekára, azt gondolta, olyan csodaszép teremtmény, hogy ő a rovarok között a legeslegszebb. Sőt titokban, azt is elhitte, hogy az összes állat között ő a legfenségesebb, legelragadóbb. Gondolatai saját maga szépsége körül forogtak folyton, eközben repült egyik pocsolyáról a másikra, hogy nézegethesse magát, illeghessen, billeghessen. A szitakötő keskeny derekát nézegette, szárnyai csillámlásával nem tudott betelni, a pocsolya átlátszó tükrében minden porcikája valóban csodásan mutatott.

Egyik reggel hangyák sétáltak el mellette ünneplőruhában, akik hívták a tücsök hegedű koncertjére, aki a botsáskával duettezett. Ám a hiú szitakötő, kinevette őket, és szárnyával legyintett, hogy neki sokkal fontosabb dolga van, hiszen a jobb alsó szárnya csillanását, még nem látta ma mocsár vizében.

Szöcske ugrált el mellette, aki rimánkodott, hogy kísérje el a katicabogár reggeli tornaórájára. Ám, a hiú szitakötő, hangosan felnevetett, oldalát fogta a kacagástól, és közben a könnye is kicsordult, hogy neki ugyan nincs szüksége tornára, hiszen így is karcsú, törékeny, és álomszép is.

Majd dél körül a moly szaladt el a pocsolya mellett, csápjai hátra csapódtak, és futás közben odakiáltott a szitakötőnek:

–Kedves Szitakötő, van kedved, eljönni velem a rózsabogár kiállítására, képzel ma nyílik a Rovarmúzeum aulájában, tájképeit, csendéleteit meg lehet nézni, lesz sárga liliom koktél, harmatfű mignon, és tőzegmoha pogácsa.

-Gyere, jöjj velem! - kérlelte

Ám a szitakötő rá se hederített, csak feljebb húzta orrát és lebiggyedt szájjal csóválta fejét, hogy neki erre igazán nincs ideje, mivel éppen megtalálta a napfény csillogását, a dereka tövében, ami nagyon tetszett neki, és nem tudott ellenállni a látványnak.

-Oh, te hiú szitakötő, vigyázz nehogy egyedül maradj, mint a kisujjam, vigyázz, mert nem lesznek barátaid, ráadásul ki fog elvenni feleségül, ha egész nap csak tolláskodsz, illepsz, billegsz? -kiáltott a moly a szitakötő után. A szitakötő folytatta fontos tevékenységét, illegette derekát, riszálta csípőjét, haját pöndörítette, selyem ruhácskáját rendezgette. Leszállt az este, a kis hangyák nagy boldogan sétáltak a koncertről hazafelé jövet, a szöcske örömmel ugrándozott a tornaóráról, a kis moly pedig elégedetten lépkedett a kiállításról, sok-sok új élménnyel telve, elballagtak a szitakötő mellett, ám köszönésre sem méltatták, hiszen ő feléjük se pillantott.

Teltek múltak a napok, a hetek, az évszakok váltakoztak, és a hiú szitakötő továbbra is a saját szépségét figyelte, ám szerette volna, ha mások is észreveszik, de mivel nem voltak barátai, nem volt társa, nem voltak szerettei, így nem volt kinek megmutatni, új cipőcskéjét, amin egy borostyán cseppecske tündökölt, nem tudta kinek megmutatni új csipkés ruháját, ami esőcsepp gyönggyel volt kirakva. Egyedül volt folyton-folyvást, kezdett egyre szomorúbb egyre búsabb lenni, már alig nézte magát a reggeli harmatcsepp kezitükrében, már egyre kevesebbet páváskodott, ehelyett lógó orral, bánatosan üldögélt naphosszat kis hokedlijén.

Pont egy ilyen búslakodás közepette, lepte meg egy poloska gyerek, kihúzott mellkassal odalépett a szitakötőhöz, és hangosan megszólította:

-Oh, kedves, szép, lepke, miért vagy ilyen szomorú?

Erre még jobban elszontyolodott a szitakötő, nem is értette, hogy hasonlíthatják a középszerű pillangóhoz, amikor ő sokkal szebb, karcsúbb, okosabb, különlegesebb egy lepkénél. Na kitalálta mit fog tenni, végre örült, hogy hozzászólt valaki, olyan régóta van egyedül, olyan magányos, hogy arra gondolt, életében először nem kergeti el a kíváncsi poloskát, hanem megpróbálja megmagyarázni neki, hogy mi a különbség pillangó és közte. El is kezdte részletesen elmagyarázni, hogy a szitakötőknek 4 hosszúkás

szárnya van, míg a pillangóknak a négy szárnya egészen más alakú, és más formájú, a szitakötőknek keskenyebb a dereka, mint a pillangóknak, a szitakötők szeme sokkal nagyobb, mint a pillangóké, és a szitakötők négy lába vékonyabb, kecsesebb, mint a pillangóké. De sajnos ezeket nem értette a kis poloska, nem tudta elképzelni és zavartan lépett egyik lábáról a másikra, értetlenül nézett, és rimánkodva pillantott a szitakötőre.

-Kérlek kedves Szitakötő, mutass nekem egy pillangót, hiszen még sose láttam! - kérlelte a poloska a szitakötőt.

A szitakötő elgondolkodott, töprengett mitévő legyen, de arra jutott, hogy annyira boldog most végre, hogy társalog vele valaki, hogy megszólították, hogy örömeiben, inkább bármit megígért, csak legyen egy barátja, legalább egy jó barátja.

-Kedves kis poloska, gyere, útra kelünk és mutatok neked egy pillangót, meglátod majd nagyon más, mint én...-mondta magyarázón a szitakötő.

Elindultak együtt az Lápréten, mentek-mendegéltek, sok-sok bogarat, rovarot láttak, találkoztak a krumplibogárral, a szarvasbogárral, a kukaccal, a gilisztával, a csigával, a sáskával, a cincérrel, a bodobáccsal, közben beszélgettek, barchobáztak, meséltek egymásnak meséket, találós kérdéseket tettek fel. Így sétálgattak, mikor egyszer csak, hirtelen hangos szárnyzuhogást hallottak az ég felől, egy óriási medve lepkefiú repült pont eléjük, barna, narancs sárga szárnyán, kék pávaszemek tündöklöttek. A szitakötő alig hitt a szemének, micsoda erős, szép és érdekes színű pillangó. A poloskagyerek tátott szájjal nézte a csillogó szárnyú pillangót:

-Oh, oh, micsoda szép.... ? Kedves szitakötő, ő milyen állat, nagyon magas, erős, és milyen bátornak, erősnek néz ki.

-Oh, hát ő a medve lepke! - suttogta elpirulva el a szitakötő lány.

A szomszéd lapulevél alatt, hirtelen felcsendült a tücsök hegedűje, aki az esti koncertre készült.

A bájos zene elvarázsolta a szitakötőt, és a lepkefiút, szó nélkül közelebb léptek egymáshoz, és táncra perdültek a lágy zene dallamára. Tánc közben egymást nézték, és andalogva billegtek a hegedűszóra. Közben beszélgetni kezdtek, hogy kinek milyen elfoglaltságai, szabadidős tevékenységei vannak, ki mit szeret csinálni, a Láprét melyik részén laknak, nem is értették, hogy

lehetséges, hogy eddig nem találkoztak, hiszen nem messze egymástól laknak, csak egy kis domb választja el őket.

Ezután kéz a kézben ballagtak hazafelé, a kis poloska gyerek jött velük, útközben megnézték a rózsabogár tájképeit, a Légyölő galóca ligetben. Majd a katicabogár esti tornaórájának végére is bekapcsolódtak, hogy kinyújtsák, elfáradt tagjaikat.

Hogy mi is történt? A gőgös szitakötő rájött arra, hogy magányos és szomorú, és szeretett volna barátokat szerezni, így a kis poloskának hála, szerzett barátokat, szerelmet, élményeket, örömet, vidámságot.

A szitakötőlány és a pillangófiú össze házasodott, a lakodalomra, eljöttek a hangyák, a szöcske, a katicabogár, a rózsabogár, a tücsök, a botosáska, a moly és az erdő minden állata. A talpalávalót a tücsök szolgáltatta, a katicabogár táncos aerobik órát tartott, a rózsabogár hozta a tájképeit, és csendéleteit, a lagziba is. A hangyák sütötték a liliom tortát, a töltött káposztát pedig a gyöngyház lepke főzte nagy kondérban.

A legapróbb hokedlin a pici poloska ült, aki boldogan szürcsölte a bodzalevél szörpjét, apró fű szívószálával és azon töprengett milyen jó ilyen kedves erdei családban élni, ahol mindenki szeret mindenkit! A szitakötő lány pedig megtanulta egy életre, hogy a legnagyobb boldogság az, ha megnyitjuk a szívünket és beengedjük oda az erdő minden bogarát és rovarját.

SERES EDIT:

Lápi mese – HanKA mese....a BoglárKÁkról... ..

Minden akkor kezdődött , amikor Boglárka, a kedves kerti virág, ki egy nagyvárosi panelház balkonládájában élte mindennapjait , megmakacsolta magát, és dacolva ősei intelmeivel nem kapaszkodott eléggé Talajbácsiba, és az arra tekergő és rosszakodó csalafinta Szélgyerek, egyszerűen csak aláfújta gyengéd szirmainak, felkapta lágy kistestét, és mielőtt megszólalhatott volna, vagy segítségért kiálthatott volna ,netalán istenhozzádot inthetett volna ,már a magasba is emelte a megszeppent viráglányt. Csalafinta kiiramodott vele a lakótelepről, elszállt a kertváros felett, s elhagyta a várost és a nagyforgalmú utakat is. Vitte-vitte egészen addig, míg ereje tartott.... Akkor aztán fogta, és elengedte Boglárkát egy rét fölött, nem gondolva azzal, hogy utasa hová s mint érkezik, hiszen ő csupán egy huncutkodó gyerek volt, ki szerette erejét fitogtatni a levegőjáró családban, és szívesen tört borsot mások orra alá is. Így aztán, ahogyan jött, úgy is tűnt el az égbolton és KertiBoglárka szeme elől is. A kicsiny viráglány megszeppenve nézett körül az ismeretlen tájon. Sohasem járt még a város paneljának erkélyén kívül. Nem is látott mást, mint hasonló erkélyeket az övéhez. Egyiken másikon hozzá hasonlatos virágok bontogatták szirmaikat, és igyekeztek a Nap felé, több kevesebb sikerrel. Ő egészen 7 napja már, hogy elhagyta bimbólétét, és nyitogatta szirmait. Mivel neki helyet adó ládikája épp az üveglablakkal szemben foglalt helyet, nyíladozó pompáját és pompátlanságát, napra nap bontakozó ékeit és hibáit, és gazdagodó szépségét és formálódó esetlen tökéletlenségét tükörképében kísérhette nyomon. Talán épp innen indult mostani kálváriája. Hiába is mondogatták virágszülei, milyen szép is ő, ő pontosan látta, és tudni vélte, hogy bizony jóval csúnyább, alacsonyabb és egyszerűbb a többiekénél. Talán bizony éppen emiatt hívták őt BoglárKÁnak, és nem pedig egyszerűen Boglárnak?

Számtalanszor merült fel benne, hogy becézése inkább sajnálat, mintsem kedvesség lehet. Egyre gyakrabban emelte fel bőbitáját és adott hangot elégedetlenségének, mígnem aztán addig mocorgott, és morcogott, forgolódott dühösen jobbra és balra is, míg meglazult körötte a talaj, s az eddig óvó kéz, Talajbácsié, már nem tudta a helyén tartani egy nagyobb levegőárammal szemben, s huss.....Így tova szállt. Hiába volt Boglárka nagyszájú és dacos, és fogadta meg őseinek, hogy ő bizony tovább nem marad itt, megkeresi azt, ki igazat mond neki, elmegy, és utánajár származásának, nevének, és annak, hogy ő valóban szép-e.... most repülve a széllel, majd egy idegen helyen földet érve, megszeppent. Meg is ijedt talán, hiszen körös körül a nagy ismeretlen meresztette rá, elsőre bizalmatlannak tetsző, ámbár igen érdeklődő tekintetét. Akármerre is forgatta bőbitáját, mindenünnen egy-egy fürkésző szempár nézett rá mozdulatlanul. Igen, mozdulatlanul, hiszen KertiBoglárkánk becsapódása után hirtelen a tőzegmohás lápréten, hiszen ez a szóban forgó rét neve, megfagyott a levegő, és megállt a máskor izgó-mozgó, csengő-bongó mindennapi élet. Idegen érkezett, melyre mindenki felkapta a fejét. Nem várták. Nem is ismerték a jövevényt. Ijedtségük nyomán gyanakodva kémlelték szándékát. Ebben a helyzetben KertiBoglárka törte meg a riadt csendet. Gondolta: „egy életem, egy halálom”, összeszedte bátorságát, és erejét, megköszönte csészeleveleit, megborzolta porzóit, kifényesítette szirmocskáit, amelyeket bár kissé viseltesek voltak eredeti alakjuk majd a becsapódás nyomán még inkább, kihúzta magát olyan magasra, amilyenre csak tudta, de így sem érte el egy fűszál magasságát, és fennhangon ennyit mondott:

-Jó napot! Én..... Boglár vagyok. Amikor kimondta e nevet, ő maga is rácsodálkozott., hiszen őt mindenki Boglárkának szólította eleddig. Egy pillanatra idegenül érezte magát, de elhessegette furcsa érzését. Elhessegette már csak annak okán is, hogy épp ez a -KA a neve végén az, mivel dacolt. Most végre ez lehet ő: Boglár.... csak így egyszerűen. Így még magasabbra húzta ki magát. Megszólalását azonban hosszú kínos, érthetetlen és értelmezhetetlen csend követte. Majd nagysokára a szemlélődő sokaság hatalmas gúnyos hahotázásban tört ki.

-Még hogy Boglár! Ha-ha-ha. -mondták sorra egymást követően, és legyintve fordítottak hátat, hogy folytassák napi tevékenységüket a lápi rét világában. KertiBoglárka egyedül maradt. Mindenki szétszéledt a réten. Értetlenül állt a történetek után. Dühöt érzett, majd elkeseredést. Nem értette, miért lett nevetség tárgya, s vajon mit mondhatott, hogy még el is fordultak tőle. Még próbált utánuk kiabálni hol dühösen:

-Pukkadjatok meg!,

hol sírás fojtogatva a félelemtől és alázottságtól:

-Várjatok..... várjatok!de senki nem felelt, és senki nem várta meg a kis elkeseredett virágot. Ő pedig összehúzta szíromleveleit, lecsukta csészeleveleit, lehorgasztotta lágyszárát és karéjos levélkéit, és meggörnyedve rogyott le a földre. Keserves sírásba kezdett. Könnyei nyomán apró kis ér szaladt tova.Szaladtszaladtkanyargott a láp világban, mígnem egy dolga-végzett, épp megpihenő lepke lábaihoz nem ért. A kis pillangó hirtelen felszisszent, de a következő pillanatban már oly' jól esett felhevült és fáradt kitestének a hűvös ér, hogy hátradőlve, kissé ellazultan mártotta belé mindkét lábacskáját. Így maradt hosszú percekre, amikor is, a tikkasztó meleg, s a munka után támadt kínzó szomjúsága arra készítette,, hogy megkeresse a forrást, hogy szomját is oltani tudja. Immár kissé felüdült, megpihent testét apró kis feketepöttyös, barna szárnyai a magasba emelték, s elindult a folyás irányába. Útja során át kellett repülnie a félelmetes Ménküves kövön, mit dédapja elbeszéléséből ismert mint kénköves poklot, mely elnyeli a hazudozókat és csalárdokat. Neki ettől nem kellett tartania, hiszen megbízható, szavahihető kis pillangó volt. Tovább kellett azonban repülnie a KígyógyökerűKeserűfű (másnéven SárkányFű) és a TöviskésSás családjának élőhelyein is, ahol mindig hangos volt a szóváltás. Ámbár a láprét lakói úgy tartották, hogy a nevezettek pusztán hangos, de nagyon jólelkű nemzetség, akik bármikor szívesen invitálnak egy-egy gyógyteára és jószóra, egy apró megcsendesedésre különösen a pillangók számára, akik kedvükre ringhatnak a SárkányFű rózsaszín bóbítáin. Kislepkénk most ezek felett szárnycsapkodott, nem törődve a csábítással, míg végre meglelte a lábainak hűvös megnyugvást nyújtó piciny ér eredőjét. Ez azonban nem egy hegyből fakadó vízcsorgás volt, ahogyan számított rá,

hanem a messziről jól észrevehető, sárgán tündöklő KertiBoglárka, ki egyedül sírdogált a láprét rengetegének közepén, ahová Szélúrfi lepottyantotta, és ahol órákkal ezelőtt kinevették és otthagyták őt a rét lakói. A pillangó közelebb merészkedett.... majd még közelebb, hogy jól szemügyre vegye a számára is ismeretlen lényt..... Körbejárta, apró tapogatóival óvatosan hozzáért KertiBoglárka levélkéihez, majd csápjaival finoman megemelte a búslakodó bóbitafejet.

-Jó napot! – mondta kedvesen. Én KispettyesBoglárka vagyok a lepkecsaládból. Azért jöttem, mert most már tudom, hogy a könnyeid, enyhítették a fáradtságomat, hűsítették dologban fáradt tagjaimat, és szerettem volna inni is e frissnek érzett nedüből. De most már látom, hogy nem víz ez, hanem könny..... méghozzá igen bánatos. Ki vagy Te? Honnan érkeztél? És miért lógatod az orrod?

A kisvirág abbahagyta a szipogást. Takaróleveleivel letörölte könnyeit, és a kis pillangóra nézett.

-Mit mondtál? Hogy hívnak téged? – kérdezte halkán.

-KispettyesBoglárka vagyok – felelte a kislepke határozott hangon. De te még mindig nem mondtad meg a neved.

-Bocsánat! – Én..... én.... én.... Boglár vagyok.

Kispettyes furcsán nézett kisvirágra, és még nagyobbra nyitotta összetett szemeit. Csodálkozásának hangot is adott:

-Ne haragudj, kedves virág, de Te nem lehetsz Boglár.

Kisvirág hirtelen dühös lett:

-No aztán miért nem? Nemhogy Te is abbahagynád a magad becézgetését: hiszen KispettyesBoglár vagy, vagy tévedek?

A pillangó fordult egyet saját tengelye körül, megrezzentette, majd maga mellé engedte szárnyait, és nyugodt hangon szólalt meg.

-Tudod, bizonyára kedves, ám most haragos kisvirág, én szeretem a nevem. Az anyukámtól és az apukámtól kaptam. Így: KispettyesBoglárka, és semmi pénzért soha nem változtatnám meg, mert ez az ő ajándékuk nekem, és pedig épp ez vagyok.

Kisvirág nem bírta ki, hogy azonnal ne szóljon közbe:

-De sohasem jutott eszedbe, hogy lehet, hogy nem is vagy annyira szép, mint a kedveskedés a nevedben?

-Nem. – mondta Kispettyes. Tudom, hogy van sokféle Boglárka. Olyanok, kik nálam sokkal ékeesebbek, díszesebbek, színeesebbek, de Kispettyes csupán én lehetek, s én ezt szeretem.... mint ahogyan a szeretteim is. Ha Boglár lennék, akkor már más lennék, és máshogyan. Mint ahogyan Te is.

-Mit akarsz ezzel mondani? – kérdezte kisvirág.

-Én csupán azt, hogy amikor bemutatkoztál, meglepődtem. Nem értettem, miért loptál magadnak nevet? vagy miért nem az igazi nevedet mondtad, ha nem is lopni akartad. Talán nem tudod, de itt a Tőzegmohás Lápréten él egy Boglárúgy hívják: ZergeBoglár. Nagyon szeretjük és becsüljük őt, mint ahogyan mindannyian itt egymást. ZergeBoglár talán a legrégebbi lakó egészen a jégkorszakból, szinte mindenkit ismer, és őt is ismerik. Hiába magas és szemkápráztató, szerényen éli az életét, mindenkit megsegítve, ki hozzá fordul. Ritkán mutatkozik, de bárkit bármikor szívesen lát megbújó kis zsombékján.

-Óóóó- szólalt meg megrendülve és szégyenkezve kisvirág. Ezt nem tudtam.Tehátezértezért nevettek s gúnyoltak ki a többiek.... és ezért fordultak el tőlem...De hát én nemnem akartam lopni, nevet lopni,és nem tudtam, hogy Boglár már létezik. Én azt hittem, hogy nincs is olyan név, mint az enyém: Boglárka. Azt gondoltam, hogy becsapnak azzal, hogy becézgetnek, és szépnek mondanak. Ezért is akartam világgá menni.... S most itt vagy Te, aki KispettyesBoglárKA , és szeret az lenni, és létezik Boglár, ZergeBoglár, aki nem bánja, ha szépsége ellenére nincs -KA a nevében.....s itt vagyok én, KertiBoglárka.

Húúúúúú!Kedves Kispettyes! Ezt aztán jól megcsináltam! Most aztán jól nézek ki! Szerinted, mitévő legyek?

.....de KertiBoglárka már nem hallhatta Kispettyes válaszátmert ebben a pillanatban

felébredt Hanka, a göndörfürtös, barnahajú kislány a nagyvárosi panelház legfelső emeleti manzárd szobájában. Riadtan nyitotta ki a szemét mezei virágokkal tarkított takarója alatt, s oly' sebesen pattant ki ágyából, hogy még az alvóállatkáját is elsodorta. Rémülten viharzott ki az erkélyre, a kis

balkonládában nevelt virágaihoz, hogy szemügyre – és számba vehesse őket. –Egy-kettő..... négy-öt. – számolta.

– No még egyszer.... most jobbról is: egy-kettő..... négy-öt.

Hanka eszeveszett keresésbe kezdett. Átkutatta az erkély minden zegét-zugát. Benézett még a kis pad alá is.... de sehol sem találta a hiányzó harmadikat, az ő KertiBoglárkáját. Keserves sírásba kezdett, és berohant a szobájába egyenesen a takarója alá. Hosszú percekig zokogott elveszett virága után. Aztán magához húzta alvóállatkáját, és vele törölte le könnyeit. Ahogyan összegömbölyödve feküdt takarója alatt, és hüppögve annak mintáit nézegette, egyszer csak megállt a lélegzete, nagyra nyitotta szemeit, és felült. Hát, uram fia, ott mosolygott rá gyönyörű KertiBoglárkája a KispettyesBoglárkát ringató ZergeBoglár mellett..... a takarón. Hogy hogyan kerülhetett oda? Ki tudja? Talán Szélúrfi ismét tréfát űzött.... vagy a lápi boszorkány varázsolt.... netán Hanka álmodta oda.....?

A kislány hirtelen támadt széles mosollyal ugrott ki az ágyából, és szélesebben rohant a konyha irányába.

–Anya! Anyukám!!–kiabálta.

Majd megállt, és csillogó szemekkel ezt kérdezte:

–Ugye, Te szeretsz engem?és hátulról úgy ölelte át anyja derekát, mintha soha-soha nem akarná elengedni.

–Hát persze, hogy szeretlek.... – súgta Édesanyja szelíden.... és megfordulva hosszan magához ölelte piciny lányát.....

–Én is szeretlek.... és szeretem a nevemet is. – mondta Hanka.

....de ezt már csak a virágok hallhattákkint az erkély ládáiban és a takaró huzatán vagy talán még a Szél, ki mindenünnen mindenfelé jár, s mindenek tudója és ismerője.

SUGÁR ZSIGMOND:

Medvelepketánc

Egy szép napsütéses kedden történt, hogy a harmadik osztály az elvarázsolt Szőcei lápréten járt. Szigorúan libasorban, a pallón járták be a vidéket, ahogy a tanítónő parancsolta, de az egyik pihenő után Petra, az osztály legrakoncátlanabb leánya lemaradt. Vele tartott két osztálytársa, Szotyí és Henrik. Petra a válláig felérő, rózsaszín virágú, kígyógyökerű harmatfűre mutatott.

- Az a kedvencem. Ki szed nekem belőle?
- Védett növény, megmondta a tanítónő – felelte Szotyí; a becsületes neve Szokolai Matyi volt, de senki nem hívta így.
- Gyáva – vágta rá Petra.

Henrik elvigyorodott, és lelépett a pallóról. Három lassú lépést tett a virág felé, majd elakadt.

- Mi lesz már? – csattant fel Petra.
- Ti nem halljátok? – kérdezte Henrik.

Petra és Szotyí is lelépett a deszkáról, s amikor Henrik mellé értek, meghallották a duruzsolást.

- Méhek? – kérdezte Petra.
- Menjünk vissza – súgta Henrik.
- Virág nélkül nem – felelte Petra.

Szotyí megcsóválta a fejét, és megmarkolta a rózsaszín virág tövét. Megrántotta, de abban a pillanatban fekete felhők gyűltek a rét fölé, s megdörrent az ég. A három gyerek összezsugorodott, s azzal egyidőben a kígyógyökerű harmatfű meggyúlt. Egyre nőtt, mígnem már nem is látták a tetejét.

- Itt maradtok a réten, ez lesz büntetésetek! – dörögte az ég.
- A három gyereknek egy szempillantás alatt szárnya nőtt, lepke lett belőlük.
- Mit csináltál? – sipította Petra.

– Te akartad a virágot – felelt Szotyí, majd hozzátette: – Szép pöttyös lett a szárnyad.

– Mit számít az most? Arra felelj inkább, hogyan megyünk ezután haza – kérdezte Petra remegve.

– Nem tudom – felelte Szotyí.

– Majd kitalálunk valamit – mondta Henrik, akiből vérfűboglárka lett, bár ő is reszketett.

– Te nem félsz? – kérdezte Petra.

– Én? Soha – húzta ki magát Henrik.

Körbepélték a rétet, egész nap keresgéltek, de az osztályt nem találták. Napnyugtakor egy vörös virágú növényen pihentek meg, s akárhogy is féltek, elnyomta őket az álom.

Az erdei pacsirta énekére ébredt Petra, a díszes tarkalepke, kitárta vörös és fehér pöttyökkel teleszórt fekete szárnyát, majd megbökte a szomszéd lepkét, Henriket.

– Idenézz, milyen szép a vörös és fekete egymás mellett – súgta a fülébe.

Henrik is kinyitotta szárnyát, fekete erezetű, kék ékszerként csillant meg a reggeli nap fényében.

– Mit is mondtál? – kérdezett vissza. – Nem hallottam, úgy elkábított a káprázatos királykék.

Petra nem válaszolt, inkább kibújt a tőzegeper vörös, csillag formájú szirmai közül. Megkerülte a hosszúkás, fűrészes levelet, s ahogy az elágazás alatt csüngő kisebb virágkehelyhez ért, odébb lökte a medvelepkévé változott Szotyit, s elterpeszkedett a szirmokon.

– Te micsoda kis rondaság lettél! A hátsó, piros szárnyaid és az első, fekete-fehér csíkosak össze sem illenek. Ráadásul így, amikor összezárod, csak a csíkosak látszanak, mintha nem is lepke, hanem inkább egy nagy, csíkos napraforgómag lennél – mondta Pöttyi kacagva.

– Na, és az a két fekete pötty a szárnya végén? Olyan mintha elöl és hátul is lenne szeme – tette hozzá Henrik.

Szotyí nem válaszolt a sértésre, még csak nem is pislogott.

– Ma a patakpartra látogatunk, ott keressük a többieket – jelentette ki Petra.

Henrik vele együtt röppent fel, de Szotyí maradt. Lassan visszamászott kedvenc virágkelyhébe.

– Jössz már?

– A patakparton sok a szitakötő, egy szempillantás alatt felfalnak mindhármunkat. Emlékeztek, hogy mit mondott róluk a tanítónő? – mormolta Szotyí.

– Gyáva – sipította Petra, és elszelelt.

– Itt a réten is akad szitakötő. Lehet, hogy örökre lepkék maradunk, nem töltheted az egész életedet ezen az egy virágon. Gyere már – zümmögte Henrik.

– Nem, veszélyes – vágta rá Szotyí, s hátat fordított a kék lepkének.

Egyedül maradt. Kétszer is körbejárta a tőzegeper kelyheit, belakmározott a virágporból, miközben azon morfondírozott, hogyan lettek ők hárman elválaszthatatlanok.

Egymás mellett ültünk az osztályban, ráadásul mindhármunkat elvarázsolták, együtt ragadtunk a réten, de ez így mégsem jó, ez nem igazi barátság. Akárhogy is, senki mást nem ismerek, utánuk kellene mennem – gondolta.

Berregő hangra lett figyelmes. Mozdulatlanára dermedt. Szitakötők repkedtek a rét fölött, de azt remélte, hogy nem veszik észre: összezárta a szárnyát, hogy olyan legyen, mint egy csíkos napraforgómag. Hátsó, piros szárnyait eltakarta a csíkos elsőekkel, hogy ne hívja fel magára a figyelmet.

A szitakötő berregése elnémult, Szotyí megnyugodott.

Majd megmutatom Petrának, hogy nem vagyok gyáva – gondolta.

Hideg szél csapott a rétre, vihar közeledett, s a tőzegeper szirmai átölelték a csíkos medvelepkét. A szél szárnyán megérkeztek a fecskék. Érezte a rét összes lakója, mind meglapult. Szotyí viszont nem: úgy hitte, ha már nem hallja a szitakötőket, biztonságban van. Kimászott rejtekéből, szárnyait kitárta, messziről világított a hátsó, piros foltja. Az egyik fecske rögvest lecsapott, de a szél gyorsabb volt. Felkapta az apró medvelepkét, s a rétről egy szempillantás alatt a fák közé fújta.

Sötét felhők lepték el az eget, s az a kevés fény is odalett, ami addig a lombokon át a lápig ért. Szotyí vaksötétben cikázott a mohával tarkított

állóvíz fölött. A réten a fecskék, itt a békák lakomáztak. Megfogadta, hogy kivárja, amíg elvonul a vihar, de olyan édes illat csapta meg, amihez foghatót még sohasem érzett.

Talán tőzegeper illatát hozza a szél. Bebújok a szirmai közé. Biztonságban leszek, s még jól is lakom – gondolta, noha tudta, hogy ez az illat teljesen más. A mézet ígérő fuvallatot követve egyre közelebb ereszkedett a víz felszínéhez. Békák között cikázott, s átkozta magát, hogy elhagyta biztonságos otthonát. Nem látta, csak sejtette, hogy vörös virágkelyhek közelébe ért.

– Csak egy virág, nem eshet semmi bajom – biztatta magát, s egyik lábát megvetette a kehely szélén.

Hirtelen egy vörös, ragadós szál tapadt rá.

Szotyí húzta, rángatta a lábát, de semmire sem ment vele. Egy újabb szál, majd egy harmadik is ráragadt. Mind a négy szárnyát megfeszítette, teljes erejéből verdesett, mégsem tudott felrepülni.

A harmatfű ragadós szálai lassan a medvelepke felé hajoltak, hogy körbefonják és megemésszék.

Ekkor berregő hang szakította meg a néma küzdelmet. Szotyí mozdulatlanára dermedt, ahogy egy medvelepkének ilyenkor kell, de már elkésett.

– Segíthetek? – sziszegte a fülébe egy türkizszínű, csodaszép szitakötő.

Szotyí tudta, hogy vége.

Ijedtében mégis bólintott.

A szitakötő föléje hajolt. Kitátotta a száját.

Aztán... elharapta a ragadós szálakat. *Szotyí kiszabadult!*

Repült, amilyen gyorsan csak tudott.

A szitakötő követte, de nem támadta meg. Könnyedén libegett mellette, s mire a láp és rét határára értek, elvonult a vihar, kisütött a nap. A csíkos medvelepke elbújt a magas fűben, azt remélte, ott nem fér hozzá a csillogó, türkiz páncélú szitakötő. Amaz a feje felett lebegve szólalt meg.

– Kisasszony.

– Tessék? – hebegte Szotyí.

– A nevem: Kisasszony.

– Matyi.

- Hogyan?
- Ööö... Szotyí. Medvelepke vagyok.
- Én pedig szitakötő vagyok, s a nevemet a karcsú derekam és szép ruhám miatt kaptam – duruzsolta a szitakötő kuncogva.
- Érdekes – motyogta a magas fűszálak közül a kis lepke szégyenkezve, miközben arra gondolt, hogy senki sem hinné el, ha azt mondaná, hogy tegnap még harmadikos fiú volt.
- A Szotyí is különleges név. Ne félj, nem bántalak – mondta Kisasszony. Szotyí feljebb mászott, de takarásban maradt.
- Legyünk barátok – zümmögte Kisasszony. Szotyí felmászott a fűszál legvégére, ahol a szitakötő könnyedén elérhette. A berregő hang felerősödött.
- Egy sárga-fekete csíkos szitakötő jelent meg felettük.
- Hozzá ne merj érni, ő a barátom! – kiáltott rá Kisasszony.
- A barátod? Haha. Egy szavát se hidd el – szólt a darázsruhájú szitakötő Szotyíhoz.
- Miért? Nekem is lehet barátom – felelt Kisasszony.
- Persze, telezabáltad magad, nem fér beléd, de magad mellett tartod vacsorának. Add nekem, ma még nem volt szerencsém.
- Szotyí lassan megfordult, de a szemét egy pillanatra sem vette le a fűszál fölött köröző szitakötőkről. Azt remélte, hogy annyira lefoglalja őket a veszekedés, hogy észre sem veszik a cselt. Hamarosan a szárnya végére festett hamis szemekkel meredt rájuk.
- Repüljünk a patakpartra – súgta Szotyí, s ahogy sejtette, ezzel mind a ketten egyetértettek. Tudta jól, hogy a víz mellett töltik idejük nagy részét. Szárnyra kapott, de a két berregő ragadozó meglepetésére velük ellentétes irányban indult. A tözegeper már várta, s elrejtette a hoppon maradt szitakötők elől. Szotyí megmenekült!
- Petra és Henrik alkonyatkor érkezett.
- Lefogadom, hogy itt gubbasztottál egész nap. Kár volt félned, egyetlen szitakötővel sem találkoztunk, és még a patak túloldalára is átrepültünk. Csodálatosan szép volt. Veled biztos nem történt semmi érdekes.
- Felkapott a szél – kezdte Szotyí kissé megbántódva.

– Jaj, ne is mondd! – kiáltott fel Petra. – A patak felett szálltunk, amikor ránk zúdult a vihar. Alig tudtunk megkapaszkodni a parti sás levelében. Te hol voltál?

– Itt.

– Itt? Haha – kacagott fel Pötyi, de a berregő hangra elnémult.

– Szotyí, én vagyok az – zümmögte a tőzegeper felett lebegő szitakötő. – Tőlem mindenki fél, csak te nem, mert a barátom vagy. Ugye?

Szotyí megmoccant, mire Petra rápisszegett.

– Maradj veszteg, ez egy szitakötő, mindent felfal, ami az útjába kerül.

Szotyí ügyet sem vetett Petrára, lassan kibújt a tőzegeper vörös szirmai közül. Kisasszony azon nyomban mellé ereszkedett. Nagyra tátotta a száját, de Szotyí meg sem rezzent. Csattant a szitakötő rágója, s Kisasszony újra felröppent a levegőbe.

– Az utolsó ragadós szál, megszabadítottalak tőle – zümmögte.

– Köszönöm – mondta Szotyí a barátja mellé emelkedve.

– Gyere, most kezdődik a szentjánosbogarak tánca – hívta Kisasszony.

Szotyí habozás nélkül követte a sötét éjszakába.

Petra folyton csúfol, és soha nem mentett volna meg a ragadós harmatfűtől, ő nem a barátom. Kisasszony az, aki megvéd, ha kell, és kedves velem – gondolta.

A patakpartot száz meg száz apró, zöld lámpás világította be.

– Esküvő lesz, nem is egy! – kurjantotta el magát Kisasszony.

A két barát a köröző, ünneplő szentjánosbogár-vőlegények közé állt, s hajnalig táncoltak a víz felett. A rétet kettészelő deszkapallón pihentek meg. Szotyí a madarak énekét hallgatva felsóhajtott: – Gyönyörű.

– Ugye? Mit tennél a harmatfűvel, ami a lábadra tapadt, ha nem egy kis lepke, hanem ember lennél? – kérdezte Kisasszony.

Talán sejt valamit? – gondolta Szotyí, majd az felelte, hogy: – Megcsodálnám.

– S utána kitepnéd tövestől, mint a kígyógyökerű keserűfűvet?

– Soha – motyogta Szotyí lehajtott fejjel, de a fejében tótágast állt a világ.

Eszébe jutott, ahogy Petra azt kiáltotta, hogy *nem meritek*. Amikor újra felemelte a fejét, Kisasszonyt már nem szitakötőnek, hanem kék harmatruhában pompázó tündérnek látta.

– Maradj a pallón, az hazavezet – súgta Kisasszony, és feloldotta az átkot, amit tündérkeresztanyja, Keserűfű küldött a rétet feldúló három csibészre. Szotyiból újra gyerek lett.

– Mi lesz Petrával és Henrikkel?

– Ők lepkék maradnak még egy napig, hogy megtanulják tisztelni a lápot. Számukra más próbát eszeltem ki.

Két sárga-fekete csíkos hegyiszitakötő röppent Kisasszony mellé, de Szotyit már nem tévesztették meg. Felismerte a tündérkirálynő testőreit.

– Úrnőm, felébredt a másik két bajkeverő.

Kisasszony melléjük röppent, s mire Szotyit felocsúdott, már messze járt, de az utolsó szavai még a fülébe csengtek: „Kövesd a pallót, tiszteld a lápot”.

Mosolyogva sétált végig a tanösvényen, sorra elköszönt az ismerőseitől, először kedvencétől, a vörös kelyhű tőzegepertől. Aztán a rét fölött cikázó lepkéktől, a boglárkáktól, tarka- és medvelepkéktől. Még a félhomályos lápba is bemerészkedett, hogy utoljára meglesse a félelmetes, ragadós szélű harmatfüvet. Aprónak és törékenynek látta. Füttyörészve indult haza, korgott a gyomra, s arra gondolt, hogy vajon mit főz ma anyja. Egy vörös és fehér pöttyös, fekete szárnyú tarkalepke szállt a vállára.

– Petra, te vagy az?

A kis lepke nem felelt, s a következő pillanatban továbbröppent.

– Találkozunk holnap az iskolában! – kiáltott utána Szotyit. Akkor értette meg, hogy minden lepke és virág egyformán értékes, hiszen bármelyik lehet egy elvarázsolt gyermek. Tágra nyílt szemmel tekintett körbe a réten, s kacagva mutatott az egyik csíkos medvelepkére, hogy „lám, az a kis lepke én vagyok”.

SZALAY MÓNKA:

A láprét őrzőinek varázslatos kalandjai

Egyszer volt, hol nem volt, messze az Őrségi Nemzeti Parkban volt egy varázslatos hely, a Harmatfű Varázslóiskola. Ebben a varázslóiskolában tanult három jó barát: Gyapjúsáska, a fürge kis manó, Tőzegeperke, a csillogó szárnyú tündérlány, és a Garabonciás fiú, aki egy különleges, kígyószerű sárkány hátán lovagolt a felhők között. Sárkányával, Felhőharapóval gyakran szálltak fel a fellegekbe, fontos küldetéssel: ők voltak az esőcsinálók, útjukat mennydörgés és villámlás kísérte. Nélkülük kiszáradtak volna mind a patakok, a mocsarak s a láprétek, melyek közül az egyik legkülönlegesebb védett hely az Őrségi Nemzeti Park birodalmában a Szőcei Tőzegmohás Láprét volt, telis tele színes virágokkal és titkos élőlényekkel. A réten májustól pompáztak az aranysárga zergeboglárok, amik magas szárazon hozták gömbölyű virágfejeiket. Itt élt az a különleges védett növény is, a Kereklevelű harmatfű, amelyről az iskola a nevét kapta. Ez az apró növény kerek levelein csillogó, ragadós cseppecskéket növesztett, amelyek, mint a harmatgyöngyök csalogatták magukhoz a rovarokat, amik aztán ráragadtak és a növény lassan megemésztette őket.

1. Fejezet:

Harmatpáfrány professzor gyakran mesélt a tanítványainak arról, hogy réges-régen, amikor még nem éltek emberek ezen a vidéken, a Szőce patak völgyének mindkét oldalát sűrű erdő borította, és csak egy keskeny sávban kísérte a patakot a láprét. Amikor az első emberek letelepedtek itt, egyre több földet kellett művelniük, hogy élelmük legyen. Kivágták az erdőt a nyugati oldalon, és szántóföldeket hoztak létre. Az esővíz szabadon folyt le a

szántókról a rétre, és ez segített, hogy a láprét kiszélesedjen, és sok ritka növény otthonra leljen.

– Látjátok? – magyarázta a professzor – az emberek tevékenysége segítette a láprét kialakulását, és most az emberek hiánya miatt van veszélyben. Amikor itt éltek, lekaszálták a fűvet vagy állataikat legeltették, amik nem hagyták a cserjéket és fákat túlnőni.

Most azonban baj volt: egyre kevesebb ember élt a vidéken, mivel elmentek a városokba dolgozni, így már nem voltak haszonállatok, amik lelegelték volna a növényeket.

– Valamit tennünk kell! – mondta egy nap a Garabonciás a barátainak, miközben az iskola kertjében a harmatfű vörös mirigyszőreit figyelte. – Hallottátok, amit Harmatpáfrány professzor mesélt.

– Igen, vissza kellene hozni a természettel összhangban élő és gazdálkodó embereket a vidékre – bólogatott Tőzegeperke.

– Ez az! – csillant fel a Garabonciás szeme. – Mi lenne, ha elmennénk a nagy városba, és az emberek szívébe apró varázsmagocskákat ültetnénk, amiktől vágyakozni kezdenének a természet közelsége után? Akkor visszaköltöznének, gazdálkodnának, és újra egyensúlyba kerülne minden!

– Ez remek ötlet! – ugrándozott lelkesen Gyapjúsáska.

– Indulhatunk is! – ragyogott fel Tőzegeperke szárnya.

Így hát Felhőharapóra pattantak mindhárman, és a felhők ölelésében elrepültek egészen Budapestig. Ahogy a város fölé értek, mennydörgés és villámlás kísérte útjukat. Tőzegeperke varázsporesőt szórt a város felett: az esőcseppek apró, csillogó magocskákként hullottak alá, és beférkőztek az emberek szívébe. Gyapjúsáska pedig huncut manóként besurrant az emberek álmaiba, és csodálatos képeket mutatott nekik a vidéki életről. Küldetésük hamarosan sikerrel járt: lassan, de biztosan, az emberek elkezdtek visszaköltözni a vidékre. Állatokat legeltettek, gondozták a réteket, és harmóniában éltek a természettel. Így a láprét életre kelt, és a növények, állatok boldogan lakták be újra. A harmatfű vörös fejceskéi ismét vidáman csillogtak a napfényben.

2. Fejezet:

Harmatpáfrány professzor, az öreg varázsló egy nap magához hívatta a három barátot.

– Büszke vagyok rátok, kis varázslótanoncaim – simította hosszú, zöld szakállát. – De sajnós új veszély fenyeget minket. A gonosz Fekete Füst varázsló meg akarja mérgezni a vidéket a gyáraival, és a harmatfű különleges ereje nélkül elveszítjük a varázserőnket.

– Mi újra segítünk! – ugrándozott lelkesen Gyapjúsáska, amitől kis kabátján a harmatcseppek szivárványszínben csillogtak.

– Nem lesz könnyű – csóválta fejét a professzor. – Három varázserőre lesz szükségetek, amiket csak a természet szellemeitől kaphattok meg. És vigyázzatok! Útközben talán találtok különös köveket, amiket az égből a villám hozott le. Az itteniek ménküves kőnek hívják, és azt tartják, aki megtalálja, annak a molákába kell dobnia, a láprét legmélyebb részére, különben balszerencsét hoz!

Másnap hajnalban a Garabonciás sárkánya, Felhőharapó hátára pattantak mind a hárman. Az első útjuk egy szigetre vezetett, mely egy kanyargós folyó közepén terült el. Hatalmas, öreg fűzfák hajoltak a víz fölé, lombjuk mint ezernyi zöld hajfonat simogatta a folyó felszínét. Amint szálltak, érezték, hogy minden csendes és nyugodt, mintha az idő lelassult volna.

– Üdvözöllek titeket, vándorok – suttogta egy lágy hang, és az egyik legnagyobb fűzfa törzséből egy gyönyörű, zöldes árnyalatú alak lépett elő. Haja mint a fűzfalombok, bőre mint a fakéreg.

– Mi járatban vagytok nálam? – kérdezte.

Gyapjúsáska előlépett, és mélyen meghajolt.

– Ó, nemes Fűzfaszellem! A Szőcei Tőzegmohás Láprét veszélyben van. A Fekete Füst meg akarja mérgezni földjeinket, és segítségre van szükségünk, hogy megvédhessük otthonunkat. A Fűzfaszellem komolyan bólintott.

– Ismerem a Fekete Füst ármánykodását. De a természet ereje nagyobb minden gonoszságnál, csak tudni kell, hogyan használjuk. A Fűzfaszellem mindhárom barátot közelebb intette, majd egy különös, zöld fényben pulzáló fűzfaágat nyújtott feléjük.

– Ez a Hajlékonyság Vesszeje. Megtanít titeket alkalmazkodni, mint ahogy a fűzfa hajlik, de nem törik a viharban. Ne erővel, hanem okossággal próbáljátok legyőzni az ellenséget.

Tőzegeperke átvette az ajándékot, és érezte, amint különös melegség áramlik át kecses testén.

– Köszönjük, bölcs Fűzfaszellem. Méltók leszünk a bizalmadra.

Megköszönték az ajándékot, és tovább repültek a láp mélyére, ahol furcsa, kékes fények táncoltak a levegőben.

– Ezek lidércfények! – mutatott rájuk Tőzegeperke. – A nagymamám mesélte, hogy ezek különös lelkek, akik megpróbálnak becsapni minket. Azt hihetjük, kincset mutatnak, de valójában a mocsárba csalogatnak!

– Ne menjünk utánuk! – figyelmeztette társait a Garabonciás. – Inkább keressük meg a Lápkirályt!

Ahogy kimondta ezt, a köd összesűrűsödött előttük, és egy hatalmas alak jelent meg. Mohabundát viselt, nádból font koronát, szakálla tőzegmohából volt, és csillogó szeme olyan volt, mint két tiszta vízű forrás.

– Ki zavarja a láp békéjét? – dörögte mély hangon.

– Mi vagyunk, Felség – hajolt meg a Garabonciás. – Segítségért jöttünk, hogy megmenthessük otthonunkat és a csodálatos harmatfüveket, amik a varázserőnket adják.

– Előbb bizonyítanotok kell, hogy méltók vagytok rá – mondta a Lápkirály, és három ösvényt nyitott előttük. – Mindegyikőtök induljon el külön-külön. Csak az érhet el hozzám, aki legyőzi a félelmeit.

Gyapjúsáska útja egy sötét nádason vezetett keresztül. Félt a sötétől, de eszébe jutott a Hajlékonyság Vesszeje. Ahelyett, hogy erőlködött volna, puhán, hajlékonyan siklott át a nádszálak között. Egyszer csak a lába alatt megcsikordult valami – egy sima, fényes kő. Egy ménküves kő! Hiába súgta az ösztöne, hogy dobja el, mégis a zsebébe csúsztotta.

Tőzegeperke útja mocsaras volt. Szárnyai átáztak, így nem tudott repülni. Óvatosan lépegetett, amikor hirtelen megpillantott egy kis harmatfüvet, ami furcsán fénylett és egy különös, kék fényben derengő követ a nedves tőzegmohán. Amikor megérintette, érezte, hogy különleges erő árad belőle.

– Ez nem közönséges ménküves kő – hallotta a Lápkirály hangját. – Ez a Villámkő, a második erő, ami segíthet nektek. Az emberek félnek tőle, mert nem értik, de valójában a villámok segítő erejét rejti.

A Garabonciás útját is nehéz köd borította. De észrevette, hogy a ménküves kövek halvány fénye egy ösvényt rajzol ki előtte, és az út szélén mindenhol a harmatfű vörös cseppecskéi csillogtak, mint apró lámpások. Követte a fénylő útjelzőket, egészen a Lápkirály trónjáig.

Amikor újra találkoztak, a Lápkirály büszkén nézett rájuk:

– Ti nemcsak bátor, de bölcs szívű gyermekek is vagytok! Megérdemlitek a harmadik erőt – és átnyújtott nekik egy kis üvegcsét, amiben harmatfű és más lápi virágok magjai voltak. – Ezek a Megújulás Magjai. Ahol elültetitek őket, új élet fakad majd.

A bátor varázslótanoncok megköszönték a két – jól kiérdemelt – szupererőt, majd Felhőharapó hátán hazarepültek, és elmesélték kalandjukat Harmatpáfrány professzornak. Az öreg varázsló mosolyogva hallgatta őket:

– Most már szembe tudtok szállni a Fekete Füsttel. Használjátok a három erőt és a harmatfű segítségét!

Nem telt bele sok idő, és valóban fekete felhők közeledtek a láprét felé. A gonosz varázsló hatalmas árnyként tornyosult föléjük.

– Ezt a helyet pőfékelő gyárrá változtatom! – dörrent a hangja. – Minek ez a haszontalan mocsár és ezek a furcsa kis növények?

A Garabonciás előrelépett, és a ménküves köveket a földbe szúrta körben. Azok kék villámokat szórtak, és védőpajzsot vontak a láprét köré.

Tőzegeperke a Hajlékonyság Vesszejével köröket írt a levegőbe, amitől a fekete füst megfordult, és visszaszállt a gonosz varázsló felé.

Gyapjúsáska pedig szétszórta a Megújulás Magjait, amik azonnal csodálatos harmatfüvekké és aranyárga zergeboglárokká változtak. A zergeboglár magasra nőtt, gömbölyű, citromsárga virágfejei úgy világítottak, mint apró napocskák, és olyan édes illatot árasztottak, hogy még a gonosz varázsló szíve is meglágyult tőle.

– Mi ez a különös érzés? – csodálkozott a Fekete Füst varázsló, és komor arca lassan színesedni kezdett.

– Ez a természet szeretete – magyarázta a Garabonciás. – A láprét nem haszontalan. Otthont ad sok-sok állatnak és növénynek, tisztítja a levegőt, és megőrzi a vizet. A harmatfű és a zergeboglár pedig nemcsak gyönyörű növények, de különleges erejük is van. Nélkülük mi sem élhetnénk.

A gonosz varázsló döbbenten nézte a gyönyörű láprétet, a csillogó harmatfüveket és a magasra törő zergeboglárokat, és lassan elszállt belőle minden rosszság. Megfogadta, hogy ezentúl ő is védelmezni fogja a természetet.

A láprét megmenekült, és a három barát gyakran látogatta esténként. Óvatosan jártak a pallókon, amiket Harmatpáfrány professzor épített a láp fölé, nehogy rálépjenek a védett tőzegmohára és a harmatfüvekre. Innen figyelték a csillagokat, és hallgatták a békák éjszakai koncertjét. A láprét nappal pedig újra virágzott, tele volt élettel és varázslattal. Az emberek megtanulták, hogyan vigyázzanak a ritka növényekre, és állataik csak a kijelölt helyeken legeltek, így minden élőlény boldog otthonra lelt.

Aki nem hiszi, járjon utána az Őrségi Nemzeti Parkban, és figyeljen jól, hátha megpillantja a Garabonciást, amint Felhőharapó hátán repül át az égen, miközben mennydörög, és a kereklevelű harmatfüvek meg a zergeboglárok színes virágai fénylenek a láprét pallóútja mentén.

TÓTH ÁGOSTON:

A harmatfüves völgy tündére

Régen történt, még a teremtés hajnalán, amit most elmesélek Neked. Mi emberek kevesebb helyet foglaltunk még el a Földön, és jutott hely bőven az állatoknak, növényeknek és olyan varázslatos lényeknek is, mint a tündérek. Fák odvában, virágok kelyhében laktak, és csodálatos dolgokra voltak képesek. Akadtak köztük jók és gonoszok is, akárcsak az emberek között. Jutott belőlük mindenhova, az Őrség lankái közé is.

Az Őrség akkoriban még jobbára végeláthatatlan rengeteg volt, az erdőségeket csak itt-ott törte meg egy patak völgye. Éppen egy ilyen kis völgyben terült el egy falu, amelynek legszélső házában éldegélt Anna. Árva volt, de sokat tudott az erdőről, ami körülvette. Barátja volt madaraknak, állatoknak, tán' még a beszédüket is értette, így semmiben sem szenvedett hiányt: asztalára mindig jutott erdei gyümölcs vagy friss gomba, és kertjének az egész falu csodájára járt. No persze nem csak a kertjében lehetett gyönyörködni, mivel Anna maga is tündöklő szépségű leány volt, olyannyira, hogy híre még a szomszéd falvakba is eljutott. Kérője is akadt volna bőven, de ő nem akarta otthagyni égerfákkal övezett kicsi házát, kertjét, virágait és madarait.

Csodálói azonban nem csak az emberek között akadtak. Erdei sétáin, gombászás közben felfigyelt rá Rialló, a nagyhatalmú tündérfi, aki a dombtetőn, egy kidőlt tölgyfa gyökerei között lakott. A tündérek között meglehetősen önző, hirtelen haragú lény hírében állott, tartottak is tőle a többiek. Annál is inkább, mert bármilyen állat és ember alakját magára tudta öltetni. Anna szépsége bizony annyira megigézte, hogy beleszeretett. Jóképű ifjú alakját öltve magára, el is ment egy vasárnap a kis házhoz az égerfák alá, hogy megkérje a leányt, kössék össze életüket. Anna, nem tudván ellenálni a tündérfi varázsának, hajlott arra, hogy engedjen a csábításnak, ám meg akarta fontolni döntését. A lány hezitálását látva Riallóból előtört haragos természete, elmondta, milyen nagyhatalmú tündér is ő, és megfenyegette a

lányt: ha estig nem dönt úgy, hogy vele megy, erővel viszi magával. Ezután kiviharzott a kertkapun, és tölgyfája gyökerei közt várta Anna válaszát.

Anna teljesen kétségbeesett, a tündér hatalma ellen hiába keresett volna az emberek között védelmet. Rialló félelmetes haragja megtörte a varázst, egyetlen esélyének a menekülést érezte. Tudta, el kell hagynia szeretett házat, kertjét és erdejét, így keserves sírásra fakadt. Ám nem volt sok ideje, a nap már delelőre ért, összekapkodta hát batyuját, és kilépett az ajtón. Szeretett égerfáihoz ment, hogy búcsúzóul megölelje őket, és elsírta nekik panaszát. Anna valóban értett a növények és állatok nyelvén. Az égerfák ezt suttogták neki:

-Sajnos mi sokat nem tudunk segíteni, de segítünk leplezni nyomaid! Keresd fel a völgyben a legsűrűbb bozótot, és az abban lakó legőszebb őszapót. A völgy minden madara között ő a legbölcsebb, talán tud segíteni rajtad.

Anna elindult hát, hogy megkeresse a völgyben a legsűrűbb bozótot, és az abban lakozó legőszebb őszapót, de könnyei folyamatosan záporoztak. Találkozott egy rigóval, akit tavaly ő mentett ki holmi suhancok kezei közül. Rigó lévén a bozótok kiváló ismerője volt, útba is igazította leányt. A legőszebb őszapó tanyáját szűrös csipkebokrok vették körül, melyek Anna bőrét is össze-vissza tépdesték. A madár ezt látva elébe repült, és kérdően nézett rá okos szemeivel. Anna neki is elsírta panaszát, és mivel a legőszebb őszapó nem csak bölcs, de kedves is volt, így felelt Annának.

-Egy tündér ellen csak egy másik tündér varázserejével védheted meg magad. Ismerek egyet nem is oly messze, a zergeboglár virágában lakozik. Gyere, elvezetlek hozzá! -mondta, majd ágról ágra rebbenve vezetni kezdte a leányt a zergeboglár virágában lakó tündérhez.

A lenyugvó nap korongja mindeközben elérte a horizontot, és Rialló egyre növekvő türelmetlenséggel tekintgetett ki tölgyfájából. Végül, a napnyugtát meg sem várva visszaindult a faluvégi kis házhoz, amit üresen talált. Azonnal rájött, hogy rászédtek, és égtelen haragra gerjedt. Megidézte szolgáját, a déli szelet, és utasította, hogy kutassa át az erdőt, és bukkanjon nyomára a lánynak. A szél készséggel lódult volna, azonban útját állták az égerfák, akik tartották Annának adott szavukat. Hatalmas recsegés-ropogás közepette

birkózás kezdődött a szél és a faóriások között, s a küzdelem zaja az erdő legtávolabbi szegletébe is elhatolt.

Meghallotta a legőszebb őszapó is, akinek egyre gyorsuló röptével Anna már alig tudott lépést tartani. Mire elérték a zergebogláros tisztást, a leány összeroskadott a kimerültségtől, és a falevelek közé zuhant. A zergeboglár tündére kíváncsian pillantott ki virágkelyhéből.

Mivel tündér volt, természetesen már hallott Anna és Rialló esetéről is. – (Mert azt tudnod kell, hogy a tündérek mindenről tudnak, ami az erdőben történik.)

– Így szólt Annához:

–Sajnálak, Te kedves leány, de Rialló nagyhatalmú tündér. Az én erőmből csak arra telik, hogy ma éjszakára elrejtselek. Riallónak egyedül Tündérszép Ilona, a tündérek királynője parancsolhat, ha úgy tartja kedve. Szerencsédre tegnap éppen ide érkezett gyöngyházlepkék röptette hintóján. A sárgaliliom tündérénél szállt meg, feljebb a völgyben. – (Mert az tudnod kell, hogy a tündérek Erdőelve országából szóródtak szét a világon, és Tündérszép Ilona palotája is ott található, no persze megtalálni nem olyan egyszerű. Időről időre felkerekedik, hogy bejárja országát, hát gondolhatod, mekkora szerencséje volt Annának, hogy épp akkor járt arra.) – De jól vigyázz, mert Tündérszép Ilona minden segítségnek megkéri az árát.

–Köszönöm– pityeregte Anna–bizony bármire hajlandó lennék, csak hogy megszabaduljak Riallótól.

–Pihenj hát, és gyűjts erőt a holnapi napra–felelte a zergeboglár tündére–biztonságban vagy az éjszakára.

A zergeboglár tündére magához szólította az éjszaka rovarait, lepkéit, akik halk zsongásukkal körberekedtek a levélszőnyegen pihenő Annát, és a vállára telepedő legőszebb őszapót, elrejtve őket Rialló kémei elől. A tündér ekkor kinyújtotta kezét, erre láss csodát, a leány alatt, s körülötte puha mohaágy nőtt ki a földből, hogy fekhelye kényelmesebb, álma pedig pihentetőbb legyen. A tündér varázsa nagyon erős varázslat volt, ezt abból is tudhatod, hogy nem csak a moha indult növekedésnek, hanem ahova Anna csipkebokor-tépte sebeiből vércseppek hullottak, ott egy különös kerekded levelű, vöröses, harmatcseppekkel borított növény is kibújt a földből.

Míg Anna álomba merült, Rialló türelmetlenül várta szolgája, a déli szél visszatértét. Mire azonban az égerfák láncán átverekedte magát, a déli szél elvesztette a leány nyomát, így nem mert gazdája szeme elé kerülni. A dühös tündér sejtette, hogy Anna a többi tündér közt lelt szövetségesre, és mivel ő is tudott Tündérszép Ilona látogatásáról, megsejtette, mi lehet a menekülő leány terve. Ekkor két másik szolgáját idézte meg: a ködöt, és a nagyhatalmú lidércet, aki halványkék láng alakját öltötte magára, és a mocsarak mélyén lakott.

- Menj- indította útnak Rialló a ködöt-terülj végig a völgy ösvényein, és rejtsd el a sárgaliliomokhoz vezető utat. Te pedig- intett a lidércnek-kövess, és csald hozzám a leányt! Azzal megindult a völgy mentén, kutatva a menekülők nyomát.

A zergeboglár tündére nagy aggodalommal figyelte az éjjel egyre sűrűsödő ködöt. Ahogy a hajnal derengése bekúszott az erdőbe is, így ébresztette Annát és a legőszebb őszapót:

-Látjátok a ködöt? Ez bizony Rialló műve.

A legőszebb őszapó felreppent, de bizony ő sem látta, merre vezet az út, így tanácstalanul telepedett vissza Anna vállára. Ám ekkor a zergeboglár tündérének támadt egy ötlete: magához szólította saját hátasát, egy gyönyörű tűzvörös szárnyú lepkét, aki a ködös időben is jól ismerte az utat a sárgaliliomok tündéréhez, mivel szárnyai szinte valóságos lángként világítottak a félhomályban.

- Kövessétek őt- mondta- de jól vigyázzatok, félek, hogy Rialló nem csak a ködöt fordítja ellenetek. Legyetek nagyon óvatosak!

Elindultak hát a ködben: legelől a tüzes szárnyú pillangó repült, őt követte szorosan egymás mellett haladva Anna és a legőszebb őszapó. Nem volt könnyű dolguk. Hiába lángolt tüzesen a lepke szárnya, követése percről percre nehezebbé vált az egyre sűrűsödő ködben. Hogy-hogynem, egyszerre csak teljesen szem elől veszítették őt. A következő pillanatban kékes láng villant fel a távolban a fák között. Anna sóvárgó pillantással, megigézve indult a lángocska irányába.

- Érzem, hogy arra lesznek a sárgaliliomok-mondta a tollát borzoló, gyanakvó legőszebb őszapónak.

Bizony jó félúton voltak már a láng felé, amikor egy, az éjszakai bogarászásban ugyancsak megkésett denevér repült arra, aki jól ismerte Annát, hiszen az ő padlásán lakott. – (Tudnod kell, hogy a denevérek éjszaka vadásznak, és a látáshoz nem a szemükre, hanem a fülükre van elsősorba szükségük.) – A bogarászásban megkésett denevér az égerfáktól természetesen már hallotta, mi történt Annával, és a lidércfény mögött bujkáló Riallót is felismerte.

– Vigyázz! – kiáltotta Annának – a fénynél Rialló vár rád! Engem kövess!

Anna hirtelen szaladni kezdett a denevér nyomán árkon-bokron át. Ezt persze Rialló is meghallotta, és felbőszülve csapdája kudarcán, Anna nyomába eredt. Azt hitte legalábbis, hogy őt követi, ám a legőszebb őszapó, felrebbenve Anna válláról, hívóhangjával más irányba csalta. Nem tudott sok időt nyerni ugyan, de ahhoz éppen eleget, hogy mire a tündér elért a sárga liliomokhoz, már Annát is ott találta, Tündérszép Ilona lábai előtt térdelve.

– Kérlek – zokogta a leány – nem akarok Riallóé lenni! Te vagy a tündérek királynője, parancsolj hát neki! – Olyan keservesen zokogott, hogy könnyeiből egy kis erecske indult meg a mellettük elterülő völgy felé, s pillanatok alatt patakká duzzadt.

Tündérszép Ilonának elég volt egyetlen pillantást mérnie Riallóra, hogy szavak nélkül is megértse szándékait. Bár sajnálta Annát, de Rialló mégis tündér volt. Így szólt hát a leányhoz:

– Miért segítenék rajtad? Hiszen ember vagy, fajtád pusztítja erdeimet, virágpalotáimat. Megérdemled a sorsodat.

– Nem igaz! – csendült közben egy magas és vékony, de annál magabiztosabb hangocska. A köd időközben feloszlott, és a legőszebb őszapó érkezett meg a sárgaliliom-palotához. – Anna nem olyan, mint a többi ember. Ő szeret minket, sőt, oltalmaz – akár a többi embertől is. – Kissé megköszörülte a torkát, majd fennhangon így folytatta: Szólítom tanúnak az erdő többi madarát is! – Alighogy mindez elhangzott, a környező bokrok egyik percről a másikra megteltek a leány korábbi kirándulásain megismert szárnyas barátaival. Csakhamar olyan hangos füttykoncert kerekedett, hogy még a felkelő Nap is mosolyra fakadt. – (Pedig tudnod kell, hogy sokmilliárd

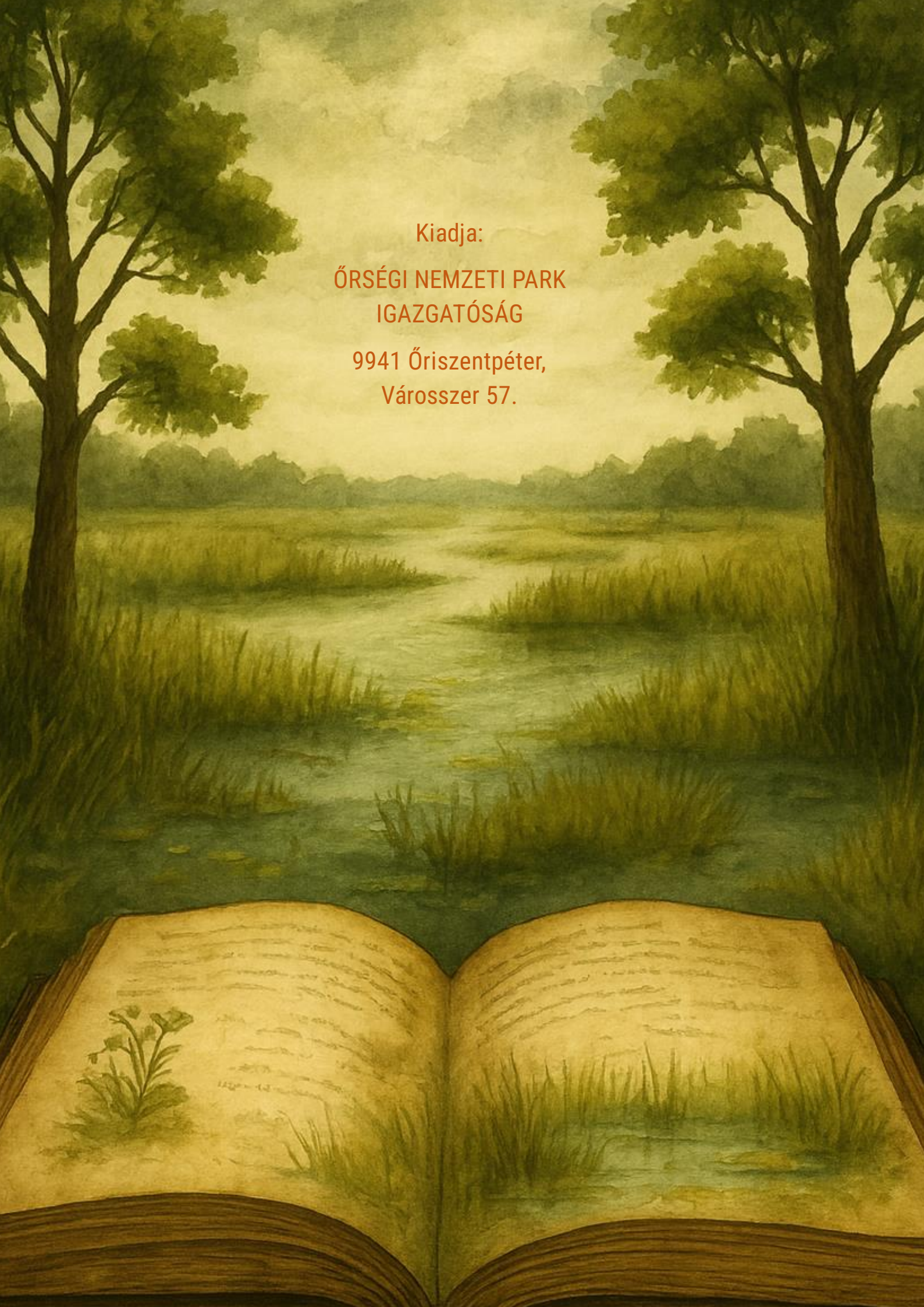
éves égi kísérőnk ma már csak akkor mosolyog, ha valami igazán kedves és szép dolog történik a Földön).

- Ehh, ez még nem elég! - toppantott dühösen Tündérszép Ilona, aki nagyon-nagyon mérges volt az emberekre - tudom, nem akartad feladni az otthonodat, lássuk, most feladod-e a világot az otthonodért? Vállalod-e, hogy örökre itt maradsz, és e völgy őrizője leszel?

-Igen! - derült fel Anna arca -vállalom. Gyors és határozott válasza még Tündérszép Ilonát is meglepte.

-Legyen hát - jelentette ki ünnepélyesen a Tündérszép Ilona - Téged is tündérré teszek, és e völgy lesz az otthonod örökre. Óvd és védelmezd minden ártó szándéktól, segítsd az itt élő növényeket, állatokat. Riallónak nem lesz hatalma feletted, amíg te sem akarod, de ez nem zárja ki, hogy újra próbálkozzon. - Most pedig, el veletek - intett türelmetlenül, mert nagyon szeretett volna már visszatérni Erdőelve országába csodálatos gyöngyházlepkéivel, akik régóta indulásra készen várták őt a hintó előtt.

Így lett hát Annából tündér, a völgy őrizője. Persze azóta a tündérek megritkultak a világban, az emberek egyre több várost és utat építettek, és a tündérek pont ezt a két dolgot különösen ki nem állhatják. Virágpalotáikat már üresen találod, nem is maradt belőlük a völgyben egy sem. No talán Annát - és néha Riallót kivéve. Honnan tudni, hogy Anna még most is a völgyben lakik? Könnyeivel - bár ezek már örömkönnyek - táplálja a patakocskát, és a tőzegmoha-szőnyeget is megtalálod, ahova fejét lehajtja, továbbá a harmatfüveket, ahova vére cseppen, mert bizony a völgyben vándorolva még most is megszúrják olykor-olykor a csipkebokrok. Amikor pedig déli szél járja az erdőket, vagy köd kúszik a fák közé, esetleg lidércfény bolyong a lápon, tudhatod, hogy Rialló is közel jár. Megpróbálkozik még olykor, csábítja Annát, de hiába. Sokkal erősebb ő már annál, és idejét egyébként is fontos és nemes cél köti le: védi a völgy élővilágát a többi embertől - a rossz szándékúaktól legalábbis, ami bizony nem mindig egyszerű feladat, ám a jó szív és a kedvesség eddig minden gond és baj leküzdését megkönnyítette. Igaz, segítsége is mindig akad, most éppen úgy hívják: a legpelyhesebb őszapófióka.

The image is a painting of a landscape. In the foreground, an open book lies flat, its pages showing faint, illegible text and a small illustration of a plant on the left page. The book's pages are a warm, yellowish-brown color. Behind the book, a river flows through a lush green landscape. The river is surrounded by tall grasses and reeds. On either side of the river, there are large, leafy trees with dark trunks. The background shows a hazy, distant shoreline with more trees under a pale, overcast sky. The overall color palette is dominated by greens, yellows, and browns, giving it a classic, somewhat somber feel.

Kiadja:

ŐRSÉGI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG

9941 Óriszentpéter,
Városszer 57.